

२०६७ साल मंसिर ४ गते
अर्थ मन्त्री श्री सुरेन्द्र पाण्डेले
दिनु भएको

आर्थिक वर्ष २०६७-६८
को
आय-व्ययको सार्वजनिक जानकारी वक्तव्य

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
२०६७

Website: <http://www.mof.gov.np>

आर्थिक वर्ष २०६७-२०६८को
आय-व्ययको सार्वजनिक जानकारी
वक्तव्य

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
२०६७

आदरणीय दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरु,

- १ नेपालको अन्तरिम संविधानको धारा ९३ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को राजस्व र व्ययको अनुमान व्यवस्थापिका-संसदसमक्ष पेश हुन नसकेको विशेष परिस्थिति उत्पन्न भएपछि मैले गत असार महिनामा संविधानको धारा ९६क. बमोजिमको विशेष बजेट प्रस्तुत गरेको थिएँ ।
- २ चालू आर्थिक वर्षको चार महिना वित्तिसक्दा पनि असार महिनामा सिर्जना भएको विशेष परिस्थितिको अन्त्य हुन सकेन । यसबीच राजस्व नीति र दरहरुमा अर्थतन्त्रको आवश्यकता अनुरूप समसामयिक सुधार गर्न नसकिएकोले सरकारी राजस्वको बृद्धिदर घट्दै गयो । बजेटको अनिश्चयले आर्थिक गतिविधिहरु सुस्ताउदै जान लागेका कारण पनि राजस्व बृद्धिदरमा सुधार हुन सकेन । गत आर्थिक वर्षको यथार्थ खर्चको एक-तिहाईसम्म मात्र खर्च गर्न पाउने कानूनी प्रबन्ध अन्तर्गत काम गर्दा कात्तिक महिनाको अन्त्यसम्म आइपुग्दा कतिपय सरकारी निकायहरुमा अत्यावश्यक खर्चकालागि बजेट पुगेन । आधारभूत सार्वजनिक सेवाहरु संकुचन हुने स्थिति आयो । आम नागरिकलाई आवश्यक पर्ने भनी खरीद गरिएका अत्यावश्यक वस्तुहरुको भुक्तानी गर्न ऋण भुक्तानीकोलागि छुट्याएको बजेटबाट सापटी दिएर काम चलाइयो । केही सरकारी निकायले आफ्नो खर्च संस्थानहरुबाट सापटी लिएर काम चलाए । ग्रामीण क्षेत्रको अर्थतन्त्रमा तरलता प्रवाहको ठूलो स्रोत नै सरकारी खर्च हो । सरकारी खर्चमा संकुचन आँउदा ग्रामीण अर्थतन्त्रमा नराम्रो प्रभाव पर्न गयो । निजी क्षेत्रले लगानीको वातावरण भन्ने विग्रदै गएको भनेर पटक-पटक सार्वजनिक रुपमा बजेट ल्याउन आग्रह गरिनै रत्यो । सञ्चार माध्यमहरु र खासगरी आर्थिक पत्रकारिता जगतले आर्थिक मुद्दाहरुमा एकजुट हुन र बजेटमा सहमति जुटाउन राजनैतिक दलहरुलाई अनुनय-विनय गरिरहे ।
- ३ प्रस्तुत पृष्ठभूमिले सबै राजनैतिक दलका उच्च नेतृत्वलाई पनि गम्भीर भएर सोच्न बाध्य तुल्यायो । परिणामस्वरूप कात्तिकको अन्तिम हप्तामा संविधान संशोधन गरेरै भएपनि पूरै आर्थिक वर्षकालागि बजेट ल्याउने राजनैतिक सहमति बन्यो । यो सकारात्मक कदम थियो । यो सहमतिको मुल अन्तरबस्तु भनेको विकास कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिई अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाइराख्नु थियो । नेपालको विकास आवश्यकतालाई महसुस गरी अन्तरराष्ट्रिय दातृ समुदायले सहयोग दिने भनेका नयाँ आयोजना तथा कार्यक्रमहरु शुरु गर्नुपर्ने विषयलाई सहमति जनाइएको थियो । र, अर्थतन्त्रको वर्तमान समस्यालाई संबोधन गर्न तथा आर्थिक गतिशीलता बनाई राख्न राजस्व नीति तथा दरहरुमा समायोजन गर्न सकिने कुरामा पनि सहमति बनेको थियो ।

- ४ तर, व्यवस्थापिका-संसदमा बजेट प्रस्तुत गर्न निर्धारित दिनमा अचानक “बुझाईको अन्तर” भयो भनेर सहमति अनुरूप तर्जुमा गरिएको बजेट प्रस्तुत गर्न पाइदैन भन्ने आवाज प्रतिपक्ष दलले उठायो । संवाद र सहमतिकालागि सरकारको निरन्तर प्रयास पछि पनि कुनै निकास ननिस्किएपछि संसदको कार्यसूची बमोजिम सम्माननीय सभामुखज्यूबाट मलाई आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को राजस्व र व्ययको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति प्राप्त भयो । जसै म आफ्नो स्थानबाट संसदको रोष्ट्रमतिर जान उठें, म माथि अकस्मात आक्रमण भयो । मेरो हातबाट बजेट वक्तव्य रहेको ब्रीफकेश खोसियो । संसद-भवनभित्र म र मसँगै रहनु भएका अन्य माननीय मन्त्रीज्यू तथा सभासदज्यूहरूलाई गरिएको भौतिक आक्रमण र अनपेक्षित व्यवहारबाट म स्तब्ध भएँ । सञ्चार माध्यममा त्यो दृश्य देख्ने जोकोही पनि एकैपटक दुःखित र आक्रोशित भएको हुनु पर्दछ ।
- ५ हिजै राती व्यवस्थापिका-संसदको बजेट अधिवेशनको अन्त्य गरिएपछि आज सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट नेपालको अन्तरिम संविधान बमोजिम विनियोजन अध्यादेश, आर्थिक अध्यादेश, राष्ट्र ऋण उठाउने अध्यादेश र ऋण तथा जमानत अध्यादेश जारी भैसकेका छन् । यिनै कानूनहरूको मुलभूत विशेषतालाई सार्वजनिक जानकारी गराउन आज म तपाईंहरू सामु उपस्थित भएको छु । प्रस्तुत अध्यादेशहरू र बजेट पूर्व सहमतिकै धरातलमा रहेका छन् । यसमा मैले रतिभर तलमाथि गरेको छैन ।
- ६ यतिखेर हिजोको त्यो घटना मेरो मानसपटलमा घुमिरहेको छ । एकातिर म दुःखित छु भने अर्कोतिर देशलाई आर्थिक संकटबाट बचाउन जुनसुकै कदम चाल्न पनि म तयार रहनु पर्दछ र दृढताका साथ बढ्नु पर्दछ भन्ने मलाई जिम्मेवारी बोध छ । म लोकतान्त्रिक व्यवस्था र विधिमा विश्वास गर्ने राजनीतिकर्मी हुँ । व्यवस्थापिका-संसद बहाल रहेकै अवस्थामा अध्यादेशबाट बजेट ल्याउनु पर्दाको यो क्षण मेरालागि अत्यन्त पीडादायी रहेको छ । तर मुलुकको अर्थमन्त्रीको हैसियतले आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्न म वाध्य भएको छु ।
- ७ हिजोको त्यो घटना संसदीय मुल्य तथा मान्यता र लोकतान्त्रिक आचरण विपरित मात्र होइन नेपालको अर्थतन्त्रलाई तहसनहस बनाएर नेपाललाई असफल राष्ट्र बनाउने सुनियोजित कुचेष्टा पनि हो भन्ने मलाई लागेको छ । भविष्यमा यस्तो घटना कहिल्यै दोहोरिन दिन हुँदैन । भावि पुस्ताकालागि पनि हिजोको घटनाको झलक मिलास भनेर नेपाल सरकारले बजेट प्रस्तुत गर्न प्रयोग गरिएको हिजोको कच्चाक-कुचुक पारिएको ब्रीफकेशलाई राष्ट्रिय संग्रहालयमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने छ ।

- ८ चालू आर्थिक वर्षको बजेट तयारी र प्रस्तुतीकालागि गएका चार महिनामा थुप्रै आरोह-अवरोह भए । त्यसबीचमा मैले धेरै पटक सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू र विभिन्न राजनैतिक दलका नेताहरुलाई पटक-पटक भेटें । आजको यस घडिसम्म आइपुग्ने क्रममा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट प्रत्येक पटक राष्ट्रिय अर्थतन्त्र र आम नेपालीको आर्थिक समृद्धिकालागि गम्भिर चासो व्यक्त भएको छ र शीघ्र बजेटकालागि समर्थन तथा भरोसा प्राप्त भएको छ । म सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।
- ९ विगत चार महिनाको अवधिमा बजेटको ढिलाईका कारण नेपालको निजी क्षेत्र, सञ्चार माध्यम, आर्थिक पत्रकारहरु र नागरिक समाज सबैभन्दा बढी चिन्तित भए । नेपालको विकास र नेपालीको आर्थिक समृद्धिकालागि गलत काम हुन नदिन यो वर्गले खबरदारी र पहरेदारीको काम गरेको छ । म यो वर्गसँग आवद्ध सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

दाजुभाइ दिदीबहिनीहरु

- १० अब म चालू आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को बजेटका मुलभुत विशेषताहरु प्रकाश पार्नु अघि हालसम्मको आर्थिक स्थितिको संक्षिप्त विवेचना गर्न चाहन्छु ।
- ११ आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को पहिलो आठ महिनासम्मका प्रमुख आर्थिक परिसूचकहरु समावेश गरिएको आर्थिक सर्वेक्षण र सार्वजनिक संस्थानहरुको वार्षिक स्थितिको समीक्षा मैले सम्मानित व्यवस्थापिका-संसद समक्ष २०६७ साल असार २७ गते नै प्रस्तुत गरेको थिए । आर्थिक वर्ष २०६६/६७ मा प्रत्येक मन्त्रालयलाई छुट्याइएको खर्चको रकम, लक्ष्य र प्रगतिको विवरण आज सार्वजनिक गरिएको छ ।
- १२ आर्थिक वर्ष २०६४/६५ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादन बृद्धिदर आधारभूत मूल्यमा ५.८ प्रतिशत र २०६५/६६ मा ३.९ प्रतिशत रहेको थियो भने २०६६/६७ मा आइपुग्दा यो बृद्धिदर ३.५ प्रतिशत रहेको छ ।
- १३ लगातार दुईवर्ष दुई अंकले बढेको मुद्रास्फीतिदर २०६७ असोजमा ८.९ प्रतिशतमा झरेको छ ।
- १४ अघिल्लो वर्षको पहिलो तीन महिनामा १६.५ प्रतिशतले घटेको निर्यात चालू आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा ५.९ प्रतिशतले बढेको छ । आयात भने अघिल्लो वर्ष ३१.९ प्रतिशतले बृद्धि भएकोमा चालू वर्षको सोही अवधिमा ३.७ प्रतिशतले मात्र बढेको छ ।
- १५ वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या चालू आर्थिक वर्षको पहिलो तीन महिनामा करिब ४० प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को पहिलो तीन

- महिनामा ११.१ प्रतिशतले बढेको विप्रेषण आप्रवाह चालू वर्षको सोही अवधिमा १६.६ प्रतिशतले बढेको छ ।
- १६ मुलुकको कूल विदेशी विनिमय सञ्चिति २०६७ कार्तिक १२ सम्ममा अधिल्लो वर्षको सोही अवधिको रु. २५७ अर्ब ३८ करोडकै हाराहारीमा कायम रहेपनि अमेरिकी डलरमा भने करिब १९ करोडले बढेको छ ।
- १७ २०६७ कार्तिक २६ गतेसम्म गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा कूल निकास ३.४ प्रतिशत र कूल खर्च ६.९ प्रतिशतले बढेको छ । २०६७ कार्तिक २६ गतेसम्म कूल खर्च रु. ५१ अर्ब ०८ करोड पुगेको छ । यस मध्ये चालू खर्च ६.७ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. ३५ अर्ब ९१ करोड र पूँजीगत खर्च ११.१ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. ३ अर्ब ८१ करोड पुगेको छ । यो रकम “सेवा र कार्यहरुकोलागि सञ्चितकोषबाट रकम फिक्ने र खर्च गर्ने अधिकारको व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०६७” ले निर्धारण गरेको सीमाभित्रै रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- १८ राजस्वको उच्च बृद्धिदर र विवेकशील खर्च व्यवस्थापनले गर्दा लामो द्वन्द्व र संक्रमणकालको अवधिमा पनि सार्वजनिक वित्तको स्थितिलाई सन्तुलित अवस्थामा राख्न सफलता मिलेको छ ।
- १९ आर्थिक नीतिहरुको अबको हाम्रो कार्यसूची बाह्य क्षेत्र सुदृढीकरण, आर्थिक बृद्धि, मुद्रास्फीति न्यूनीकरण र वित्तीय स्थायीत्वको क्षेत्रमा केन्द्रित गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको मैले महसुस गरेको छु ।

दाजुभाइ दिदीबहिनी,

- २० प्रस्तुत बजेट तर्जुमा गर्दा, त्रिवर्षीय योजनाको अवधारणा अनुरूप अर्थतन्त्रका आधारशीलाहरुलाई सुदृढ पार्ने उद्देश्य रोखेको छु । २०६८ साल जेठ १४ गते भित्र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्ने सुनिश्चितताका लागि शान्ति प्रक्रिया, राज्यको पुनर्संरचना र संक्रमणकालीन अवस्थालाई मध्यनजर राखेर कार्यक्रमहरु प्रस्ताव गरेको छु । प्रस्तुत बजेटलाई मैले नयाँ कार्यक्रमहरु थालनी गर्ने भन्दा पनि संचालनमा रहेका आयोजनाहरुलाई निरन्तरता दिने तर्फ परिलक्षित गरेको छु ।
- २१ आर्थिक र सामाजिक क्षेत्रमा प्राप्त गर्न खोजिएका क्षेत्रगत नतिजाहरुलाई यसै वक्तव्यको अनुसूची १० मा उल्लेख गरेको छु । प्रस्तुत बजेटको कार्यान्वयनबाट चालू आर्थिक वर्षमा आर्थिक बृद्धि ४.५ प्रतिशत रहने अनुमान गरेको छु । मुद्रास्फीति ७ प्रतिशतमा कायम रहने अपेक्षा गरेको छु । त्यसैगरी, शोधनान्तर वचत रु. ९ अर्ब पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

२२ अब म यस बजेटका नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

राष्ट्रिय गौरवका पूर्वाधार

- २३ भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखेर बजेट विनियोजन गरेको छु । विगतदेखि प्रारम्भ गरिएका आयोजनाहरु सम्पन्न गर्न जोड दिएको छु ।
- २४ मध्य-पहाडी लोकमार्ग (पुष्पलाल लोकमार्ग)को हालसम्म तयार भएको ट्रयाकलाई फराकिलो बनाइ बाँकी खण्डको ट्रयाक खोल्ने कार्य पुरा गर्न रु. १ अर्ब २१ करोड बजेट छुट्याएको छु । यसको स्तरोन्नति र कालोपत्रे गर्न थप लगानीको खोजीलाई पनि मैले प्राथमिकतामा राखेको छु ।
- २५ उत्तर-दक्षिण जोडने लोकमार्ग अन्तर्गत स्याफ्रूवेशी-रसुवागढीको निर्माण सम्पन्न गर्न रु. ६३ करोड विनियोजन गरेको छु । कर्णाली, काली गण्डकी, कोशी कोरिडोरका उत्तर-दक्षिण लोकमार्ग, ताप्लेजुङ्ग-ओलाङ्गचुङ्गगोला र तामाकोशी-लामाबगर-फलाटे सडक निर्माणलाई रु. ५४ करोड छुट्याएको छु ।
- २६ तराई-मधेशको पूर्व पश्चिम छिचोल्ने हुलाकी राजमार्गको प्रथम चरणको ६ सय ४० किलोमिटर सडक आगामी ३० महिना भित्र सम्पन्न गरिने छ । यस राजमार्ग अन्तर्गत निर्माण गर्नुपर्ने ३९ वटा पुलहरु मध्ये २२ वटा पुलको निर्माण यसै वर्ष थाली बाँकी १७ वटा पुलको डिजाईन सम्पन्न गरिने छ । यी कार्यहरु सम्पन्न गर्नकालागि रु. २ अर्ब ८१ करोड छुट्याएको छु ।
- २७ काठमाडौं-तराई/मधेश द्रुत मार्गको ट्रयाक निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता दिइने छ । आगामी वर्ष ट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न गर्न रु. ६८ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु । यो द्रुत मार्गमा पर्ने सम्पूर्ण जग्गाहरुको अधिग्रहण छ महिना भित्र सम्पन्न गर्न एक अधिकार सम्पन्न उच्चस्तरीय समिति गठन गरिने छ ।
- २८ स्वदेशी लगानी र प्राविधिक जनशक्तिबाटै निर्माण गर्न लागिएको तामाकोशी जलविद्युत आयोजना आर्थिक वर्ष २०७१/७२ सम्ममा सम्पन्न गर्ने गरी सिभिल संरचना निर्माण प्रारम्भ भएको छ । यस आयोजनाकोलागि रु. २ अर्ब निकासामैसकेको छ । यो आयोजना सम्पन्न गर्न वित्तीय स्रोतमा कमी हुन दिइने छैन ।
- २९ कैलाली जिल्लाको निर्माणाधीन रानीजमरा-कूलरिया सिँचाई आयोजनाकोलागि रु. ३७ करोड र सिक्टा सिँचाईकोलागि रु. ९८ करोड बजेट छुट्याएको छु ।

सामाजिक सुरक्षा

- ३० सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई निरन्तरता दिन रु. ८ अर्ब ९५ करोड बजेट छुट्याएको छु । भत्ताको वितरण क्रमशः बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गरिने छ ।

- ३१ देशभरिका विपन्न-दलित र कर्णाली अञ्चलका सबै परिवारका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकालाई लक्षित गरी गत वर्ष प्रारम्भ गरिएको “बाल संरक्षण अनुदान” लाई निरन्तरता दिएको छु ।
- ३२ दुर्गम क्षेत्रमा खाद्यान्न, नुन, बीउ-विजन र रासायनिक मलको ढुवानी अनुदानकालागि पर्याप्त रकम विनियोजन गरेको छु ।
- ३३ आदिवासी जनजाति, दलित, उपेक्षित, उत्पीडित, मधेशी, मुश्लिम, पिछडा र बञ्चितीकरणमा परेका वर्गको मानव विकास, संस्कृति र सम्पदाको संरक्षणकालागि रु. २० करोड छुट्याएको छु ।
- ३४ गत वर्षदेखि प्रारम्भ गरिएको सामाजिक सुरक्षा बापतको १ प्रतिशत करको रकम अलग्गै कोषमा विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यो रकम योगदानकर्ता कर्मचारी तथा मजदूरको सामाजिक हितमा उपयोग गर्न कामदार, रोजगारदाता र सरकारका प्रतिनिधि सम्मिलित एउटा त्रिपक्षीय प्रतिनिधित्वको संचालक समिति रहने स्थायी संयन्त्र स्थापना गरिने छु ।

महिला सशक्तिकरण

- ३५ महिलाहरुलाई प्रत्यक्षरूपमा लाभ पुग्ने कार्यक्रममा कूल बजेटको १७.९ प्रतिशत अर्थात रु. ६० अर्ब ६१ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ३६ लैंगिक हिंसा विरुद्धको विशेष अभियान अन्तर्गत संचालित कार्यक्रमहरुको निरन्तरताकालागि छुट्टै कोष स्थापना गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ३७ एक्काइसौं शताब्दीमा आइपुग्दा पनि दाइजो नल्याएको कारण र बोक्सी भएको आरोपमा महिलाहरुले क्रुर र अमानवीय पीडा भोग्नु परेका घटनाहरु बेलाबखत घटिरहेका छन् । त्यस्तै, साना-साना बालिका र किशोरीहरु पनि बलात्कारको पीडा भोग्न बाध्य भएका हृदयविदारक उदाहरणहरु पनि हाम्रो समाजमा अभै देखिन्छन् । यस्ता अक्षम्य र निर्दयी कुकृत्य मानव सभ्यता उपरकै लाजमर्दो उपहास पनि हो । अबदेखि यस प्रकृतिको अपराधलाई सरकारवादी मुद्दा बनाइ कानूनी प्रक्रियामा पीडितको पक्षमा लागेको सम्पूर्ण खर्च राज्यकोषबाट व्यहोर्ने व्यवस्था मिलाइने छु ।

खेलकूद

- ३८ सोह्रौं एशियाली खेलकुदमा नेपाली खेलाडीहरुलाई सहभागी गराइ सकिएको छु । यसकालागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

- ३९ २०६७ फागुन महिनामा आयोजना गरिने छैठौं बृहत राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताकोलागि रु. १० करोड विनियोजन गरेको छु । फूटबल खेलमा यूवाहरुको दक्षता बृद्धि गर्न स्थानीयस्तरमा लिग म्याच संचालन गरिने छ ।
- ४० ओलम्पिक, एशियाली र सार्क खेलकुदमा स्वर्ण पदक विजेता नेपाली खेलाडीहरुलाई नगद पुरस्कार उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने छ । साथै, प्रत्येक जिल्लामा खेलकुद पूर्वाधार विकास र आवधिक खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ४१ सुनसरी, चितवन र कैलालीमा क्षेत्रीयस्तरको खेल मैदान निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । भापाको दमकमा रङ्गशाला निर्माण गरिने छ ।
- ४२ काठमाडौंको मूलपानी र रुपन्देहीको भैरहवामा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको क्रिकेट खेल मैदान निर्माण गर्न रु. ४ करोड छुट्याएको छु ।

गरीबी निवारणकालागि लक्षित समूह कार्यक्रम

- ४३ गरीबी निवारण कोष मार्फत गरीबीको रेखामुनी रहेका महिला, दलित, मधेशी, जनजाति तथा पिछडिएका वर्गलाई लक्षित गरी सामाजिक परिचालन, आय आर्जन, स्वरोजगारी सिर्जना, साना सामुदायिक पूर्वाधार विकास, क्षमता अभिवृद्धि र सिर्जनशील कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु. ३ अर्ब ४ करोड बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ४४ कर्णाली रोजगार कार्यक्रमकालागि रु. २५ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।

पुनःनिर्माण, पुनर्स्थापना र लडाकू समायोजन

- ४५ द्वन्द्व प्रभावित व्यक्ति वा समूहकालागि राहत, सामाजिकीकरण, पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण गर्ने कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- ४६ माओवादी सेनाका लडाकूहरुको समायोजन र पुनर्स्थापना नहुन्जेलसम्मकालागि निजहरुलाई उपलब्ध गराइ आएको मासिक भत्ता, भरणपोषण र अस्थायी शिविरहरुको व्यवस्थापनकालागि रु. १ अर्ब ८८ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।

कृषि

- ४७ मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भर भै निर्यात प्रवर्द्धन गर्न पशुपालन कार्यक्रम अभियानकै रुपमा संचालन गरिने छ । साना किसान विकास बैंक र साना किसान सहकारी मार्फत पशुपालक कृषकहरुलाई सहुलियत ब्याजदरमा कर्जा उपलब्ध गराउन रु. १ अर्ब विनियोजन गरेको छु ।

- ४८ विगतदेखि संचालनमा रहेको “कर्णाली अञ्चल विशेष कृषि उत्पादन कार्यक्रम”कालागि बजेट बृद्धि गरेको छु । खाद्यान्न अभावको सम्भावना देखिएका अन्य जिल्लाहरुमा पनि कृषि उत्पादन बढाउन मलखाद ढुवानी, विउ-विजन, साना सिंचाई, तालिम र प्रसार लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न जोड दिएको छु ।
- ४९ कृषकहरुलाई रासायनिक तथा प्राङ्गारिक मलमा दिइने अनुदानमा उच्च बृद्धिगरी रु. २ अर्ब ७५ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ५० साना किसानहरुको सहकारी संस्थालाई अलैंची, अदुवा, चिया, कफी र महको प्रशोधन गर्ने मेशिन औजार खरिदमा ५० प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था मिलाएको छु । साना किसान सहकारी संस्थाहरुको अनुशरण तथा क्षमता विकास कार्यक्रमलाई बढावा दिन रकम विनियोजन गरेको छु ।
- ५१ कृषि क्षेत्रमा अनुसन्धान तथा विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु. ९८ करोड विनियोजन गरेको छु ।
- ५२ ठूला कृषि र पशु फार्महरुको स्थापना र संचालन गर्न सहकारी क्षेत्रलाई उत्प्रेरित गरिने छ । सहकारी खेती सम्बन्धी कानून तर्जुमा गरिने छ । सहकारी खेतीकालागि सरकारले सडक, सिंचाई तथा विद्युत जस्ता पूर्वाधारको व्यवस्था गर्दै जाने छ ।
- ५३ फलफूल तथा तरकारी संकलन केन्द्र, दुध चिस्यान केन्द्र, कोल्डस्टोरेज र पशु बधशाला स्थापना र संचालन गर्न चाहने सहकारीहरुलाई प्रोत्साहन दिन यस्ता कार्यको पूर्वाधार निर्माणमा लाग्ने पूँजीगत खर्चमा अनुदान दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु ।
- ५४ यसै आर्थिक वर्ष भित्र सार्वजनिक गोदाम विधेयक तर्जुमा गरिने छ ।
- ५५ कृषि तथा पशु बीमा गर्दा लाग्ने प्रिमियमको ५० प्रतिशत रकम अनुदानको रुपमा उपलब्ध गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिएको छु ।

सिंचाई

- ५६ चालू आर्थिक वर्षमा थप ८१ हजार ४ सय ७५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउन रु. ९ अर्ब १ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ५७ बारा जिल्लाको जमुनी सिंचाई आयोजना र बर्दियाको बबई नदीमा साईफन निर्माण गर्न बजेट छुट्टयाएको छु । निर्माणाधीन यी दुवै आयोजनाको कार्यान्वयनबाट थप ४१ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमा सिंचाई सुविधा पुग्ने छ ।

५८ निर्माणाधीन मझौला सिँचाई आयोजनाहरु सम्पन्न गर्न र नयाँ आयोजनाहरुको अध्ययनकालागि रु. ८६ करोड बजेट छुट्याएको छु ।

५९ गत आर्थिक वर्षदेखि शुरु गरिएको जनताको तटबन्ध कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।

व्यवसायिक भू-उपयोग

६० हाम्रो परम्परागत भूमि व्यवस्थापनमा अन्तर्निहित अन्तरविरोध र कमजोरीलाई निर्मूल गरी आर्थिक वृद्धि, व्यवसायिक पद्धति र वातावरणीय सन्तुलन मिलाउन चालू आर्थिक वर्षदेखि भूमि व्यवस्थापनमा परिवर्तनको प्रस्ताव गरेको छु ।

६१ हाल प्रचलनमा रहेको भूमि बर्गिकरणको पद्धतिलाई परिमार्जन गरिने छ । अबदेखि जग्गालाई कृषि, औद्योगिक, बन, व्यवसायिक, आवासीय र सार्वजनिक गरी छ वर्गमा बर्गिकरण गरिने छ । यसै अनुरूप स्वामित्व प्रमाणपत्र जारी गरिने छ ।

६२ जग्गा विकास गरेर आवास गृह बनाउन चाहने व्यक्ति वा कम्पनीले यस्तो जग्गामा पाँच वर्ष भित्र आवास निर्माण कार्य सम्पन्न गरी विक्रीकालागि सबै तयारी पुरा गरी सक्नुपर्नेछ । वचत परिचालन गर्ने संस्थाहरुलाई संयुक्त लगानीमा आवास गृह निर्माण गरी प्राथमिकताका आधारमा लक्षित वर्गलाई विक्री गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

बन विकास

६३ वन क्षेत्रको विकासकालागि रु. ४ अर्ब ३० करोड छुट्याएको छु ।

६४ जैविक विविधता एवं प्राकृतिक स्रोतको महत्वपूर्ण भण्डार र तराई क्षेत्रको दीर्घकालीन सामाजिक-आर्थिक हितको आधारको रूपमा रहेको चुरे क्षेत्रको एकिकृत संरक्षणकालागि यसै वर्षदेखि राष्ट्रपति चुरे भावर क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रस्ताव गरेको छु ।

६५ विश्वमै अति दुर्लभ र लोपोन्मुख मानिएको बाघको संरक्षण गर्ने अभियान संचालनकालागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

यातायात

६६ सडकहरुको नियमित तथा पटके मर्मत सुधारकालागि रु. २ अर्ब ५२ करोड विनियोजन गरेको छु ।

६७ रेल्वे तथा मेट्रो निर्माण र जलमार्ग विकास गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै केवल कारको विकासमा प्रक्रियागत सरलीकरण गरिनेछ ।

- ६८ अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारका मार्गहरु वीरगन्ज-पथलैया, बेलहिया-बुटवल र रानी-इटहरी तथा सूर्य विनायक-धुलीखेल सडकलाई छ लेन बनाउन रु. ७० करोड बजेट विनियोजन गरेको छ ।
- ६९ निर्माणाधीन सडकका पुलहरुको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै लोकमार्ग एवं जिल्ला सदरमुकाम छुने सडकका पुलहरु निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता दिएको छ । यसकालागि रु. १ अर्ब ९० करोड बजेट विनियोजन गरेको छ । रणनीतिक महत्वका पुराना पुलहरु मध्ये धनगढीको गोदावरी पुल, सुर्खेतको भेरी पुल, धार्के तथा मुग्लिङको पुल र पथलैयादेखि कोशीसम्मका पुलहरुको प्राथमिकताका साथ मर्मत गरिने छ ।
- ७० बसन्तपुर-तेह्रथुम, हिलेपानी-दिक्तेल, राक्से-मंगलबारे-नेपालटार, चन्द्रनिगाहपुर-गौर, टोखा-गुर्जे भञ्ज्याङ्ग, दक्षिण ढोका-साँखु-काउले, माल्दुङ्गा-बेनी, भालुवाङ्ग-प्यूठान, अमेलीया-तुलसीपुर-सल्यान, चकचके-लिवाङ्ग, सुर्खेत-सियाकोट, साँफेवगर-मङ्गलसेन र साँफेवगर-मार्तडी सडकहरुको स्तरोन्नति सम्पन्न गर्न बजेट छुट्टयाएको छ ।
- ७१ सेती लोकमार्ग निर्माणका लागि रु. ८ करोड छुट्टयाएको छ ।
- ७२ सुस्त गतिमा निर्माणाधीन रहेका वा धेरै अघि निर्माण भई मरम्मत सम्भारमा समुचित ध्यान पुग्न नसकेका पर्यटकीय महत्वका सडकहरुको स्तरोन्नतिकालागि बजेट छुट्टयाएको छ ।

आधुनिक र ब्यवस्थित आवास तथा शहरी विकास

- ७३ मध्य पहाडी लोकमार्ग र उत्तर-दक्षिण कोरिडोर आसपासमा व्यवसाय तथा बसोवासकालागि १० ठूला आधुनिक शहरहरु निर्माण गर्न स्थानको पहिचान र संभाव्यता अध्ययन गरी पूर्वाधार नक्शाङ्कनको कार्य चालू आर्थिक वर्षदेखि शुरु गरिने छ ।
- ७४ “जनता आवास कार्यक्रम”लाई निरन्तरता दिएको छ । साथै, चालू आर्थिक वर्षदेखि यो कार्यक्रमलाई चेपाङ्ग, राउटे र कुसुण्डा बस्तीहरुमा पनि विस्तार गरिने छ ।
- ७५ जनसंख्याको ठूलो हिस्सा बसोवासकालागि शहरीक्षेत्रमा केन्द्रीत हुदै गएबाट शहरभित्र र वरपरका उर्वर भूमिहरुमा अब्यवस्थितरूपले आवास भवन निर्माण गर्ने प्रवृत्ति बढेर गएको छ । यसरी बढी रहेको अब्यवस्थित शहरीकरण तथा बस्ती विकासलाई ब्यवस्थित र आधुनिक सुविधा सम्पन्न बनाउन राष्ट्रिय भवन संहितालाई चालू वर्षभित्र परिमार्जन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

स्थानीय विकास

- ७६ स्थानीय निकायहरूलाई उपलब्ध गराउँदै आइएको अनुदानलाई निरन्तरता दिएको छु । निकास र खर्चको कार्यविधिमा समयानुकूल परिमार्जन गरिने छ ।
- ७७ स्थानीयस्तरकालागि छुट्टयाइएको बजेटबाटै प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा कम्तिमा रु. १ करोड लागत बराबरका पूर्वाधार निर्माण आयोजनाहरू संचालन गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छु ।

जलविद्युत

- ७८ ६० मेगावाटको त्रिशुली तेस्रो ए, १४ मेगावाटको कुलेखानी तेस्रो, ३० मेगावाटको चमेलिया र ३० मेगावाटको राहुघाट जलविद्युत निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ७९ प्रत्येक विकास क्षेत्रमा कम्तिमा एक/एक वटा ठूला तथा मध्यमस्तरका जलासययुक्त आयोजनाहरूको निर्माण थालिने छ । यसै क्रममा ६०० मेगावाटको बुढी गण्डकी, ४०० मेगावाटको नौस्यालगाड, ३०० मेगावाटको तमोर र १७५ मेगावाटको आँधिखोला आयोजनाहरूलाई उपयुक्त साभेदारको सहभागीतामा कार्यान्वयनमा लग्ने छ । तामाकोशी पाँचौ र माथिल्लो अरुण आयोजनाको संभाव्यता अध्ययन गरिने छ ।
- ८० स्थानीय निकायको अग्रसरतामा स्थानीय पूँजी परिचालन गरी लघु जलविद्युत उत्पादन कार्यलाई अभियानकै रूपमा अधि बढाइने छ । राष्ट्रिय ग्रीड पुऱ्याउन सम्भव नहुने र लघु जलविद्युतको सम्भावना रहेका सबै पहाडी तथा हिमाली क्षेत्रमा लघु जलविद्युत संचालन गरिने छ । यसकालागि रु. १ अर्ब विनियोजन गरेको छु । अन्य बैकल्पिक उर्जाका कार्यक्रमहरू पनि संचालनमा ल्याइने छ । यसैगरी, थर्मल प्लान्टको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ ।
- ८१ राष्ट्रिय ग्रीडलाई विस्तार गरिने छ । उच्च क्षमताका अन्तरदेशीय प्रसारण लाईन निर्माणलाई तीव्रता दिइने छ ।

सूचना र सञ्चार

- ८२ इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरूबाट प्रदान भईरहेको सेवाको गुणस्तर, सूचनाको सम्भावित दूरुपयोग नियन्त्रण र प्रविधि विकासलाई व्यवस्थित तुल्याउन आचार संहिता तर्जुमा गरिने छ । चालू आर्थिक वर्ष भित्र सफ्टवेयर विकासको मापदण्ड समेत निर्धारण गरिसकिने छ ।

- ८३ विज्ञापन तथा व्यवसायिक प्रचार प्रसारलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन चालू आर्थिक वर्षको चैत्र मसान्त भित्र विज्ञापन आचार संहिता तर्जुमा गरिने छ ।
- ८४ लोककल्याणकारी विज्ञापनको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु । सरकारका तर्फबाट प्रवाह हुने सूचनाहरूको न्यायोचित वितरण गर्न उपयुक्त संस्थागत व्यवस्था गरिने छ ।

पर्यटन

- ८५ “पर्यटनकालागि ऐक्यबद्धता” भन्ने उद्घोषकासाथ सञ्चालन गरिने “पर्यटन वर्ष २०११” को राष्ट्रिय अभियान अन्तर्गत १० लाख पर्यटक भित्र्याउने कार्यक्रम संचालनकालागि बजेट व्यवस्था गरेको छु । आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग र उत्साहजनक सहभागीताकालागि पर्यटन व्यावसायीहरू, निजीक्षेत्र, नागरिक समाज, सामुदायिक संघसंस्थाहरू र सबै राजनैतिक दलहरूसँग म हार्दिक अपिल गर्दछु ।
- ८६ चालू आर्थिक वर्षमा कुनै निकायले एक पटकमा १०० जना भन्दा बढी हवाई मार्गबाट नेपाल आउने विदेशी राहदानी वाहकहरूलाई सहभागी गराई सभा, सम्मेलन, गोष्ठी, बैठक वा अन्तर्क्रिया आयोजना गरेमा त्यस्तो आयोजकलाई प्रमाणको आधारमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको ७ दिन भित्र नेपाल सरकारका तर्फबाट रु. ५ लाख नगद सहयोग उपलब्ध गराइने छ ।
- ८७ पर्यटन वर्षको सन्दर्भमा अन्तर्राष्ट्रिय संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्न आवश्यक रकम छुट्याएको छु ।
- ८८ जनकपुरको बैवाहिक आदर्श, पोखराको प्राकृतिक रोमाञ्चकता र लुम्बिनीमा रहेको जन्मको पवित्रताको अनुपम आकर्षणलाई पर्यटकीय यात्राको अन्योन्याश्रित र परिपुरक त्रिकोणीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्न यसै वर्ष रणनीतिक गुरुयोजना तयार गरिने छ ।
- ८९ विश्व शान्तिका अग्रदूत गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी, क्रिडास्थल कपिलवस्तु, देवदह, रामग्राम समेतको एकीकृत विकास गरी “अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति शहर” निर्माण गर्ने व्यवस्थापिका-संसदको संकल्प प्रस्तावलाई अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग समेत परिचालन गरी क्रमशः कार्यान्वयनमा लगिने छ ।
- ९० स्वर्गद्वारीको सम्पत्ती संरक्षण र दीर्घकालीन विकासको गुरुयोजना तयार पारिने छ ।
- ९१ निजगढमा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माणकालागि विस्तृत संभाव्यता अध्ययन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । यसैगरी पोखरा, गौतम बुद्ध र जनकपुर

विमानस्थललाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको उडान संचालन हुन सक्ने गरी पूर्वाधार विकास गरिने छ । रुम्जाटार विमानस्थलको स्तरोन्नती गरिने छ ।

आर्थिक बृद्धिको संवाहक : निजीक्षेत्र र सीपयुक्त जनशक्ति

९२ राष्ट्रको आर्थिक-सामाजिक रुपान्तरणकालागि पूर्ण विश्वास र उत्साहका साथ लगानी गर्न म निजी क्षेत्रसंग अपील गर्दछु । निजी क्षेत्रको सहज विकासकालागि नेपाल सरकारको तर्फबाट व्यवसाय लागत घटाउन र लगानीको बातावरण सुधार गर्न निम्न बमोजिमको व्यवस्था मिलाएकोछु ।

- कर भुक्तानीमा लाग्ने समयलाई एकवर्षमा १२ दिनले घटाएको छु ।
- एकसय जना भन्दा बढी नेपालीलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिने सबै उत्पादनशील उद्योगहरूको परिसरसम्मको सडकलाई कालोपत्रे गरिने छ । यसका साथै विजुलीको प्रशारणलाईन र खानेपानी सुविधा समेत उपलब्ध गराइने छ ।
- पाँचसय जना भन्दा बढी नेपालीले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका उत्पादनशील उद्योगहरूमा नेपाल सरकारको तर्फबाट स्वास्थ्यकर्मी सहितको उपस्वास्थ्य चौकी सरहको संस्था खोली स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- पाँचसय जना भन्दा बढी नेपालीले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका उत्पादनशील उद्योगहरूको सुरक्षा प्रबन्धकालागि हातहतियार सहित कम्तीमा पाँचजना प्रहरी रहने गरी प्रहरी विट स्थापना गरिने छ ।
- उत्पादनशील उद्योगहरूको गुणस्तर परीक्षण गर्ने यन्त्र उपकरणहरूको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा छुट सुविधा दिइने छ ।
- उत्पादनशील उद्योग वा होटलले औद्योगिक वा व्यवसायिक प्रयोजनकालागि एक ट्यांकरमा नघटाई नेपाल आयल निगमबाट सोभै डिजेल खरिद गर्न चाहेमा निगमको डिलर मूल्यमा खरिद गर्न पाउने सुविधा दिइने छ ।
- निर्यात गरेर प्राप्त गरेको परिवर्त्य विदेशी मुद्रा बैंकमा दाखिला भएको प्रमाणको आधारमा यसरी निर्यात गर्ने उद्योगलाई २ प्रतिशत बराबरको नेपाली रुपैया नगद प्रोत्साहन उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको छु । यसरी निर्यात गरेको बस्तुको मूल्य अभिवृद्धि ५० प्रतिशत भन्दा बढी भएमा ३ प्रतिशत र ८० प्रतिशत भन्दा बढी भएमा ४ प्रतिशत उपलब्ध

गराइने छ । यस्तो निर्यातबाट आर्जित आयमा २५ प्रतिशत आयकर समेत छुट दिने व्यवस्था मिलाईने छ ।

- सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गरेका उद्योगमा कार्यरत कर्मचारी तथा मजदूरहरूको आर्थिक सुरक्षाका निमित्त संचालन गरिने स्किमको सम्बन्धमा मैले माथि प्रस्ताव गरेको संयन्त्रले चाडै नै आवश्यक तयारी गर्ने छ ।
 - मजदूरहरूको हितकालागि मजदूरहरू मात्र सदस्य रहनेगरी औद्योगिक परिसरभित्र श्रमिक सहकारी संस्था संचालन गर्न प्रोत्साहन दिइने छ ।
- ९३ औद्योगिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । उदयपुर, मकवानपुर, धादिङ्ग, रोल्पा, दाङ्ग जिल्लामा स्थापना गरिने निर्माणाधीन सिमेन्ट उद्योगहरूकोलागि सडक निर्माण एवं विद्युत प्रसारणलाईन विस्तार कार्य उच्च प्राथमिकताका साथ सम्पन्न गरिने छ ।
- ९४ अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिया र कफीको सामुहिक ब्यापार चिन्ह दर्ता गर्नकालागि अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
- ९५ मूल्य मिलोमतो (Price Cartelling), परिमाण साँठगाँठ र कुनै पनि स्वरूपको सिण्डिकेट गर्ने जुनसुकै संगठनहरू गैरकानूनी मानिने छन् । यस्ता संगठनहरूको दर्ता स्वतः खारेज हुने छ ।
- ९६ युवा स्वरोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ९७ अपराधिक गतिविधिको प्रभावकारी नियन्त्रण गरी सुरक्षा व्यवस्थालाई विश्वसनीय बनाउन विशेष जोड दिइने छ ।

वित्तीय क्षेत्र र पूँजी बजार

- ९८ आर्थिक क्रियाकलापको विस्तारमा योगदान पुग्नेगरी वित्तीय प्रणालीको दिगो विकास र स्थायित्वकालागि “वित्तीय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम”लाई जोड दिएको छु । नेपाल बैंक लिमिटेड र राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकको पूँजी पुनःसंरचना गर्न उपयुक्त विकल्प छनौट गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ९९ निजी क्षेत्रको सहकार्यमा पूर्वाधार विकास बैंक स्थापनाकालागि नेपाल सरकारको तर्फबाट पूँजी योगदान गर्न आवश्यक रकम छुट्याएको छु ।
- १०० गत वर्ष शुरु गरिएको निक्षेप सुरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत ख, ग र घ वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा रहेका रु. २ लाखसम्म निक्षेपको बीमा गर्ने व्यवस्थाको

कार्यान्वयन गरिने छ । यस प्रयोजनकालागि चालू आर्थिक वर्षमा नेपाल सरकारले निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण निगममा थप रु. २५ करोड पूँजी लगानी गर्ने छ । निगमको अधिकृत पूँजीलाई क्रमशः बढाउदै लगी रु. २ अर्ब पुऱ्याइने छ ।

- १०१ कर्मोडिटिज कारोवारको प्रभावकारी नियमन र सुपरिवेक्षण गर्न कानूनको तर्जुमा गरिने छ ।
- १०२ पूँजी बजारमा गैर आवासीय नेपालीको लगानी खुला गरिने छ ।
- १०३ विदेशमा रहेका नेपालीहरूलाई लक्षित गरी बैदेशिक रोजगार बचतपत्र जारी गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु ।
- १०४ कर्जा प्रवाहमा विश्वसनीयता बृद्धि गर्न क्रेडिट रेटिङ एजेन्सीको स्थापनाकालागि कानूनी व्यवस्था मिलाइने छ ।
- १०५ नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग गरेको प्रतिबद्धता अनुरूप सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणकालागि निगरानी र कारवाही व्यवस्थालाई अझ सशक्त बनाइने छ । आतंककारी गतिविधिलाई वित्तीय सहयोग पुऱ्याउने कार्य र संगठित अपराधलाई नियन्त्रण गर्न अन्तर्राष्ट्रिय अभिसन्धीको अनुमोदनकालागि कारवाही अगाडी बढाई सकिएको छ ।

गरिमामय जीवनका लागि गुणस्तरीय शिक्षा

- १०६ शिक्षा क्षेत्रकालागि रु. ५७ अर्ब ६५ करोड बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । यो रकम कूल बजेटको १७.१ प्रतिशत हुन आउँछ । यो रकम गतवर्षको खर्चको तुलनामा २४.५ प्रतिशतले बढी छ ।
- १०७ आर्थिक र सामाजिक हिसावले अति विपन्न वर्गका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच विस्तार गर्न हाल सञ्चालनमा रहेका २६ हजार ७ सय ७३ बाल विकास केन्द्रलाई निरन्तरता दिएको छु । चालू वर्षमा थप २ हजार बाल विकास केन्द्रहरू स्थापना गर्न बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।
- १०८ विद्यालयहरूमा शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात मिलाउन चालू वर्ष विद्यालयहरूको नक्शाङ्कन गरी शिक्षक दरवन्दीलाई पुनर्संरचना गरिने छ ।
- १०९ विज्ञान विषय सञ्चालन गर्न तोकिएका सामुदायिक विद्यालयहरूको भवन निर्माण, प्रयोगशाला स्थापना र गणित तथा विज्ञान शिक्षकको व्यवस्थाकोलागि बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा इन्टरनेटको पहुँच पुऱ्याउने कार्यक्रम पनि संचालन गरिने छ ।

- ११० नेपालको शैक्षिक विकासमा योगदान पुऱ्याएका २००७ साल अगाडी स्थापित विभिन्न जिल्लाका पुराना विद्यालयहरु, नन्दीरात्री विद्यालय र पंडित नारायणप्रसाद पोखरेल स्मृति विद्यालयको भवन निर्माण तथा मरम्मत सुधारकालागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- १११ चालू वर्ष ५ हजार ४ सय विद्यालयहरुको व्यवस्थापनको जिम्मा समुदायमा हस्तान्तरण गरिने छ ।
- ११२ पुस्तकालय, कक्षाकोठा, फर्निचर, खानेपानी, शौचालय, खेल मैदान र पाठ्य सामाग्रीहरु जस्ता भौतिक पूर्वाधारहरुको व्यवस्था मिलाउन मैले जोड दिएको छु । प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा अनिवार्यरुपमा छात्रा शौचालय निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ११३ शिक्षक अभाव भएका विद्यालयहरुमा विद्यार्थी संख्याको आधारमा शिक्षण अनुदान वितरण गर्ने गरी रु. १ अर्ब बजेट व्यवस्था गरेको छु । यसैगरी उच्च माध्यमिक विद्यालयहरुमा पनि विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा शिक्षण अनुदान उपलब्ध गराउन दिइदै आएको अनुदानमा पनि दोब्बर बृद्धि गरेको छु ।
- ११४ सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १ देखि ८ सम्म अध्ययनरत बालिका, दलित र अति सीमान्तीकृत सबै बालबालिकालाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ११५ गत आर्थिक वर्षको बजेट प्रस्तुत गर्दा प्रस्ताव गरिएका नयाँ विश्वविद्यालयको संचालनकालागि आवश्यक अनुदानको व्यवस्था गरिएको छ ।

स्वास्थ्य : जनताको आधारभूत अधिकार

- ११६ निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा, बाल तथा मातृ स्वास्थ्य प्रवर्धन, विपन्न एवं लोपोन्मुख वर्गको स्वास्थ्य सेवामा पहुँच र जेठा नागरिकहरुको उपचार समेतकालागि बजेट व्यवस्था मिलाएको छु । स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न रु. २४ अर्ब ५१ करोड विनियोजन गरेको छु ।
- ११७ “आमा सुरक्षा कार्यक्रम” अन्तर्गत सामुदायिक अस्पतालदेखि केन्द्रीयस्तर सम्मका अस्पतालहरुबाट प्रदान गर्दै आईएको प्रसुती सेवालाई चालू आर्थिक वर्षदेखि गैर नाफामूलक स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पनि विस्तार गर्ने प्रस्ताव गरेको छु ।
- ११८ बाल कुपोषण अन्त्य गर्न संचालित कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- ११९ आङ्ग खस्ने समस्याबाट पीडित महिलाहरुकालागि उपचारात्मक र निरोधात्मक सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई घुम्ती शिविर मार्फत समेत घरटोलमा पुऱ्याइने छ । पूर्व प्रसुती सेवा र प्रसुती पछिको सेवा लिने महिलाहरुलाई दिइदै आएको विशेष

भत्तालाई पनि निरन्तरता दिएको छ । स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अभियान कै रूपमा प्रसूती कक्ष (बर्थिङ्ग सेन्टर) को निर्माण गरिने छ ।

- १२० चालू वर्षभित्र गरीबीको रेखामुनी रहेका जनतालाई लक्षित गरी “स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम” लागू गर्न संभाव्यता अध्ययन गरिने छ ।

खानेपानी र सरसफाई

- १२१ मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको आठ किलोमिटर सुरुङ्ग निर्माण र लामिडाँडा प्रवेश मार्गको काम चालू आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिने छ । सुन्दरीजलमा पानी प्रशोधन केन्द्रको निर्माण कार्य थालिने छ । यी कामहरूकोलागि रु. २ अर्ब १७ करोड बजेट विनियोजन गरेको छ ।
- १२२ सेती र महाकाली अञ्चलका सबै जिल्लाहरू, कर्णाली अञ्चलको हुम्ला र भेरी अञ्चलको दैलेख जिल्लामा खानेपानी, सुलभ चर्पी एवं सरसफाई, सिंचाई र लघु जलविद्युत उत्पादनका कार्यहरू संचालन गर्न “ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना” संचालन गरिने छ ।
- १२३ बातावरणीय, धार्मिक, सांस्कृतिक र सभ्यताका दृष्टीले अति महत्वपूर्ण नदी तालहरू हाम्रा व्यवहारहरूले प्रदुषित मात्र होइन जोखिम नजिक नै पुगेका छन् । यो खतरा रोक्ने उद्देश्यले अवदेखि नदी तालमा फोहर फ्याक्ने कार्यलाई सार्वजनिक अपराध मानी सजाय गरिने छ । नेपालभरिका नदी किनाराका दायाँ बाँया कुनै पनि व्यक्तिगत निर्माण कार्य गर्न रोक लगाइने छ ।
- १२४ नवलपरासी लगायत तराइका जिल्लाहरूमा आर्सेनिकमुक्त पिउने पानीको आपूर्ति व्यवस्था मिलाइने छ । यसैगरी भक्तपुरको खानेपानी समस्या समाधान गर्न विशेष जोड दिइने छ ।
- १२५ आकाशे पानीको संकलन गरी प्रयोगमा ल्याउने कार्यलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।

सार्वजनिक संस्थान

- १२६ अधिकांश सार्वजनिक संस्थानहरू स्थापनाको उद्देश्य अनुरूप जनतालाई सेवा दिन सफल देखिएका छैनन् । सार्वजनिक संस्थानहरूको व्यवस्थापनमा सुधारकालागि नीतिगत एकरूपता र प्रभावकारी अनुगमन अति जरुरी देखिएको छ । यसकालागि “उच्चस्तरीय सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापन बोर्ड” गठन गर्ने प्रस्ताव गरेको छ ।

सरकारी वित्त र आयोजना व्यवस्थापन

- १२७ सार्वजनिक लेखा समितिका सदस्यको अध्यक्षतामा गठित “सरकारी बजेट व्यवस्थापन तथा खर्च प्रणाली पुनरावलोकन आयोग”ले केहि समय अधिमात्र

प्रतिवेदन वुझाएको छ । आयोगका केही सुझावहरु यही बजेट माफत कार्यान्वयन गर्न प्रस्ताव गरेको छु । अन्य सुझाव क्रमशः कार्यान्वयन गरिने छ ।

- १२८ सूदूर र मध्य-पश्चिम क्षेत्रमा विनियोजन भएको बजेट अन्य क्षेत्रमा रकमान्तर गर्न निषेध गरिएको छ ।
- १२९ कर्णाली अञ्चल लगायतका बाह्र दुर्गम जिल्लामा विनियोजित पूँजीगत बजेट सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकेमा आगामी आर्थिक वर्षको कात्तिकसम्ममा खर्च गर्न पाउने विद्यमान व्यवस्थाले गर्दा दातृ निकायबाट शोधभर्ना दावी गर्न, समयमै सरकारको आर्थिक विवरण तयार गर्न र लेखापरीक्षण गर्न समेत समस्या उत्पन्न भयो । यसमा सुधार गर्न आर्थिक वर्षको अन्त्यमा खर्च नभएको रकम फ्रिज गरिने छ । काम शुरु भइसकेका तर खर्च भुक्तानी हुन नसकेका पूँजीगत निर्माण कार्यलाई अर्को आर्थिक वर्षमा थप निकासी दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- १३० चालू वर्षबाट बैशाखदेखि असारसम्म वार्षिक विनियोजनको ४० प्रतिशत र असार महिनामा वार्षिक विनियोजनको २० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गर्न नपाउने व्यवस्था लागू गर्न प्रस्ताव गरेको छु ।
- १३१ गत आर्थिक वर्षदेखि शुरु गरिएको विद्युतीय खरिद प्रणाली (e-tendering) लाई २०६८ बैशाख १ गतेदेखि रु. २ करोड भन्दा माथिको ठेक्काकालागि अनिवार्य गरिएको छ ।
- १३२ गैर सरकारी संस्थाहरुले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायताको विवरण प्रत्येक वर्ष व्यवस्थापिका-संसदमा प्रस्तुत गर्ने व्यवस्था मिलाई वित्तीय पारदर्शीता सुनिश्चित गरिने छ ।
- १३३ वैदेशिक सहयोग उपयोग गरी संचालन गरिने आयोजनाहरुले ठूलो रकम शोधभर्ना लिन बाँकी राख्ने गरेको सन्दर्भमा चालू आर्थिक वर्षदेखि बजेट निकासालाई आयोजनाहरुले समयमा दातृ निकायलाई खर्चको विवरण र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गरे नगरेको विषयलाई मूल आधार बनाइने छ । शोधभर्ना बक्यौता राखेका आयोजनाहरुको सम्पूर्ण निकासी रोक्का गरिने छ ।
- १३४ यो बजेट कार्यान्वयनको आवधिक समीक्षा गरिनेछ । रु. १५ करोड भन्दा बढि रकम विनियोजन भएका आयोजनाहरुको भौतिक तथा वित्तीय प्रगतीको आवधिक अनुगमन अर्थ मन्त्रीको नेतृत्वमा रहेको उच्चस्तरीय समितिले गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

- १३५ नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेका जमिन, भवन, सवारी साधन जस्ता स्थिर सम्पत्तीहरूको एकिकृत लगत तयार गरी प्रत्येक वर्ष महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्मानित व्यवस्थापिका-संसद समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- १३६ सरकारी कार्यालयमा सुरक्षित कागजात प्रयोग गर्ने व्यवस्था लागू गरिने छ ।

दाजुभाइ दिदीबहिनीहरू

- १३७ अब, म माथिको क्षेत्रगत कार्यक्रमकोलागि बजेटको विनियोजन र स्रोत व्यवस्थाको योजना प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
- १३८ आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को बजेटको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनकोलागि कूल रु. ३३७ अर्ब ९० करोड विनियोजन प्रस्ताव गरेको छु । कूल विनियोजन मध्ये चालू खर्च ५६.३ प्रतिशत अर्थात रु. १९० अर्ब ३१ करोड ९५ लाख, पूँजीगत खर्च ३८.३ प्रतिशत अर्थात रु. १२९ अर्ब ५३ करोड ८२ लाख र साँवा भक्तानी ५.४ प्रतिशत अर्थात रु. १८ अर्ब ४ करोड २३ लाख प्रस्ताव गरिएको छ ।
- १३९ प्रस्तावित खर्च अनुमान गत वर्षको अप्रशोधित यथार्थ खर्चको तुलनामा ३०.४ प्रतिशतले बढी रहेको छ । खर्चको संरचना अनुसार चालू खर्च २५.८ प्रतिशत र पूँजीगत खर्च ४४.८ प्रतिशतले बढेको छ ।
- १४० २०६७ असार २८ गतेका दिन व्यवस्थापिका-संसदबाट पारित सेवा र कार्यहरूकोलागि संचितकोषबाट रकम भिक्ने र खर्च गर्ने अधिकारको व्यवस्था गर्ने ऐन, २०६७ बमोजिम भएको खर्चलाई मैले माथि प्रस्तुत गरेकै खर्चमा समावेश गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- १४१ कूल खर्चमध्ये विकास कार्यक्रमकालागि रु. १७८ अर्ब ६१ करोड ३९ लाख (५२.९ प्रतिशत) र साधारण प्रशासन तर्फ रु. १५९ अर्ब २८ करोड ६१ लाख (४७.१ प्रतिशत) विनियोजन प्रस्ताव गरेको छु ।
- १४२ चालू वर्षकालागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोतमध्ये राजस्वबाट रु. २१६ अर्ब ६४ करोड ४४ लाख र वैदेशिक अनुदानबाट रु. ६५ अर्ब ३४ करोड ४२ लाख गरी जम्मा रु. २८१ अर्ब ९८ करोड ८६ लाख व्यहोरी रु. ५५ अर्ब ९१ करोड १४ लाख न्यून बजेट हुने छ । यो न्यून पूर्तिलाई वैदेशिक ऋणबाट रु. २२ अर्ब २३ करोड १४ लाख जुटाइने छ । राजस्व परिचालन र वैदेशिक सहायता परिचालन गर्दा पनि रु. ३३ अर्ब ६८ करोड न्यून रहन जाने छ । यो रकम आन्तरिक ऋणबाट पूर्ति गरिने छ । मैले प्रस्ताव गरेको आन्तरिक ऋणको रकम अनुमानित कूल गार्हस्थ उत्पादनको तुलनामा २.६ प्रतिशत रहने छ ।

१४३ मैले लक्ष गरेको राजस्व रकम मध्ये रु. १९ अर्ब २१ करोड ४६ लाख कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

दाजुभाइ दिदीबहिनीहरु

१४४ अव, म आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को राजश्व नीति तथा कार्यक्रमको बारेमा संक्षिप्त प्रस्तुती गर्दछु । आन्तरिक साधन र स्रोतको अधिकतम परिचालनबाट दिगो, आत्मनिर्भर, पारदर्शी तथा स्वावलम्बी अर्थतन्त्रको विकास गर्दै मुलुकलाई औद्योगीकरणतर्फ अग्रसर गराउने ध्येयका साथ निम्न नीतिमा जोड दिइने छ ।

- (क) करको दायरामा नआएका व्यक्ति तथा क्षेत्रहरु पहिचान गरी दायरा विस्तार गर्ने ।
- (ख) आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने उद्योगहरुलाई विशेष सहूलियतका साथ संरक्षण र संवर्द्धन गर्दै देशको अर्थतन्त्रलाई औद्योगीकरण तर्फ अगाडि बढाउने ।
- (ग) आन्तरिक स्रोत र वाह्य लगानी आकर्षित गर्न लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने ।
- (घ) निकासी प्रवर्द्धन गरी व्यापार घाटा न्यून गर्ने ।
- (ङ) राजस्व चुहावट, विदेशी विनिमय अपचलन र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी सूचनाहरुको संकलन र व्यवस्थापन गरी आर्थिक अपराध न्यूनीकरण गर्ने ।
- (च) गैर कर राजस्वको योगदानलाई समग्र राजस्व संकलनको महत्वपूर्ण स्रोतको रुपमा विकास गर्ने ।
- (छ) राजस्व प्रशासनको वर्तमान संगठनात्मक संरचना र कार्य प्रणालीलाई समयानुकूल परिमार्जन गरी स्वच्छ, पारदर्शी, व्यवसायिक र करदातामैत्री राजस्व प्रशासनको विकास गर्ने ।

उल्लिखित नीतिहरु कार्यान्वयन गर्न निम्न बमोजिमका रणनीति तथा कार्यक्रमहरु अवलम्बन गरिने छ ।

राजस्वको दायरा बढाउने

१४५ राजस्वको दायरा बढाउन निम्न रणनीति अवलम्बन गरिने छ ।

- (क) आर्थिक वर्ष २०६७/६८ लाई “कर कार्यान्वयन अभियान वर्ष” को रुपमा लिइने छ । चिकित्सक, कलाकार, इन्जीनियर, कानूनव्यवसायी,

लेखापरीक्षक, व्यापारी, उद्योगी, लगानीकर्ता, परामर्शसेवा प्रदायक, कमिशन एजेण्ट, सेवानिवृत्त वा वहालवाला वा सार्वजनिक पदधारण गरेका पदाधिकारी, कर्मचारी, शिक्षक, प्राध्यापक लगायत जुनसुकै व्यक्ति वा निकायले स्थायी लेखा नम्वर लिई आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्नु पर्ने छ । यस्ता व्यक्ति तथा निकायले आर्थिक वर्ष २०६५।६६ र २०६६।६७ को आय विवरण र सो मा लागने कर २०६७ चैत्र मसान्त भित्र बुझाएमा सो भन्दा अगाडिको आय विवरण दाखिला गर्नु नपर्ने र सो मा लागने कर, जरिवाना, शुल्क, व्याज तथा दस्तुर छुट हुने व्यवस्था मिलाएको छु । स्थायी लेखा नम्वर नलिएका उल्लिखित व्यक्ति तथा संस्था कसैलाई पनि सरकारको बजेट तथा अनुदानवाट खर्च व्यहोरिने काममा संलग्न गराउन वा भुक्तानी गर्न पाइने छैन ।

- (ख) पत्रकार, पत्रपत्रिका एवं संचार तथा प्रकाशन गृहको हकमा आर्थिक वर्ष २०६६।६७ को आय विवरण र सो बमोजिम तिर्नुपर्ने कर २०६७ चैत्र मसान्त भित्र बुझाई स्थायी लेखा नम्वर लिएमा सो अवधि भन्दा अधिका वर्षहरूको सम्पूर्ण कर, शुल्क, व्याज र जरिवाना छुट हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (ग) नगरपालिका क्षेत्र तथा आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको क्षेत्रमा संचालित शैक्षिक परामर्श, डिस्कोथेक, हेल्थ क्लब, क्याटरिड सेवा, पार्टी प्यालेस व्यवसाय, पार्किङ सेवा व्यवसाय, मेशिनरी उपकरण प्रयोग गरी संचालन गर्ने ड्राईक्लिनर्स व्यवसाय एवं बार सहितको रेष्टुरेण्ट व्यवसायहरूलाई अनिवार्यरूपमा मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता हुनु पर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

कर सहूलियत तथा सुविधामा वृद्धि

- (क) पूर्वाधार विकासमा लगानी आकर्षित गर्न सडक, पुल, विमानस्थल, सुरुङ्ग मार्ग निर्माण र संचालन तथा ट्राम, ट्रलीवस जस्ता पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा लगानी गरेमा सो बाट प्राप्त आयमा लागने करको दरमा ४० प्रतिशतले छुट दिने प्रस्ताव गरेको छु ।
- (ख) स्वदेशी कच्चा पदार्थ प्रयोग गरी उत्पादित बस्तुहरू निर्यात गरी आय आर्जन गर्ने व्यक्तिलाई निर्यातको आयमा लागने करमा पच्चिस प्रतिशत कम कर लागने व्यवस्था गरेको छु ।
- (ग) टेक्नोलोजी पार्क, वायोटेक पार्क र सूचना प्रविधि पार्क भित्र स्थापित सफ्टवेयर विकास, तथ्यांक प्रशोधन, साइबर क्याफे एवं डिजिटल म्यापिङ

सम्बन्धी उद्योगको आयमा लाग्ने करमा ५० प्रतिशत छुट दिने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।

- (घ) बैक तथा वित्तीय संस्था र बीमा कम्पनीहरूलाई परस्पर गाभिन प्रोत्साहन गर्न आयकर ऐनमा भएको एक आपसमा गाभिएमा सम्पत्ती तथा दायित्वको निसर्ग मानी कर लगाउने प्रावधानमा परिवर्तन गरी कर नलाग्ने एवं शेयरधनी, व्यवस्थापक तथा कर्मचारी समेतको सन्दर्भमा विशेष व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (ङ) करदाताको कारोवारलाई पारदर्शी बनाउन क्यास मेशिन र फिस्कल प्रिन्टर (Fiscal Printer) मार्फत विल विजक जारी गर्न प्रोत्साहित गर्न यस्ता मेशिनको खरिद वापतको एकमुष्ट रकम हासखर्च वापत कट्टी गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छु ।
- (च) भन्सार महसुल तर्फ पैठारीमा कायम रहेका सात वटा दरहरू मध्ये २५ प्रतिशतको दरलाई हटाई छ वटा मात्र कायम गरेको छु ।
- (ज) तीन सय जना वा सो भन्दा माथि प्रत्यक्ष रोजगारी प्रदान गर्ने उत्पादनमूलक उद्योगहरूले उद्योग स्थापना वा विस्तार गर्दा खरिद गर्ने जग्गामा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा ५० प्रतिशत छुट हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (झ) महिलाको नाममा स्वामित्व प्राप्त हुने लिखतमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा गाउँ विकास समितिहरूमा तीस प्रतिशत छुट हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (ञ) जुनसुकै सवारी साधनका धनीले चाहेमा लाग्ने सवारी साधन कर प्रचलित दरका आधारमा एकमुष्ट रुपमा पाँच वर्षसम्मकालागि भुक्तानी गरी नविकरण गराउन सक्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (ट) मालपोत दस्तुर तथा घर जग्गा कर प्रचलित दरका आधारमा अग्रिम रुपमा पाँच वर्षसम्मकालागि एकमुष्ट भुक्तानी गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (ठ) आर्थिक ऐन, २०६६ को दफा ८ को उपदफा (९) बमोजिमको अवधिभित्र स्वयम घोषणा गरी शिक्षा सेवा कर बुझाएका शिक्षण संस्थाहरूको हकमा सो स्वयम घोषणा गरी बुझाएको रकम अन्तिम मानिने छ । साथै आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को शिक्षा सेवा शुल्कको पहिलो, दोश्रो र तेश्रो चौमासिक अवधिको बुझाउनुपर्ने एक प्रतिशत शिक्षा सेवा शुल्कको

विवरण र रकम २०६७ चैत्र मसान्त भित्र दाखिला गरेमा त्यस्ता शिक्षण संस्थाले उक्त आर्थिक वर्षको पहिलो, दोश्रो र तेश्रो चौमासिक अवधिको विवरण ढिला वुझाए वापतको रकम र व्याज मिन्दा हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।

राजस्व प्रशासनमा सुधार तथा चुहावट नियन्त्रण

- (क) राजस्व प्रशासनलाई स्वायत्त र प्रभावकारी बनाउन केन्द्रिय राजस्व बोर्ड गठन सम्बन्धी विधेयक व्यवस्थापिका-संसद समक्ष पेश गरिने छ ।
- (ख) सम्पत्ति सुद्धीकरण निवारण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको वित्तीय सूचना इकाईसंग कार्यमूलक सम्बन्ध कायम गरी यस सम्बन्धी अनुसन्धान तथा तहकिकातलाई प्रभावकारी बनाईने छ । यसैगरी राजस्व अनुसन्धान विभागलाई “राजस्व तथा सम्पत्ति सुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग” को रूपमा पुनरसंरचना गरी स्रोत र साधनले सम्पन्न गरिने छ ।
- (ग) सवारी साधन पैठारी गर्ने नेपाल स्थित आधिकारीक विक्रेताले प्रत्येक ४ महिनामा सवारी साधनको अधिकतम खुद्रा मूल्य राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा अनिवार्य रूपमा प्रकाशित गर्नुपर्ने व्यवस्था गरी सो को निरन्तर अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (घ) क्यासिनो संचालन गर्ने व्यक्ति वा निकायले तोकिएको म्याद भित्रै रोयल्टी वापतको रकम नवुभाई बक्यौता राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहन गर्न यस्तो बक्यौता रकममा शुल्क तथा व्याज लगाउने र प्रत्येक वर्ष क्यासीनो संचालन गर्न अनिवार्य रूपमा इजाजतपत्र नविकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- (ङ) नेपाल सरकारले राजस्व छुट दिई संचालनमा आउने एम्बुलेन्सले अनिवार्य रूपमा सबैले देख्नेगरी “सरकारी राजस्व छुट प्राप्त” भनी लेख्नु पर्ने छ । साथै यस्ता महसुल छुटमा संचालित एम्बुलेन्सहरुको भाडादर स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।

दाजुभाइ दिदीबहिनीहरु

- १४६ आर्थिक वर्ष २०६५।६६ को यथार्थ, २०६६।६७ को अनुमानित आय व्ययको विवरण अनुसूचीहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ । दातृ समुदाय र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरुबाट नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने प्राविधिक सहायता सम्बन्धी विवरण पुस्तिका छुट्टै पेश गरिएको छ ।

- १४७ चालू वर्षको बजेट कार्यान्वयनबाट हासिल गर्नु पर्ने उपलब्धिका अनुगमन सूचकहरुलाई पनि छुट्टै अनुसूचिमा उल्लेख गरेको छु ।
- १४८ बजेट निर्माण गर्ने सिलसिलामा राजनैतिक दलका नेता, सभासद, करदाता, अर्थशास्त्री, प्राध्यापक, विज्ञ, विभिन्न ब्यावसायिक, ब्यापारिक तथा वस्तुगत संगठनका प्रतिनिधिहरु, पेशागत संघसंस्थाहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरुबाट अमूल्य सुझाव प्राप्त भयो । सर्वसाधारण नागरिकहरु मध्येबाट प्राप्त सल्लाहहरु बजेट परिमार्जनको आधारस्रोत नै बने । सार्वजनिक सेवामा क्रियाशील जनशक्तिको योगदान पनि सहयोगी रह्यो । उहाँहरु सबैको प्रशंसा गर्दै धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

आदरणीय दाजुभाइ दिदीबहिनीहरु,

- १४९ यो बजेटको कार्यान्वयनबाट विकास निर्माणको प्रक्रियाले गति लिने अपेक्षा राखेको छु । अर्थतन्त्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा बृद्धि भई आन्तरिक एवं बाह्य बजारबाट प्रसस्त लाभ प्राप्त हुन थाल्ने छुन् । अवसर र समृद्धिको समन्यायिक वितरणमा सुधार आई सदभाव, मेलमिलाप, शान्ति र सिर्जनाको मजबुत पूर्वाधार तयार गर्न सहयोग पुग्नेमा म विश्वस्त छु ।
- १५० दोस्रो जनआन्दोलन पछिका तीन आर्थिक वर्षहरुमा मूलुकले समयमै बजेट पाउन सकेन । आगामी दिनहरुमा निश्चित मितिमा बजेट प्रस्तुत गर्ने कानूनी ब्यवस्था गर्न अत्यावश्यक देखिएको छ ।
- १५१ ब्यवस्थापिका-संसदका माननीय सदस्यज्यूहरु, राजनैतिक दल, नागरिक समाज, दातृ निकाय, करदाता, ब्यवसायिक संघ संस्था, राष्ट्रसेवक कर्मचारी लगायत आम नागरिकबाट गत आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयनमा मिलेको सहयोगकालागि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै यो बजेट कार्यान्वयनमा पनि सहयोग मिलिरहने अपेक्षा राख्छु ।

धन्यवाद ।

आय व्ययको विवरण
आर्थिक वर्ष २०६७/६८

अनुसूची-१
(रु. हजारमा)

विवरण	आ.व. २०६५/६६ को यथार्थ	आ.व. २०६६/६७ को यथार्थ (अपरिष्कृत)	आ.व. २०६७/६८ को जम्मा अनुमान
राजस्व	१,४३,४७,४४,८९	१,७९,९४,०३,०५	२,१६,६४,४३,५५
कर राजस्व	१,१७,०५,१९,०७	१,५६,२९,०६,२९	१,८८,७३,०९,०३
वर्तमान स्रोतबाट			१,७०,३६,१८,२१
कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट			१८,३६,९०,८२
गैर कर राजस्व	२२,८९,२१,७४	२१,६९,५९,१२	२५,६२,८५,१७
वर्तमान स्रोतबाट			२४,७८,३०,४७
कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट			८४,५४,७०
सावां फिर्ता प्राप्ती	३,५३,०४,०८	१,९५,३७,६४	२,२८,४९,३५
कुल खर्च	२,१९,६६,१९,१८	२,५९,१४,६०,६४	३,३७,९०,००,००
चालू खर्च	१,२७,७३,८९,४१	१,५१,२४,४७,०६	१,९०,३९,९४,९५
पूँजीगत खर्च	७३,०८,८८,६४	८९,४६,९०,३५	१,२९,५३,८१,७८
सावां भुक्तानी	१८,८३,४९,१३	१८,४३,२३,२३	१८,०४,२३,२७
वैदेशिक अनुदान अधिको बचत (+), न्यून (-)	-७६,१८,७४,२९	-७९,२०,५७,५९	-१,२१,२५,५६,४५
वैदेशिक सहायता (अनुदान)	२६,३८,२८,६७	३७,११,७४,१३	६५,३४,४२,३०
द्विपक्षीय	८,७२,०१,८०	१७,१२,६२,६६	२९,४८,५४,२०
वहुपक्षीय	१७,६६,२६,८७	१९,९९,११,४७	३५,८५,८८,१०
वैदेशिक अनुदान पछिको बचत (+), न्यून (-)	-४९,८०,४५,६२	-४२,०८,८३,४६	-५५,९१,१४,१५
न्यून पूर्ति गर्ने स्रोतहरू			
वैदेशिक सहायता (ऋण)	९,९६,८८,६१	११,४९,२६,९९	२२,२३,१४,१५
द्विपक्षीय	६१,२९,२०	४,६०,२७,७८	५,८६,७४,०४
वहुपक्षीय	९,३५,५९,४१	६,८८,९९,२१	१६,३६,४०,११
आन्तरिक ऋण	१८,४१,७१,००	२९,९१,४०,००	३३,६८,००,००
नगद मौज्जातमा परिवर्तन (+बचत) (-न्यून)	-२१,४१,८६,०१	-६८,१६,४७	

राजश्व अनुमान
आर्थिक वर्ष २०६७/६८

अनुसूची-२
(रु. हजारमा)

संकेत संख्या	शिर्षक	वर्तमान स्रोतबाट	कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट	जम्मा
१.१.०१.००	वैदेशिक ब्यापारमा आधारित वस्तुगत कर	३८,३३,१०,३८	३,०३,३०,४२	४१,३६,४०,८०
१.१.०१.१०	पैठारी महसुल	३२,६५,८८,८७	३,०३,३०,४२	३५,६९,१९,२९
१.१.०१.३०	भारतीय अन्तःशुल्क फिर्ता	३,६२,३६,७९		३,६२,३६,७९
१.१.०१.४०	निकासी महसुल	१,२०,१९,८५		१,२०,१९,८५
१.१.०१.६०	भन्सारको अन्य आय	३४,५१,६५		३४,५१,६५
१.१.०१.७०	कृषि सुधार शुल्क	५०,१३,२२		५०,१३,२२
१.१.०२.००	वस्तु तथा सेवामा आधारित आन्तरिक वस्तुगत कर	८७,२६,३४,७९	१०,०५,९८,९४	९७,३२,३३,७३
१.१.०२.१०	मूल्य अभिवृद्धि कर	६१,५५,८०,३३	५,८१,३५,९५	६७,३७,१६,२८
१.१.०२.११	उत्पादन	६,१०,४१,३६	६७,८८,८७	६,७८,३०,२३
१.१.०२.१२	पैठारी	४०,८२,४०,२९	३,५०,८४,५५	४४,३३,२४,८४
१.१.०२.१३	बिक्री वितरण	३,३५,६७,८३	३५,९२,८०	३,७१,६०,६३
१.१.०२.१४	ठेक्का तथा परामर्श	२,२२,१९,३०	२५,०५,०५	२,४७,२४,३५
१.१.०२.१५	पर्यटन व्यवसाय	२,२९,७४,८३	२५,४३,८४	२,५५,१८,६७
१.१.०२.१९	अन्य सेवा	६,७५,३६,७२	७६,२०,८४	७,५१,५७,५६
१.१.०२.२०	अन्तःशुल्क	२५,४२,१८,०६	४,१८,९५,७१	२९,६१,१३,७७
१.१.०२.२१	चुरोट	४,१९,९४,९९	१,१२,४८,७५	५,३२,४३,७४
१.१.०२.२२	बिन्डी	३०,४६	१,३०	३१,७६
१.१.०२.२३	मदिरा	३,७३,३३,१८	९३,३३,३०	४,६६,६६,४८
१.१.०२.२५	वियर	२,६७,७०,११	७०,९०,७८	३,३८,६०,८९
१.१.०२.२६	अन्य औद्योगिक उत्पादन	२,८२,२३,४३	३१,३५,९४	३,१३,५९,३७
१.१.०२.२७	पैठारी अन्तःशुल्क	११,८०,८५,९४	१,०८,८७,९३	१२,८९,७३,८७
१.१.०२.२८	वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क	५५		५५
१.१.०२.२९	स्वास्थ्य सेवा कर	१७,७९,४०	१,९७,७१	१९,७७,११
१.१.०२.३०	शिक्षा सेवा शुल्क	२८,३६,४०	५,६७,२८	३४,०३,६८
	अप्रत्यक्ष कर जम्मा	१,२५,५९,४५,१७	१३,०९,२९,३६	१,३८,६८,७४,५३
१.१.०३.००	आयकर	३६,११,३९,१५	४,१२,८४,१७	४०,२४,२३,३२
१.१.०३.१०	संस्थागत आयकर	२५,६७,९४,७८	२,८७,६८,२८	२८,५५,६३,०६
१.१.०३.११	सरकारी प्रतिष्ठानहरु	१,३२,०६,८८	३,०३,९९	१,३५,१०,८७
१.१.०३.१२	पब्लिक लिमिटेड कम्पनीहरु	१२,६६,८९,१८	१,५३,४९,४८	१४,२०,३८,६६
१.१.०३.१३	प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीहरु	६,६९,०४,७४	७८,८०,३४	७,४७,८५,०८
१.१.०३.१४	व्यक्तिगत वा एकलौटी फर्म	४,१५,४२,६४	४२,९५,४३	४,५८,३८,०७
१.१.०३.१९	अन्य निकाय	८४,५१,३४	९,३९,०४	९३,९०,३८
१.१.०३.२०	पारिश्रमिक आयकर	४,७०,१०,७२	५,६८,४९	५,२६,७९,२१
१.१.०३.२१	पारिश्रमिक	४,३०,१०,७२	५,६८,४९	४,८८,७९,२१
१.१.०३.२३	सामाजिक सुरक्षा कर	४०,००,००	०	४०,००,००
१.१.०३.५०	लगानीमा आयकर	५,४४,१९,२७	६३,९४,८४	६,०८,१४,११
१.१.०३.५१	बहाल	९१,२८,२६	११,०९,०३	१,०२,३७,२९
१.१.०३.५२	व्याज	२,८१,८६,९५	२८,८९,३२	३,१०,७६,२७
१.१.०३.५३	पूँजीगत लाभ	१,००,७७,१५	१४,५५,१३	१,१५,३२,२८
१.१.०३.५४	लाभांश	६९,५४,६३	९,३८,०७	७८,९२,७०
१.१.०३.५९	लगानीको अन्य आय	७२,२८	३,२९	७५,५७
१.१.०३.६०	आकस्मिक लाभ कर	२,४१,१७	४,२३	२,४५,४०
१.१.०३.९०	अन्य	२६,७३,२१	२,४८,३३	२९,२१,५४

संकेत संख्या	शिर्षक	वर्तमान स्रोतबाट	कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट	जम्मा
१.१.०४.००	घर जग्गा तथा अन्य सम्पत्तिमा लाग्ने कर	८,६५,३३,८९	१,१४,७७,२९	९,८०,११,१८
१.१.०४.३०	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन	५,४४,५१,३३	८५,५९,८५	६,३०,११,१८
१.१.०४.५०	सवारी साधन कर	३,२०,८२,५६	२९,१७,४४	३,५०,००,००
	प्रत्यक्ष कर जम्मा	४४,७६,७३,०४	५,२७,६१,४६	५०,०४,३४,५०
	कर राजस्व जम्मा	१,७०,३६,१८,२१	१८,३६,९०,८२	१,८८,७३,०९,०३
१.१.०५.००	दस्तुर तथा शुल्क	९,३२,८७,८३	८३,१०,११	१०,१५,९७,९४
१.१.०५.१०	फर्म रजिष्ट्रेशन दस्तुर	४४,२३,६९		४४,२३,६९
१.१.०५.२०	एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१,३५,९७		१,३५,९७
१.१.०५.३०	हात हतियार रजिष्ट्रेशन दस्तुर	७६,०४		७६,०४
१.१.०५.४०	यातायात सम्बन्धी दस्तुर	३,५८,२९,६५	८,५९,१५	३,६६,८८,८०
१.१.०५.४१	सवारी इजाजत दस्तुर	७६,५८,१२	८,५९,१५	८५,१७,२७
१.१.०५.४२	सडक सुधार दस्तुर	१,२१,१९,४७		१,२१,१९,४७
१.१.०५.४३	शहरी सडक निर्माण तथा संभार दस्तुर	१,६०,५२,०६		१,६०,५२,०६
१.१.०५.५०	निकासी पैठारी इजाजत दस्तुर	६,३९,४६		६,३९,४६
१.१.०५.६०	परीक्षा दस्तुर	१५,२८,०२	१,२७,३३	१६,५५,३५
१.१.०५.७०	पासपोर्ट दस्तुर	२,३०,५२,८७		२,३०,५२,८७
१.१.०५.८०	पर्यटन क्षेत्रको आय	१,७०,१७,५५	६३,८०,२२	२,३३,९७,७७
१.१.०५.८१	भिसा शुल्क	१,३३,४२,०३	१४,८२,४५	१,४८,२४,४८
१.१.०५.८२	पर्वतारोहण तथा ट्रेकिङ शुल्क	३६,७५,५२	४,९१,७४	४१,६७,२६
१.१.०५.८३	प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क	०	४४,०६,०३	४४,०६,०३
१.१.०५.९०	अन्य प्रशासनिक शुल्क	१,०५,८४,५८	९,४३,४१	१,१५,२७,९९
१.१.०५.९१	स्थानीय विकास शुल्क	८,२७,०८		८,२७,०८
१.१.०५.९५	टेलिफोन स्वामित्व तथा सेवा शुल्क	६१,३१,९४	५,२५,७७	६६,५७,७१
१.१.०५.९९	अन्य प्रशासनिक दस्तुर	३६,२५,५६	४,१७,६४	४०,४३,२०
१.१.०६.००	दण्ड, जरिवाना र जफत	४३,००,४४	१,४४,५९	४४,४५,०३
१.१.०६.१०	न्यायीक दस्तुर, दण्ड, जरिवाना र जफत	३२,८४,७३		३२,८४,७३
१.१.०६.२०	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१०,१५,७१	१,४४,५९	११,६०,३०
१.१.०७.००	सरकारी सम्पत्ति, सेवा तथा वस्तुहरूको बिक्री तथा	२,०३,२१,५६		२,०३,२१,५६
१.१.०७.१०	भाडाबाट प्राप्त आय	६२,४०		६२,४०
१.१.०७.११	जलस्रोत क्षेत्रको आय	३८,०४		३८,०४
१.१.०७.१२	पिउने पानी	२२,६१		२२,६१
१.१.०७.१३	सिंचाइ	१,७५		१,७५
१.१.०७.२०	विद्युत	२३,४३,३५		२३,४३,३५
१.१.०७.३०	खाने कृषि क्षेत्रको आय	७,४६,७६		७,४६,७६
१.१.०७.४०	शिक्षा क्षेत्रको आय	३६,१२,०९		३६,१२,०९
१.१.०७.५०	वन क्षेत्रको आय	८३,७२,१०		८३,७२,१०
१.१.०७.६०	यातायात क्षेत्रको आय	१५,६९,२९		१५,६९,२९
१.१.०७.७०	सरकारी क्षेत्रको अन्य आय	३६,१५,५७		३६,१५,५७
१.१.०८.००	लाभांश	८,४८,५४,०८		८,४८,५४,०८
१.१.०८.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	३,०५,७३,४९		३,०५,७३,४९
१.१.०८.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	३,५५		३,५५
१.१.०८.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	१,९४,७१		१,९४,७१

संकेत संख्या	शिर्षक	वर्तमान स्रोतबाट	कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट	जम्मा
१.१.०८.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	५,४०,८२,३३		५,४०,८२,३३
१.१.०९.००	ब्याज	५१,२५,५४		५१,२५,५४
१.१.०९.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	५,४४,७३		५,४४,७३
१.१.०९.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	४८		४८
१.१.०९.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	२,४६,४६		२,४६,४६
१.१.०९.४०	सेवामूलक प्रतिष्ठान	४३,०५,००		४३,०५,००
१.१.०९.५०	अन्य	२८,८७		२८,८७
१.१.१०.००	रोयल्टी र सरकारी सम्पत्ति बिक्री	३,५७,७३,०३		३,५७,७३,०३
१.१.१०.१०	रोयल्टी	३,३६,७१,०२		३,३६,७१,०२
१.१.१०.११	खानी रोयल्टी	५,१२,५१		५,१२,५१
१.१.१०.१२	जलस्रोत सम्बन्धी रोयल्टी	१,६५,७०,२३		१,६५,७०,२३
१.१.१०.१३	क्यासिनो रोयल्टी	१४,६७,६५		१४,६७,६५
१.१.१०.१९	अन्य रोयल्टी	१,५१,२०,६३		१,५१,२०,६३
१.१.१०.२०	बिक्री	२१,०२,०१		२१,०२,०१
१.१.१०.२१	सरकारी घर जग्गा बिक्री	८,५२,०८		८,५२,०८
१.१.१०.२२	सरकारी सामान बिक्री	४,००,९४		४,००,९४
१.१.१०.२३	अन्य बिक्री	८,४८,९९		८,४८,९९
१.१.१२.००	दातव्य तथा उपहार र विविध आय	४१,६७,९९		४१,६७,९९
१.१.१२.१०	दातव्य तथा उपहार	१,३८		१,३८
१.१.१२.२०	विविध आय	४१,६६,६१		४१,६६,६१
	गैर कर राजस्व जम्मा	२४,७८,३०,४७	८४,५४,७०	२५,६२,८५,१७
१.१.११.००	सावां फिर्ता	२,२८,४९,३५		२,२८,४९,३५
१.१.११.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	३,९१,११		३,९१,११
१.१.११.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	३७,८३,७२		३७,८३,७२
१.१.११.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	८,८९,६९		८,८९,६९
१.१.११.४०	सेवामूलक प्रतिष्ठान	१,७६,६७,२३		१,७६,६७,२३
१.१.११.५०	अन्य	१,१७,६०		१,१७,६०
	सावां फिर्ता प्राप्ति	२,२८,४९,३५		२,२८,४९,३५
	राजश्व जम्मा	१,९७,४२,९८,०३	१९,२१,४५,५२	२,१६,६४,४३,५५

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को
व्यय अनुमानको सारांश

अनुसूची-३
(रु.हजारमा)

विवरण	२०६५/६६ को यथार्थ खर्च	२०६६/६७ को यथार्थ खर्च (अपरिष्कृत)	२०६७/६८ को अनुमान
कूल खर्च	२,१९,६६,१९,१८	२,५९,१४,६०,६४	३,३७,९०,००,००
चालू खर्च	१,२७,७३,८९,४१	१,५१,२४,४७,०६	१,९०,३१,९४,९५
पूँजीगत खर्च	७३,०८,८८,६४	८९,४६,९०,३५	१,२९,५३,८१,७८
सावां भुक्तानी	१८,८३,४१,१३	१८,४३,२३,२३	१८,०४,२३,२७
केन्द्रीयस्तर चालू खर्च	१,१५,११,८६,१८	१,३२,१८,२४,४३	१,६५,०५,३४,७४
केन्द्रीयस्तर पूँजीगत खर्च	५१,०६,०६,०७	६३,६१,१८,८१	९४,४९,८५,५८
केन्द्रीयस्तर सावां भुक्तानी खर्च	१८,८३,४१,१३	१८,४३,२३,२३	१८,०४,२३,२७
केन्द्रीयस्तर जम्मा	१,८५,०१,३३,३८	२,१४,२२,६६,४७	२,७७,५९,४३,५९
जिल्लास्तर चालू खर्च	१२,६२,०३,२३	१९,०६,२२,६३	२५,२६,६०,२१
जिल्लास्तर पूँजीगत खर्च	२२,०२,८२,५७	२५,८५,७१,५४	३५,०३,९६,२०
जिल्लास्तर जम्मा	३४,६४,८५,८०	४४,९१,९४,१७	६०,३०,५६,४१
संचित कोष माथि व्ययभार हुने जम्मा	२७,५६,२१,३८	२९,१०,२२,७२	३१,४०,३६,१३
चालू खर्च	८,७२,८०,२५	१०,६६,९९,४९	१३,३६,१२,८६
सावां भुक्तानी खर्च	१८,८३,४१,१३	१८,४३,२३,२३	१८,०४,२३,२७
संचित कोषबाट विनियोजन हुने जम्मा	१,९२,०९,९७,८०	२,३०,०४,३७,९२	३,०६,४९,६३,८७
चालू खर्च	१,१९,०१,०९,१६	१,४०,५७,४७,५७	१,७६,९५,८२,०९
पूँजीगत खर्च	७३,०८,८८,६४	८९,४६,९०,३५	१,२९,५३,८१,७८
साधारण खर्च	१,२०,०७,३७,१४	१,३७,०१,३८,४२	१,५९,२८,६१,१३
विकास खर्च	९९,५८,८२,०४	१,२२,१३,२२,२२	१,७८,६१,३८,८७

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को संवैधानिक निकाय/मन्त्रालयगत व्यय अनुमान

अनुसूची-४
(रु.हजारमा)

अनुदान संख्या	विवरण	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	जम्मा	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी
					नगद जम्मा	नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	
११	राष्ट्रपति	६,१८,८७	९,४७,००	१५,६५,८७	१५,६५,८७	१५,६५,८७	०	०
१२	उपराष्ट्रपति	१,८५,७६	१,५६,५०	३,४२,२६	३,४२,२६	३,४२,२६	०	०
१३	संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	८३,५३,१२	१,८५,००	८५,३८,१२	८५,३८,१२	८५,३८,१२	०	०
१४	अदालत	१,२४,७०,१५	३९,५७,१६	१,६४,२७,३१	१,५६,८५,७०	१,५६,८५,७०	०	७,४१,६१
१५	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	१०,३९,४८	२१,९४	१०,६१,४२	१०,६१,४२	१०,६१,४२	०	०
१६	महालेखा परीक्षकको कार्यालय	१६,९२,१३	६६,२४	१७,५८,३७	१७,५८,३७	१७,५८,३७	०	०
१७	लोक सेवा आयोग	१५,४५,२३	२,३७,०९	१७,८२,३२	१७,८२,३२	१७,८२,३२	०	०
१८	निर्वाचन आयोग	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	१,१४,४४,४३	१,१४,४४,४३	१,१४,४४,४३	०	०
१९	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१९,२९,४३	६,४२,९८	२५,७२,४१	२५,७२,४१	२५,७२,४१	०	०
२०	न्याय परिषद्	९२,९२	३,३७	९६,२९	९६,२९	९६,२९	०	०
२१	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	८,७९,०८	३८,६०	९,१७,६८	९,१७,६८	९,१७,६८	०	०
२५	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	३८,४९,७७	३,४९,३१,३४	३,८७,८१,११	३,३३,०७,४१	५९,४५,६१	२,७३,६१,८०	५४,७३,७०
२६	उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	१४,४६	०	१४,४६	१४,४६	१४,४६	०	०
२७	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,९१,३८	१४,९३	४,०६,३१	४,०६,३१	४,०६,३१	०	०
३५	अर्थ मन्त्रालय	२,५९,५७,१४	५,९१,८१,८१	८,५१,३८,९५	६,०५,९२,३०	३,९१,३३,६३	२,१४,५८,६७	२,४५,४६,६५
३७	ऊर्जा मन्त्रालय	९,६०,०९	६३,५५,६९	७३,१५,७८	५९,९३,३८	५५,८५,७४	४,०७,६४	१३,२२,४०
३८	उद्योग मन्त्रालय	८९,५७,८९	१,०२,०२,८४	१,९१,६०,७३	१,७६,७९,०९	१,७६,७९,०९	०	१४,८१,६४
३९	कानून तथा न्याय मन्त्रालय	५,१९,९८	९७,०४	६,१७,०२	६,१७,०२	६,१७,०२	०	०
४०	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	८,९१,९४,९५	१,६०,४०,३१	१०,५२,३५,२६	९,६३,८८,६७	८,४२,३६,५६	१,२१,५२,११	८८,४६,५९
४५	गृह मन्त्रालय	२०,१५,३७,८४	१,५८,७९,२०	२१,७४,१७,०४	२१,७४,१७,०४	२१,७४,१७,०४	०	०
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२,१३,०८,८८	३५,०६,५३,६७	३७,१९,६२,५५	२९,८६,५४,४८	२०,१२,१३,९२	९,७४,४०,५६	७,३३,०८,०७
४९	पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	४०,६९,०३	७२,२६,१४	१,१२,९५,१७	१,१२,९५,१७	१,०१,५२,३५	११,४२,८२	०
५०	परराष्ट्र मन्त्रालय	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	२,४६,५५,६५	२,४६,५५,६५	२,४६,५५,६५	०	०
५१	विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१६,२१,०७	२६,३२,७७	४२,५३,८४	४२,५३,८४	४२,५३,८४	०	०
५५	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	१,४१,८५,७४	४०,९२,५२	१,८२,७८,२६	१,८२,७८,२६	१,८२,७८,२६	०	०
५६	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	९३,२७,४०	२५,७१,९९	१,१८,९९,३९	१,१८,९९,३९	९२,५६,१८	२६,४३,२१	०
५७	युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	५१,१९,७०	११,५०,५०	६२,७०,२०	६२,७०,२०	६२,१९,३५	५०,८५	०
५८	रक्षा मन्त्रालय	१६,९६,२४,७०	१,३२,८९,५२	१८,२९,१४,२२	१८,२९,१४,२२	१८,२९,१४,२२	०	०
५९	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	३,४१,५२,७०	१,०६,११,९४	४,४७,६४,६४	४,१७,७६,६२	४,०५,६६,४८	१२,१०,१४	२९,८८,०२
६०	वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	७३,३६,६५	१६,१८,७७	८९,५५,४२	८९,५५,४२	७८,७५,४२	१०,८०,००	०
६१	वातावरण मन्त्रालय	२१,०७,८४	२,७३,५८,१४	२,९४,६५,९८	१,४२,०२,९४	१,०४,९१,२५	३७,११,६९	१,५२,६३,०४
६२	शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	३,९५,९६,२६	४,६६,८०,२९	८,६२,७६,५५	८,५२,७६,५५	६,०६,३८,०२	२,४६,३८,५३	१०,००,००
६३	संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	४०,२३,३६	४०,३६,८१	८०,६०,१७	८०,६०,१७	८०,६०,१७	०	०

अनुदान संख्या	विवरण	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	जम्मा	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी
					नगद जम्मा	नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	
६५	शिक्षा मन्त्रालय	५१,८९,६०,१७	५,९३,१५,२५	५७,८२,७५,४२	५७,२१,४३,५९	४४,८२,१२,०२	१२,३९,३१,५७	६१,३१,८३
६६	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	३९,३५,४५	१२,२६,४३	५१,६१,८८	५१,६१,८८	५१,६१,८८	०	०
६७	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२,२५,०१,७९	३६,२४,९३	२,६१,२६,७२	२,६१,२६,७२	२,४५,४९,७९	१५,७६,९३	०
६८	सिंचाई मन्त्रालय	८२,४२,६३	७,९८,३४,४०	८,८०,७७,०३	८,७७,५२,०३	६,४७,८३,७४	२,२९,६८,२९	३,२५,००
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय	१४,५६,९२,३९	२७,२७,१८,६४	४१,८४,११,०३	३६,६७,७५,५९	२४,३८,२३,१३	१२,२९,५२,४६	५,१६,३५,४४
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	१७,०५,४३,०४	६,७५,९६,८९	२३,८१,३९,९३	२१,२७,२७,१६	१३,९३,०१,९५	७,३४,२५,२१	२,५४,१२,७७
७१	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	४५,२६,३६	४,९५,३१	५०,२१,६७	५०,२१,६७	५०,२१,६७	०	०
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१,५०,३७,१८	१९,५१,२३	१,६९,८८,४१	१,६९,८८,४१	१,६६,७२,५७	३,१५,८४	०
८१	अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	१५,११,०८,०६	१५,११,०८,०६	१५,११,०८,०६	०	०
८२	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	१२,२२,६९,२०	१२,२२,६९,२०	१२,२२,६९,२०	०	०
८३	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	३,२२,३९,६८	३,२२,३९,६८	३,२२,३९,६८	०	०
८६	अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	०	२५,००,००	२५,००,००	२५,००,००	२५,००,००	०	०
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	१६,१९,१३,८७	१६,१९,१३,८७	६,२८,१०,८४	४,५१,०२,५०	१,७७,०८,३४	९,९१,०३,०३
९०	अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	१४,८४,०२,००	०	१४,८४,०२,००	१४,८४,०२,००	१४,८४,०२,००	०	०
९५	अर्थ मन्त्रालय - विविध	३,६६,०२,४२	१,८१,१७,५०	५,४७,१९,९२	५,४७,१९,९२	५,२७,१९,९२	२०,००,००	०
	जम्मा	१,९०,३१,९४,९५	१,४७,५८,०५,०५	३,३७,९०,००,००	३,०६,१४,२०,२१	२,५०,३२,४३,५५	५५,८१,७६,६६	३१,७५,७९,७९

राजस्व असूली विवरण

अनुसूची-५
(रु. हजारमा)

संकेत संख्या	शिर्षक	आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को यथार्थ (अपरिष्कृत)
१.१.०१.००	वैदेशिक ब्यापारमा आधारित वस्तुगत कर	२६,७९,२८,४७	३५,१५,१६,१५
१.१.०१.१०	पैठारी महसुल	२२,०५,६५,६५	२९,९६,४७,८८
१.१.०१.३०	भारतीय अन्तःशुल्क फिर्ता	३,२१,११,०२	३,५२,१०,३२
१.१.०१.४०	निकासी महसुल	७९,३७,५४	९०,७९,३५
१.१.०१.५०	निकासी सेवा शुल्क	२६,३८	
१.१.०१.६०	भन्सारको अन्य आय	२३,१६,००	२६,०५,१६
१.१.०१.७०	कृषि सुधार शुल्क	४९,७१,८८	४९,७३,४४
१.१.०२.००	वस्तु तथा सेवामा आधारित आन्तरिक वस्तुगत कर	५५,९३,८३,२१	७९,३७,८५,२५
१.१.०२.१०	मूल्य अभिवृद्धि कर	३९,७०,०९,२१	५४,८९,६५,०१
१.१.०२.११	उत्पादन	४,०५,७८,९२	५,९९,९१,५७
१.१.०२.१२	पैठारी	२५,७८,२४,२८	३४,५५,५२,०२
१.१.०२.१३	बिक्री वितरण	२,३७,११,८८	३,२८,६६,२४
१.१.०२.१४	ठेक्का तथा परामर्श	१,६०,३२,४१	२,१८,६७,१४
१.१.०२.१५	पर्यटन व्यवसाय	८३,६३,९१	२,२२,१५,९०
१.१.०२.१९	अन्य सेवा	५,०४,९७,८१	६,६४,७२,१४
१.१.०२.२०	अन्तःशुल्क	१६,२२,०८,८६	२४,३१,५०,५१
१.१.०२.२१	चुरोट	३,७३,९९,०७	४,५०,८९,९१
१.१.०२.२२	बिन्डी	२४,४०	२५,४६
१.१.०२.२३	मदिरा	३,०६,००,०६	३,७४,११,९३
१.१.०२.२५	वियर	२,०६,७३,३६	२,८४,२८,५६
१.१.०२.२६	अन्य औद्योगिक उत्पादन	२,०९,५०,१६	२,५१,४०,४१
१.१.०२.२७	पैठारी अन्तःशुल्क	५,१२,८९,५३	१०,५४,६८,७७
१.१.०२.२८	वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क	१,७५,४७	४४
१.१.०२.२९	स्वास्थ्य सेवा कर	१०,९६,८१	१५,८५,०३
१.१.०२.३०	शिक्षा सेवा शुल्क	१,६५,१४	१६,६९,७३
	अप्रत्यक्ष कर जम्मा	८२,७३,११,६८	१,१४,५३,०१,४०
१.१.०३.००	आयकर	२७,२४,७३,८६	३३,८३,२०,७८
१.१.०३.१०	संस्थागत आयकर	१९,६२,४७,६८	२४,०५,४२,६६
१.१.०३.११	सरकारी प्रतिष्ठानहरू	९५,९०,४६	१,१३,२५,३०
१.१.०३.१२	पब्लिक लिमिटेड कम्पनीहरू	९,४२,५१,३२	१२,०२,३५,३९
१.१.०३.१३	प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीहरू	४,१९,७५,३६	६,२६,८७,५२
१.१.०३.१४	व्यक्तिगत वा एकलौटी फर्म	४,४७,२०,९१	३,८४,२३,१०
१.१.०३.१९	अन्य निकाय	५७,०९,६३	७८,७१,३५
१.१.०३.२०	पारिश्रमिक आयकर	३,१९,५६,२३	४,४२,००,१०
१.१.०३.२१	पारिश्रमिक	३,१९,५६,१९	४,४२,००,१०
१.१.०३.२२	उद्योग, व्यापार, पेशा तथा व्यवसाय	४	
१.१.०३.५०	लगानीमा आयकर	४,१६,१९,६४	५,०८,७७,६१
१.१.०३.५१	बहाल	९६,०१,९८	८९,५५,६०
१.१.०३.५२	व्याज	१,६८,५०,९४	२,४६,९७,३४
१.१.०३.५३	पूँजीगत लाभ	७६,१६,१७	१,०४,३०,२७
१.१.०३.५४	लाभांश	७३,६५,४७	६७,२९,९७
१.१.०३.५९	लगानीको अन्य आय	१,८५,०८	६४,४३
१.१.०३.६०	आकस्मिक लाभ कर	१,७३,८०	२,०९,२६

संकेत संख्या	शिर्षक	आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को यथार्थ (अपरिष्कृत)
१.१.०३.९०	अन्य	२४,७६,५१	२४,९१,१५
१.१.०४.००	घर जग्गा तथा अन्य सम्पत्तिमा लागने कर	७,०७,३३,५३	७,९२,८४,११
१.१.०४.३०	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन	५,२२,३२,७७	५,५१,०७,८४
१.१.०४.४०	घर जग्गा कर	१,१८	
१.१.०४.५०	सवारी साधन कर	१,८४,९९,५८	२,४१,७६,२७
	प्रत्यक्ष कर जम्मा	३४,३२,०७,३९	४१,७६,०४,८९
	कर राजस्व जम्मा	१,१७,०५,१९,०७	१,५६,२९,०६,२९
१.१.०५.००	दस्तुर तथा शुल्क	९,५४,११,७८	८,४४,७५,७१
१.१.०५.१०	फर्म रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३७,७१,९७	३८,१०,७१
१.१.०५.२०	एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	९१,५४	१,१२,०६
१.१.०५.३०	हात हतियार रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१,१८,३६	६२,६७
१.१.०५.४०	यातायात सम्बन्धी दस्तुर	२,०७,२७,८७	३,०२,३७,८१
१.१.०५.४१	सवारी इजाजत दस्तुर	५५,७७,८८	६६,५२,१५
१.१.०५.४२	सडक सुधार दस्तुर	८२,३५,३६	१,०१,७२,२७
१.१.०५.४३	शहरी सडक निर्माण तथा संभार दस्तुर	६९,१४,६३	१,३४,१३,३९
१.१.०५.५०	निकासी पैठारी इजाजत दस्तुर	५,९९,५५	५,२७,०२
१.१.०५.६०	परीक्षा दस्तुर	७,५६,९२	१३,६४,२९
१.१.०५.७०	पासपोर्ट दस्तुर	२,११,१६,५४	१,८९,९९,४७
१.१.०५.८०	पर्यटन क्षेत्रको आय	१,५३,२९,३२	१,९२,८३,७४
१.१.०५.८१	भिसा शुल्क	९९,२३,२२	१,२२,१७,८९
१.१.०५.८२	पर्वतारोहण तथा ट्रेकिङ शुल्क	५३,८९,२३	३४,३४,५३
१.१.०५.८३	प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क	१६,८७	३६,३१,३२
१.१.०५.९०	अन्य प्रशासनिक शुल्क	३,२८,९९,७१	१,००,७७,९४
१.१.०५.९१	स्थानीय विकास शुल्क	२,५४,१६,७८	६,८१,६५
१.१.०५.९५	टेलिफोन स्वामित्व तथा सेवा शुल्क	४०,९४,९०	५९,८१,५९
१.१.०५.९९	अन्य प्रशासनिक दस्तुर	३३,८८,०३	३४,१४,७०
१.१.०६.००	दण्ड, जरिवाना र जफत	२८,३६,५५	३६,६३,४५
१.१.०६.१०	न्यायीक दस्तुर, दण्ड, जरिवाना र जफत	१९,८२,९०	२७,०७,१७
१.१.०६.२०	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	८,५३,६५	९,५६,२८
१.१.०७.००	सरकारी सम्पत्ति, सेवा तथा वस्तुहरुको बिक्री तथा भाडाबाट प्राप्त आय	१,६१,०६,७१	१,७५,८१,२४
१.१.०७.१०	जलस्रोत क्षेत्रको आय	५४,०२	५१,४४
१.१.०७.११	पिउने पानी	३४,७८	३१,३६
१.१.०७.१२	सिंचाइ	१८,०१	१८,६४
१.१.०७.१३	विद्युत	१,२३	१,४४
१.१.०७.२०	हुलाक क्षेत्रको आय	१८,९९,८०	२०,३४,३४
१.१.०७.३०	खाद्य कृषि क्षेत्रको आय	५,५८,४०	६,९८,२९
१.१.०७.४०	शिक्षा क्षेत्रको आय	२६,२४,६२	३१,००,६०
१.१.०७.५०	वन क्षेत्रको आय	६७,८९,७१	७२,०९,०८
१.१.०७.६०	यातायात क्षेत्रको आय	१२,२९,१९	१३,८४,०२
१.१.०७.७०	सरकारी क्षेत्रको अन्य आय	२९,५०,९७	३१,०३,४७
१.१.०८.००	लाभांश	७,१९,७३,६३	७,३५,१९,३०

संकेत संख्या	शिर्षक	आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को यथार्थ (अपरिष्कृत)
१.१.०८.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	३,७३,५७,७१	२,५३,२१,३७
१.१.०८.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	५,८२	२,९६
१.१.०८.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	२,६०,६६	१,६०,४७
१.१.०८.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	३,४३,४९,४४	४,८०,३४,५४
१.१.०९.००	ब्याज	१,०८,६५,८५	४४,७१,५६
१.१.०९.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	६,६७,७१	४,४८,९५
१.१.०९.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	४९,६९,७४	४०
१.१.०९.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	१,७९,०४	२,०३,१३
१.१.०९.४०	सेवामूलक प्रतिष्ठान	४९,८४,६२	३७,९५,३०
१.१.०९.५०	अन्य	६४,७४	२३,७८
१.१.१०.००	रोयल्टी र सरकारी सम्पत्ति बिक्री	२,५४,१८,०५	२,९४,८३,०५
१.१.१०.१०	रोयल्टी	२,४२,९८,९४	२,७६,४९,२५
१.१.१०.११	खानी रोयल्टी	२,४९,०३	४,२२,४०
१.१.१०.१२	जलस्रोत सम्बन्धी रोयल्टी	१,२६,८२,०५	१,४०,२७,५६
१.१.१०.१३	क्यासिनो रोयल्टी	१३,३२,४१	१२,०९,५९
१.१.१०.१९	अन्य रोयल्टी	१,००,३५,४५	१,१९,८९,७०
१.१.१०.२०	बिक्री	११,१९,११	१८,३३,८०
१.१.१०.२१	सरकारी घर जग्गा बिक्री	१,३०,५६	७,८४,६८
१.१.१०.२२	सरकारी सामान बिक्री	३,८३,२०	३,४६,९३
१.१.१०.२३	अन्य बिक्री	६,०५,३५	७,०२,१९
१.१.१२.००	दातव्य तथा उपहार र विविध आय	६३,०९,१७	३७,६४,८१
१.१.१२.१०	दातव्य तथा उपहार	१,६४	१,१३
१.१.१२.२०	विविध आय	६३,०७,५३	३७,६३,६८
	गैर कर राजस्व जम्मा	२२,८९,२१,७४	२१,६९,५९,१२
१.१.११.००	सावां फिर्ता	३,५३,०४,०८	१,९५,३७,६४
१.१.११.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	४,०९,२१	३,२२,३४
१.१.११.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	२,११,९५,१०	३०,००,१४
१.१.११.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	१,९८,७५	७,३३,२५
१.१.११.४०	सेवामूलक प्रतिष्ठान	१,३३,७५,२९	१,५३,८४,९७
१.१.११.५०	अन्य	१,२५,७३	९६,९४
	सावां फिर्ता प्राप्ति	३,५३,०४,०८	१,९५,३७,६४
	राजस्व जम्मा	१,४३,४७,४४,८९	१,७९,९४,०३,०५

संवैधानिक निकाय/मन्त्रालयगत व्यय विवरण

अनुसूची-६
(रु.हजारमा)

अनुदान संख्या	विवरण	आ.व. २०६५/६६ को यथार्थ खर्च			आ.व. २०६६/६७ को यथार्थ खर्च (अपरिष्कृत)		
		चालू	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	जम्मा	चालू	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	जम्मा
११	राष्ट्रपति	३,४९,२४	३,६६,१५	७,१५,३९	५,१७,८४	८,३७,८०	१३,५५,६४
१२	उपराष्ट्रपति	८६,३३	५०,२३	१,३६,५६	१,३१,६२	५१,२८	१,८२,९०
१३	संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	६३,०६,१९	१९,४९	६३,२५,६८	७०,७३,५४	२२,३५	७०,९५,८९
१४	अदालत	८०,६४,८२	३०,२४,३७	१,१०,८९,१९	१,०२,१७,८३	३२,००,४१	१,३४,१८,२४
१५	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	७,१५,८६	७४,७९	७,९०,६५	७,९९,३०	२८,२९	८,२७,५९
१६	महालेखा परीक्षकको कार्यालय	११,९४,२५	२८,२५	१२,२२,५०	१४,३६,१९	२८,७२	१४,६४,९१
१७	लोक सेवा आयोग	१२,७२,३८	१,२५,६९	१३,९८,०७	१७,१८,४०	१,५२,८१	१८,७१,२१
१८	निर्वाचन आयोग	२२,१२,३९	८३,८१	२२,९६,२०	१५,११,४५	८७,६९	१५,९९,१४
१९	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१४,९०,७१	३,५२,५६	१८,४३,२७	१७,०३,४०	२,९०,२६	१९,९३,६६
२०	न्याय परिषद्	७३,०९	४,९०	७७,९९	८३,५८	७,१३	९०,७१
२१	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	४,११,४६	७०,७०	४,८२,१६	५,०७,२३	२७,६३	५,३४,८६
२५	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१८,५४,३२	१,६३,५३,०४	१,८२,०७,३६	३०,८७,११	२,३९,८३,१७	२,७०,७०,२८
२७	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,१४,६८	१२,७८	३,२७,४६	३,३०,८७	४,६६	३,३५,५३
३५	अर्थ मन्त्रालय	१,५०,८१,२५	७,६५,५१,५१	९,१६,३२,७६	१,५७,९५,४२	२,३१,७७,५९	३,८९,७३,०१
३७	ऊर्जा मन्त्रालय	४,०२,६८	११,०२,८१	१५,०५,४९	६,०८,८६	५०,०४,९३	५६,१३,७९
३८	उद्योग मन्त्रालय	६७,८५,०६	३४,७२,२२	१,०२,५७,२८	७०,१६,३९	३७,७०,४६	१,०७,८६,८५
३९	कानून तथा न्याय मन्त्रालय	३,७३,०५	८१,४३	४,५४,४८	४,०१,७५	११,५६	४,१३,३१
४०	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	४,४६,४१,२३	७९,८२,९६	५,२६,२४,१९	६,२७,३४,२०	७०,२३,१७	६,९७,५७,३७
४५	गृह मन्त्रालय	१५,३१,२३,५७	१,३२,०२,२३	१६,६३,२५,८०	१८,१८,६५,६५	१,२८,१९,३५	१९,४६,८५,००
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१,१६,२४,४३	१५,७८,५८,८२	१६,९४,८३,२५	१,४५,३१,९०	२३,२०,१९,१०	२४,६५,५१,००
४९	पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	९,२०,५०	२७,७४,९०	३६,९५,४०	११,३६,३४	३७,२३,५०	४८,५९,८४
५०	परराष्ट्र मन्त्रालय	१,२९,९६,३२	४,७६,६७	१,३४,७२,९९	१,४७,१८,३८	९,३८,१२	१,५६,५६,५०
५१	विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	१३,६१,९९	१८,६८,०५	३२,३०,०४
५५	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	९९,१८,५०	१३,०९,१७	१,१२,२७,६७	१,१६,२६,४४	२१,४४,५०	१,३७,७०,९४
५६	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	५५,७१,४१	९,८४,८९	६५,५६,३०	६८,६४,५१	१८,७९,००	८७,४३,५१
५७	युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	४९,२३,३४	६,७९,८७	५६,०३,२१	३९,६०,४२	३,४९,३६	४३,०९,७८
५८	रक्षा मन्त्रालय	१३,९७,९०,१७	७३,२७,९६	१४,७१,१८,१३	१६,८३,६१,४८	९७,४३,५३	१७,८१,०५,०१
५९	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२,४६,३५,५८	२८,३८,२८	२,७४,७३,८६	२,७७,८२,८९	६२,६८,८८	३,४०,५१,७७
६०	वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	७०,२२,८७	१४,१५,०६	८४,३७,९३	५३,३१,१३	४८,५३,३९	१,०१,८४,५२
६१	वातावरण मन्त्रालय	२८,३८,५७	१,२८,०६,८६	१,५६,४५,४३	१६,८६,३८	१,११,५०,३३	१,२८,३६,७१
६२	शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	२,८३,१०,६३	२,४६,९९,३३	५,३०,०९,९६	२,५५,१९,९८	३,२७,३५,०४	५,८२,५५,०२
६३	संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति	२२,९८,१९	५२,९६,१९	७५,९४,३८	३३,६९,४५	४८,०८,४२	८१,७७,८७

अनुदान संख्या	विवरण	आ.व. २०६५/६६ को यथार्थ खर्च			आ.व. २०६६/६७ को यथार्थ खर्च (अपरिष्कृत)		
		चालू	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	जम्मा	चालू	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	जम्मा
	मन्त्रालय						
६५	शिक्षा मन्त्रालय	३१,९५,५१,८२	३,५२,२९,९०	३५,४७,८१,७२	४२,४५,८२,४३	३,९३,९४,९५	४६,३९,७७,३८
६६	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	२७,२१,४३	१८,०७,८४	४५,२९,२७	३५,६५,११	११,२८,६६	४६,९३,७७
६७	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,७५,२४,६०	२०,१३,४६	१,९५,३८,०६	२,०६,३६,६१	२३,३२,८२	२,२९,६९,४३
६८	सिंचाई मन्त्रालय	५७,२४,२७	५,४७,२९,२९	६,०४,५३,५६	६२,९०,४३	७,८३,३७,१७	८,४६,२७,६०
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय	७,४३,१०,२८	१७,४१,२८,५४	२४,८४,३८,८२	११,६५,२०,१५	१९,६९,६०,२४	३१,३४,८०,३९
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	१०,०६,५८,५४	२,६२,७४,२०	१२,६९,३२,७४	१२,७७,७७,३९	३,०६,६२,९८	१५,८४,४०,३७
७१	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२४,९३,५०	५,१९,५०	३०,१३,००	३४,७५,१३	३,२३,८२	३७,९८,९५
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	२३,७९,९७	२,७६,५०	२६,५६,४७	३९,५४,१४	२,५९,५१	४२,१३,६५
८१	अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	५,७८,०४,९९	८,७१,३८,५९	१४,४९,४३,५८	७,५२,३१,९४	७,६८,९३,०२	१५,२१,२४,९६
८२	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	२,०८,७३,९८	७,५४,६४,३५	९,६३,३८,३३	२,१४,०५,३९	८,२५,९९,८१	१०,४०,०५,२०
८३	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	२८,६३,४३	२,५७,३८,१९	२,८६,०१,६२	३१,७५,२५	२,४८,३०,४०	२,८०,०५,६५
८६	अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु			०		७,५०,६१	७,५०,६१
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान		७,५०,५१,४३	७,५०,५१,४३		१४,१९,२३,४९	१४,१९,२३,४९
९०	अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	१७,००,४३,९१		१७,००,४३,९१	११,४९,४८,५४		११,४९,४८,५४
९५	अर्थ मन्त्रालय - विविध	४८,३५,६२	१,९४,३०,०६	२,४२,६५,६८	७०,९२,६३	९६,०५,६२	१,६६,९८,२५
	जम्मा	१,२७,७३,८९,४१	९१,९२,२९,७७	२,१९,६६,१९,१८	१,५१,२४,४७,०६	१,०७,९०,१३,५८	२,५९,१४,६०,६४

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को बजेटको सेवा तथा क्षेत्रगत विवरण

अनुसूची-७

(रु.हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
संवैधानिक अंगहरू	४,५४,७८,३५	३,९१,१६,७६	६३,६१,५९	१.३५
१०२ संवैधानिक अंगहरू	४,५४,७८,३५	३,९१,१६,७६	६३,६१,५९	१.३५
११ राष्ट्रपति	१५,६५,८७	६,१८,८७	९,४७,००	०.०५
१२ उपराष्ट्रपति	३,४२,२६	१,८५,७६	१,५६,५०	०.०१
१३ संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	८५,३८,१२	८३,५३,१२	१,८५,००	०.२५
१४ अदालत	१,५३,९९,१८	१,१४,९३,१८	३९,०६,००	०.४६
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	१०,६१,४२	१०,३९,४८	२१,९४	०.०३
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	१७,५८,३७	१६,९२,१३	६६,२४	०.०५
१७ लोक सेवा आयोग	१७,८२,३२	१५,४५,२३	२,३७,०९	०.०५
१८ निर्वाचन आयोग	१,१४,४४,४३	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	०.३४
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२५,७२,४१	१९,२९,४३	६,४२,९८	०.०८
२० न्याय परिषद्	९६,२९	९२,९२	३,३७	०.००
२१ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	९,१७,६८	८,७९,०८	३८,६०	०.०३
साधारण प्रशासन	३०,५७,४५,६२	२७,२८,३९,५३	३,२९,०६,०९	९.०५
१०३ सामान्य प्रशासन	७,२२,९४,४३	५,७६,७६,३३	१,४६,१८,१०	२.१४
१४ अदालत	१०,२८,१३	९,७६,९७	५१,१६	०.०३
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२३,७०,२५	२३,१२,५८	५७,६७	०.०७
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	१४,४६	१४,४६	०	०.००
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	४,०६,३१	३,९१,३८	१४,९३	०.०१
३५ अर्थ मन्त्रालय	१२,३५,६८	१२,१३,७४	२१,९४	०.०४
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	१,९६,७८	१,८७,६८	९,१०	०.०१
३८ उद्योग मन्त्रालय	३,३३,६९	२,७५,२४	५८,४५	०.०१
३९ कानून तथा न्याय मन्त्रालय	६,१७,०२	५,१९,९८	९७,०४	०.०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७,४२,७८	३,६४,२२	३,७८,५६	०.०२
४५ गृह मन्त्रालय	२,३१,४४,५३	१,८०,०८,०७	५१,३६,४६	०.६८
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	४,९७,३७	४,८७,७२	९,६५	०.०१
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	३,८८,३३	३,८८,३३	०	०.०१
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	२,४६,५५,६५	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	०.७३
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	५,२०,४८	३,९८,६४	१,२१,८४	०.०२
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	२,३६,८८	२,३३,९७	२,९१	०.०१
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	६,६५,९३	२,७५,६५	३,९०,२८	०.०२
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२,७६,४२	२,२५,९२	५०,५०	०.०१
५८ रक्षा मन्त्रालय	२,५५,७६	१,७७,४७	७८,२९	०.०१
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१७,२७,२८	२,९८,४७	१४,२८,८१	०.०५
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	२,३९,४१	२,३३,५३	५,८८	०.०१
६१ वातावरण मन्त्रालय	४,९९,८७	४,८५,४७	१४,४०	०.०१
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	७,४७,४०	६,४६,६४	१,००,७६	०.०२
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	३,८६,३५	३,५९,९८	२६,३७	०.०१
६५ शिक्षा मन्त्रालय	२८,४१,८९	२१,८४,३९	६,५७,५०	०.०८
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	३५,२२,४८	२९,१५,४५	६,०७,०३	०.१०
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	९,९०,३२	९,७९,८४	१०,४८	०.०३
६८ सिंचाई मन्त्रालय	१,८१,७२	१,६३,०४	१८,६८	०.०१
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	६,३८,५२	६,३२,०४	६,४८	०.०२
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	५,६७,१८	५,६७,१८	०	०.०२
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१५,३६,९२	१५,२२,३५	१४,५७	०.०५
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	८,२८,६४	६,२८,६४	२,००,००	०.०२
१०४ प्रहरी	१९,१७,९८,००	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	५.६८

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
४५ गृह मन्त्रालय	१९,१७,९८,००	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	५.६८
१०५ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	२,६७,७७,०२	२,०३,६०,१०	६४,१६,९२	०.७९
३५ अर्थ मन्त्रालय	२,६७,७७,०२	२,०३,६०,१०	६४,१६,९२	०.७९
१०६ योजना तथा तथ्याङ्क	१,४८,७६,१७	१,३१,८१,१६	१६,९५,०१	०.४४
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१,४८,७६,१७	१,३१,८१,१६	१६,९५,०१	०.४४
रक्षा	१७,९५,८०,८४	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	५.३१
१०७ रक्षा	१७,९५,८०,८४	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	५.३१
५८ रक्षा मन्त्रालय	१७,९५,८०,८४	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	५.३१
सामाजिक सेवाहरू	१,५०,०३,७९,५८	९१,२१,१५,६७	५८,८२,६३,९१	४४.४०
१०८ शिक्षा	५७,६४,६३,५३	५१,७४,०५,७८	५,९०,५७,७५	१७.०६
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१०,३०,००	६,३०,००	४,००,००	०.०३
६५ शिक्षा मन्त्रालय	५७,५४,३३,५३	५१,६७,७५,७८	५,८६,५७,७५	१७.०३
१०९ स्वास्थ्य	२४,५१,३२,६३	१७,६२,५६,६२	६,८८,७६,०१	७.२५
४५ गृह मन्त्रालय	२४,७४,५१	१९,०७,८३	५,६६,६८	०.०७
५८ रक्षा मन्त्रालय	३०,७७,६२	२८,७९,५८	१,९८,०४	०.०९
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	९,००,००	९,००,००	०	०.०३
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	१३,१९,४०	८,००,००	५,१९,४०	०.०४
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	२३,७३,६१,१०	१६,९७,६९,२१	६,७५,९१,८९	७.०२
११० खानेपानी	९,३४,९०,३९	९७,४८,१६	८,३७,४२,२३	२.७७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	६,९९,६७,३९	९३,५४,१९	६,०६,१३,१२	२.०७
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	७५,०९,७४	३,९३,९७	७१,१५,७७	०.२२
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	१,६०,१३,३४	०	१,६०,१३,३४	०.४७
१११ स्थानीय विकास	२७,८८,७८,७५	५,४२,१७,१६	२२,४६,६१,५९	८.२५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	२७,८८,७८,७५	५,४२,१७,१६	२२,४६,६१,५९	८.२५
अन्य सामाजिक सेवाहरू	३०,६४,१४,२८	१५,४४,८७,९५	१५,१९,२६,३३	९.०७
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	२,११,६५	२,०६,६५	५,००	०.०१
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	२,११,६५	२,०६,६५	५,००	०.०१
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	१०,२८,२३,३३	९,८५,५९,१२	४२,६४,२१	३.०४
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	१,१२,३३,४६	९०,५१,७५	२१,८१,७१	०.३३
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	९,१५,८९,८७	८,९५,०७,३७	२०,८२,५०	२.७१
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	१,५९,३८,६०	८५,३२,१६	७४,०६,४४	०.४७
३५ अर्थ मन्त्रालय	२४,९९,००	४९,००	२४,५०,००	०.०७
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	५९,९३,७८	४८,९३,७८	११,००,००	०.१८
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्र	७४,४५,८२	३५,८९,३८	३८,५६,४४	०.२२
११५ आवास	३,२३,८४,५२	३३,४४,८१	२,९०,३९,७१	०.९६
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	३,१९,१२,८९	३२,२५,३६	२,८६,८७,५३	०.९४
६१ वातावरण मन्त्रालय	१,१८,६३	४५,४५	७३,१८	०.००
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्र	२,२८,००	७४,००	१,५४,००	०.०१
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१,२५,००	०	१,२५,००	०.००
११६ अन्य - सामाजिक	१५,५०,५६,१८	४,३८,४५,२१	११,१२,१०,९७	४.५९
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	३,६४,१०,८६	१५,३७,१९	३,४८,७३,६७	१.०८
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	८,३८,९९	५९,०१	७,७९,९८	०.०२
६१ वातावरण मन्त्रालय	५,५१,२०	०	५,५१,२०	०.०२
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	८,५५,२९,१५	३,८९,४९,६२	४,६५,७९,५३	२.५३
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	२,३२,५०,३४	८,२६,५७	२,२४,२३,७७	०.६९
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	५,९९,५४	२,४५,४४	३,५४,१०	०.०२
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१२,८३,६०	१२,२७,३८	५६,२२	०.०४

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	६५,९२,५०	१०,००,००	५५,९२,५०	०.२०
आर्थिक सेवाहरु	८५,३३,९०,९८	२०,७२,६४,७३	६४,६१,२६,२५	२५.२६
११७ कृषि	१३,०९,६१,०१	८,८०,३३,०७	४,२९,२७,९४	३.८८
३५ अर्थ मन्त्रालय	२,८७,०६,९८	०	२,८७,०६,९८	०.८५
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१०,२२,५४,०३	८,८०,३३,०७	१,४२,२०,९६	३.०३
११८ सिंचाइ	९,०१,३३,७६	८८,७७,२५	८,१२,५६,५१	२.६७
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२२,३८,४५	७,९७,६६	१४,४०,७९	०.०७
६८ सिंचाई मन्त्रालय	८,७८,९५,३१	८०,७९,५९	७,९८,१५,७२	२.६०
११९ भूमिसुधार तथा नापी	१,८०,४१,३८	१,३९,५१,७७	४०,८९,६१	०.५३
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	१,८०,४१,३८	१,३९,५१,७७	४०,८९,६१	०.५३
१२० वन	४,३०,३७,३६	३,३८,५४,२३	९१,८३,१३	१.२७
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	४,३०,३७,३६	३,३८,५४,२३	९१,८३,१३	१.२७
१२१ उद्योग	१,९१,१४,९४	८९,०३,१०	१,०२,११,८४	०.५७
३८ उद्योग मन्त्रालय	१,८८,२७,०४	८६,८२,६५	१,०१,४४,३९	०.५६
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२,८७,९०	२,२०,४५	६७,४५	०.०१
१२२ संचार	२,७३,३०,३७	२,१८,३४,९२	५४,९५,४५	०.८१
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१५,७६,४७	३,१२,९७	१२,६३,५०	०.०५
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२,५७,५३,४०	२,१५,२१,९५	३६,१४,४५	०.७४
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	६,१७,५०	०	६,१७,५०	०.०२
यातायात	२८,२७,०७,३८	७०,५०,५९	२७,५६,५६,७९	८.३७
१२३ सडक यातायात	२७,१६,९५,५०	६९,४१,५३	२६,४७,५३,९७	८.०४
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२५,४९,५०,६६	६६,२५,२२	२४,८३,२५,४४	७.५५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	१,६५,४३,८४	१,१५,२८	१,६४,२८,५३	०.४९
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२,०१,०३	२,०१,०३	०	०.०१
१२४ हवाई यातायात	१,०१,२७,०३	९४,०६	१,००,३२,९७	०.३०
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२२,०२,०३	९४,०६	२१,०७,९७	०.०७
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	७९,२५,००	०	७९,२५,००	०.२३
१३५ रेल यातायात	८,३४,८५	१५,००	८,१९,८५	०.०२
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	८,३४,८५	१५,००	८,१९,८५	०.०२
१३६ जल यातायात	५०,००	०	५०,००	०.००
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	५०,००	०	५०,००	०.००
१२५ विद्युत	१६,६९,४४,६३	१६,३२,८१	१६,५३,११,८२	४.९४
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	७,१९,००	७,७२,४१	६३,४६,५९	०.२१
६१ वातावरण मन्त्रालय	२,७२,१७,६०	८,६०,४०	२,६३,५७,२०	०.८१
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	१३,२६,०८,०३	०	१३,२६,०८,०३	३.९२
अन्य आर्थिक सेवाहरु	७,५१,२०,१५	२,३१,२६,९९	५,१९,९३,१६	२.२२
१२६ पर्यटन	९८,०४,८१	३५,८६,६४	६२,१८,१७	०.२९
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	११,००,००	०	११,००,००	०.०३
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	८७,०४,८१	३५,८६,६४	५१,१८,१७	०.२६
१२७ हावापानी	१०,७८,६८	७,१६,५२	३,६२,१६	०.०३
६१ वातावरण मन्त्रालय	१०,७८,६८	७,१६,५२	३,६२,१६	०.०३
१२८ आपूर्ति	५९,१७,७१	४७,०१,६६	१२,१६,०५	०.१८
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	५९,१७,७१	४७,०१,६६	१२,१६,०५	०.१८
१२९ वाणिज्य	१८,९८,३०	१५,०१,४६	३,९६,८४	०.०६
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१८,९८,३०	१५,०१,४६	३,९६,८४	०.०६
१३० श्रम	२६,००,९१	२४,८५,०२	१,१५,८९	०.०८
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२६,००,९१	२४,८५,०२	१,१५,८९	०.०८

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
१३१ अन्य - आर्थिक	५,३८,१९,७४	१,०१,३५,६९	४,३६,८४,०५	१.५९
३५ अर्थ मन्त्रालय	२,५९,२०,२७	४३,३४,३०	२,१५,८५,९७	०.७७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१,२६,४९,४७	१६,०१,३९	१,१०,४८,०८	०.३७
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	२५,००,००	०	२५,००,००	०.०७
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	४७,५०,००	०	४७,५०,००	०.१४
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	८०,००,००	४२,००,००	३८,००,००	०.२४
ऋण भुक्तानी	३०,५६,१६,९४	१२,५१,९३,६७	१८,०४,२३,२७	९.०४
१३२ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१५,११,०८,०६	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	४.४७
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१५,११,०८,०६	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	४.४७
१३३ बाह्य ऋण भुक्तानी	१५,४५,०८,८८	३,४१,२७,०२	१२,०३,८१,८६	४.५७
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	१२,२२,६९,२०	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	३.६२
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	३,२२,३९,६८	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	०.९५
विविध	१८,८८,०७,६९	१८,००,९६,९४	८७,१०,७५	५.५९
१३४ विविध	१८,८८,०७,६९	१८,००,९६,९४	८७,१०,७५	५.५९
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	३,२०,००	२,२०,००	१,००,००	०.०१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	८३,२७	७२,५२	१०,७५	०.००
९० अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	१४,८४,०२,००	१४,८४,०२,००	०	४.३९
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	४,००,०२,४२	३,१४,०२,४२	८६,००,००	१.१८
कुल खर्च	३,३७,९०,००,००	१,९०,३१,९४,९५	१,४७,५८,०५,०५	१००.००

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को बजेटको संस्था तथा मन्त्रालयको विवरण

अनुसूची-७(क)
(रु.हजारमा)

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
११ राष्ट्रपति	१५,६५,८७	६,१८,८७	९,४७,००	०.०५
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१५,६५,८७	६,१८,८७	९,४७,००	०.०५
१२ उपराष्ट्रपति	३,४२,२६	१,८५,७६	१,५६,५०	०.०१
१०२ संवैधानिक अंगहरु	३,४२,२६	१,८५,७६	१,५६,५०	०.०१
१३ संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	८५,३८,१२	८३,५३,१२	१,८५,००	०.२५
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८५,३८,१२	८३,५३,१२	१,८५,००	०.२५
१४ अदालत	१,६४,२७,३१	१,२४,७०,१५	३९,५७,१६	०.४९
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१,५३,९९,१८	१,१४,९३,१८	३९,०६,००	०.४६
१०३ सामान्य प्रशासन	१०,२८,१३	९,७६,९७	५१,१६	०.०३
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	१०,६१,४२	१०,३९,४८	२१,९४	०.०३
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१०,६१,४२	१०,३९,४८	२१,९४	०.०३
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	१७,५८,३७	१६,९२,१३	६६,२४	०.०५
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१७,५८,३७	१६,९२,१३	६६,२४	०.०५
१७ लोक सेवा आयोग	१७,८२,३२	१५,४५,२३	२,३७,०९	०.०५
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१७,८२,३२	१५,४५,२३	२,३७,०९	०.०५
१८ निर्वाचन आयोग	१,१४,४४,४३	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	०.३४
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१,१४,४४,४३	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	०.३४
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२५,७२,४१	१९,२९,४३	६,४२,९८	०.०८
१०२ संवैधानिक अंगहरु	२५,७२,४१	१९,२९,४३	६,४२,९८	०.०८
२० न्याय परिषद्	९६,२९	९२,९२	३,३७	०.००
१०२ संवैधानिक अंगहरु	९६,२९	९२,९२	३,३७	०.००
२१ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	९,१७,६८	८,७९,०८	३८,६०	०.०३
१०२ संवैधानिक अंगहरु	९,१७,६८	८,७९,०८	३८,६०	०.०३
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	३,८७,८१,११	३,८९,७७	३,४९,३१,३४	१.१५
१०३ सामान्य प्रशासन	२३,७०,२५	२३,१२,५८	५६,६७	०.०७
११६ अन्य - सामाजिक	३,६४,१०,८६	१५,३७,१९	३,४८,७३,६७	१.०८
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	१४,४६	१४,४६	०	०.००
१०३ सामान्य प्रशासन	१४,४६	१४,४६	०	०.००
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	४,०६,३१	३,९१,३८	१४,९३	०.०१
१०३ सामान्य प्रशासन	४,०६,३१	३,९१,३८	१४,९३	०.०१
३५ अर्थ मन्त्रालय	८,५१,३८,९५	२,५९,५७,१४	५,९१,८१,८१	२.५२
१०३ सामान्य प्रशासन	१२,३५,६८	१२,१३,७४	२१,९४	०.०४
१०५ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	२,६७,७७,०२	२,०३,६०,१०	६४,१६,९२	०.७९
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	२४,९९,००	४९,००	२४,५०,००	०.०७
११७ कृषि	२,८७,०६,९८	०	२,८७,०६,९८	०.८५
१३१ अन्य - आर्थिक	२,५९,२०,२७	४३,३४,३०	२,१५,८५,९७	०.७७
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	७३,१५,७८	९,६०,०९	६३,५५,६९	०.२२
१०३ सामान्य प्रशासन	१,९६,७८	१,८७,६८	९,१०	०.०१
१२५ विद्युत	७१,१९,००	७,७२,४१	६३,४६,५९	०.२१
उद्योग मन्त्रालय				

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
३८ १०३ सामान्य प्रशासन	१,९६,६७,७३	८६,५७,६९	१,०२,९६,०४	०.५१
१२१ उद्योग	१,८८,२७,०४	८६,८२,६५	१,०१,४४,३९	०.५६
३९ कानून तथा न्याय मन्त्रालय	६,१७,०२	५,१९,९८	९७,०४	०.०२
१०३ सामान्य प्रशासन	६,१७,०२	५,१९,९८	९७,०४	०.०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१०,५२,३५,२६	८,९१,९४,९५	१,६०,४०,३१	३.११
१०३ सामान्य प्रशासन	७,४२,७८	३,६४,२२	३,७८,५६	०.०२
११७ कृषि	१०,२२,५४,०३	८,८०,३३,०७	१,४२,२०,९६	३.०३
११८ सिंचाइ	२२,३८,४५	७,९७,६६	१४,४०,७९	०.०७
४५ गृह मन्त्रालय	२१,७४,१७,०४	२०,१५,३७,८४	१,५८,७९,२०	६.४३
१०३ सामान्य प्रशासन	२,३१,४४,५३	१,८०,०८,०७	५१,३६,४६	०.६८
१०४ प्रहरी	१९,१७,९८,००	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	५.६८
१०९ स्वास्थ्य	२४,७४,५१	१९,०७,८३	५,६६,६८	०.०७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	३७,१९,६२,५५	२,१३,०८,८८	३५,०६,५३,६७	११.०१
१०३ सामान्य प्रशासन	४,९७,३७	४,८७,७२	९,६५	०.०१
११० खानेपानी	६,९९,६७,३१	९३,५४,१९	६,०६,१३,१२	२.०७
११५ आवास	३,१९,१२,८९	३२,२५,३६	२,८६,८७,५३	०.९४
१२३ सडक यातायात	२५,४९,५०,६६	६६,२५,२२	२४,८३,२५,४४	७.५५
१२६ पर्यटन	११,००,००	०	११,००,००	०.०३
१३१ अन्य - आर्थिक	१,२६,४९,४७	१६,०१,३९	१,१०,४८,०८	०.३७
१३५ रेल यातायात	८,३४,८५	१५,००	८,१९,८५	०.०२
१३६ जल यातायात	५०,००	०	५०,००	०.००
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	१,१२,९५,१७	४०,६९,०३	७२,२६,१४	०.३३
१०३ सामान्य प्रशासन	३,८८,३३	३,८८,३३	०	०.०१
१२४ हवाई यातायात	२२,०२,०३	९४,०६	२१,०७,९७	०.०७
१२६ पर्यटन	८७,०४,८१	३५,८६,६४	५१,१८,१७	०.२६
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	२,४६,५५,६५	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	०.७३
१०३ सामान्य प्रशासन	२,४६,५५,६५	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	०.७३
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	४२,५३,८४	१६,२१,०७	२६,३२,७७	०.१३
१०३ सामान्य प्रशासन	५,२०,४८	३,९८,६४	१,२१,८४	०.०२
१०८ शिक्षा	१०,३०,००	६,३०,००	४,००,००	०.०३
११६ अन्य - सामाजिक	८,३८,९९	५९,०१	७,७९,९८	०.०२
१२१ उद्योग	२,८७,९०	२,२०,४५	६७,४५	०.०१
१२२ संचार	१५,७६,४७	३,१२,९७	१२,६३,५०	०.०५
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	१,८२,७८,२६	१,४१,८५,७४	४०,९२,५२	०.५४
१०३ सामान्य प्रशासन	२,३६,८८	२,३३,९७	२,९१	०.०१
११९ भूमिसुधार र नापी	१,८०,४१,३८	१,३९,५१,७७	४०,८९,६१	०.५३
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	१,१८,९९,३९	९३,२७,४०	२५,७१,९९	०.३५
१०३ सामान्य प्रशासन	६,६५,९३	२,७५,६५	३,९०,२८	०.०२
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	१,१२,३३,४६	९०,५१,७५	२१,८१,७१	०.३३
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	६२,७०,२०	५१,१९,७०	११,५०,५०	०.१९

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
१०३ सामान्य प्रशासन	२,७६,४२	२,२५,९२	५०,५०	०.०१
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	५९,९३,७८	४८,९३,७८	११,००,००	०.१८
५८ रक्षा मन्त्रालय	१८,२९,१४,२२	१६,९६,२४,७०	१,३२,८९,५२	५.४१
१०३ सामान्य प्रशासन	२,५५,७६	१,७७,४७	७८,२९	०.०१
१०७ रक्षा	१७,९५,८०,८४	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	५.३१
१०९ स्वास्थ्य	३०,७७,६२	२८,७९,५८	१,९८,०४	०.०९
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	४,४७,६४,६४	३,४१,५२,७०	१,०६,११,९४	१.३२
१०३ सामान्य प्रशासन	१७,२७,२८	२,९८,४७	१४,२८,८१	०.०५
१२० वन	४,३०,३७,३६	३,३८,५४,२३	९१,८३,१३	१.२७
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	८९,५५,४२	७३,३३,६५	१६,१८,७७	०.२७
१०३ सामान्य प्रशासन	२,३९,४१	२,३३,५३	५,८८	०.०१
१०९ स्वास्थ्य	९,००,००	९,००,००	०	०.०३
१२८ आपूर्ति	५९,१७,७१	४७,०१,६६	१२,१६,०५	०.१८
१२९ वाणिज्य	१८,९८,३०	१५,०१,४६	३,९६,८४	०.०६
६१ वातावरण मन्त्रालय	२,९४,६५,९८	२१,०७,८४	२,७३,५८,१४	०.८७
१०३ सामान्य प्रशासन	४,९९,८७	४,८५,४७	१४,४०	०.०१
११५ आवास	१,१८,६३	४५,४५	७३,१८	०.००
११६ अन्य - सामाजिक	५,५१,२०	०	५,५१,२०	०.०२
१२५ विद्युत	२,७२,१७,६०	८,६०,४०	२,६३,५७,२०	०.८१
१२७ हावापानी	१०,७८,६८	७,१६,५२	३,६२,१६	०.०३
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	८,६२,७६,५५	३,९५,९६,२६	४,६६,८०,२९	२.५५
१०३ सामान्य प्रशासन	७,४७,४०	६,४६,६४	१,००,७६	०.०२
११६ अन्य - सामाजिक	८,५५,२९,१५	३,८९,४९,६२	४,६५,७९,५३	२.५३
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	८०,६०,१७	४०,२३,३६	४०,३६,८१	०.२४
१०३ सामान्य प्रशासन	३,८६,३५	३,५९,९८	२६,३७	०.०१
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	७४,४५,८२	३५,८९,३८	३८,५६,४४	०.२२
११५ आवास	२,२८,००	७४,००	१,५४,००	०.०१
६५ शिक्षा मन्त्रालय	५७,८२,७५,४२	५१,८९,६०,१७	५,९३,१५,२५	१७.११
१०३ सामान्य प्रशासन	२८,४१,८९	२१,८४,३९	६,५७,५०	०.०८
१०८ शिक्षा	५७,५४,३३,५३	५१,६७,७५,७८	५,८६,५७,७५	१७.०३
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	५१,६१,८८	३९,३५,४५	१२,२६,४३	०.१५
१०३ सामान्य प्रशासन	३५,२२,४८	२९,१५,४५	६,०७,०३	०.१०
१०९ स्वास्थ्य	१३,१९,४०	८,००,००	५,१९,४०	०.०४
१३४ विविध	३,२०,००	२,२०,००	१,००,००	०.०१
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२,६१,२६,७२	२,२५,०१,७९	३६,२४,९३	०.७७
१०३ सामान्य प्रशासन	९,९०,३२	९,७९,८४	१०,४८	०.०३
१२२ संचार	२,५१,३६,४०	२,१५,२१,९५	३६,१४,४५	०.७४
६८ सिंचाई मन्त्रालय	८,८०,७७,०३	८२,४२,६३	७,९८,३४,४०	२.६१
१०३ सामान्य प्रशासन	१,८१,७२	१,६३,०४	१८,६८	०.०१

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
११८ सिंचाइ	८,७८,९५,३१	८०,७९,५९	७,९८,१५,७२	२.६०
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	४१,८४,११,०३	१४,५६,९२,३९	२७,२७,१८,६४	१२.३८
१०३ सामान्य प्रशासन	६,३८,५२	६,३२,०४	६,४८	०.०२
११० खानेपानी	७५,०९,७४	३,९३,९७	७१,१५,७७	०.२२
१११ स्थानीय विकास	२७,८८,७८,७५	५,४२,१७,१६	२२,४६,६१,५९	८.२५
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	९,१५,८९,८७	८,९५,०७,३७	२०,८२,५०	२.७१
११६ अन्य - सामाजिक	२,३२,५०,३४	८,२६,५७	२,२४,२३,७७	०.६९
१२३ सडक यातायात	१,६५,४३,८१	१,१५,२८	१,६४,२८,५३	०.४९
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	२३,८१,३९,९३	१७,०५,४३,०४	६,७५,९६,८९	७.०५
१०३ सामान्य प्रशासन	५,६७,१८	५,६७,१८	०	०.०२
१०९ स्वास्थ्य	२३,७३,६१,१०	१६,९७,६९,२१	६,७५,९१,८९	७.०२
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	२,११,६५	२,०६,६५	५,००	०.०१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	५०,२१,६७	४५,२६,३६	४,९५,३१	०.१५
१०३ सामान्य प्रशासन	१५,३६,९२	१५,२२,३५	१४,५७	०.०५
११६ अन्य - सामाजिक	५,९९,५४	२,४५,४४	३,५४,१०	०.०२
१२३ सडक यातायात	२,०१,०३	२,०१,०३	०	०.०१
१३० श्रम	२६,००,९१	२४,८५,०२	१,१५,८९	०.०८
१३४ विविध	८३,२७	७२,५२	१०,७५	०.००
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१,६९,८८,४१	१,५०,३७,१८	१९,५१,२३	०.५०
१०३ सामान्य प्रशासन	८,२८,६४	६,२८,६४	२,००,००	०.०२
१०६ योजना तथा तथ्याङ्क	१,४८,७६,१७	१,३१,८१,१६	१६,९५,०१	०.४४
११६ अन्य - सामाजिक	१२,८३,६०	१२,२७,३८	५६,२२	०.०४
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१५,११,०८,०६	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	४.४७
१३२ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१५,११,०८,०६	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	४.४७
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	१२,२२,६९,२०	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	३.६२
१३३ वाह्य ऋण भुक्तानी	१२,२२,६९,२०	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	३.६२
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	३,२२,३९,६८	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	०.९५
१३३ वाह्य ऋण भुक्तानी	३,२२,३९,६८	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	०.९५
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	२५,००,००	०	२५,००,००	०.०७
१३१ अन्य - आर्थिक	२५,००,००	०	२५,००,००	०.०७
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	१६,१९,१३,८७	०	१६,१९,१३,८७	४.७९
११० खानेपानी	१,६०,१३,३४	०	१,६०,१३,३४	०.४७
१२२ संचार	६,१७,५०	०	६,१७,५०	०.०२
१२४ हवाई यातायात	७९,२५,००	०	७९,२५,००	०.२३
१२५ विद्युत	१३,२६,०८,०३	०	१३,२६,०८,०३	३.९२
१३१ अन्य - आर्थिक	४७,५०,००	०	४७,५०,००	०.१४
९० अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	१४,८४,०२,००	१४,८४,०२,००	०	४.३९
१३४ विविध	१४,८४,०२,००	१४,८४,०२,००	०	४.३९
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	५,४७,१९,९२	३,६६,०२,४२	१,८१,१७,५०	१.६२
११५ आवास	१,२५,००	०	१,२५,००	०.००

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६७/६८ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
११६ अन्य - सामाजिक	६५,९२,५०	१०,००,००	५५,९२,५०	०.२०
१३१ अन्य - आर्थिक	८०,००,००	४२,००,००	३८,००,००	०.२४
१३४ विविध	४,००,०२,४२	३,१४,०२,४२	८६,००,००	१.१८
कुल खर्च	३,३७,९०,००,००	१,९०,३१,९४,९५	१,४७,५८,०५,०५	१००.००

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को क्षेत्रगत प्राथमिकता अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-८
(रु. हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
संवैधानिक अंगहरू	३,८८,९६,७६	६२,९४,०९	२,२०,००	६७,५०	०	०	४,५४,७८,३५
११ संवैधानिक अंगहरू	३,८८,९६,७६	६२,९४,०९	२,२०,००	६७,५०	०	०	४,५४,७८,३५
११ राष्ट्रपति	६,१८,८७	९,४७,००	०	०	०	०	१५,६५,८७
१२ उपराष्ट्रपति	१,८५,७६	१,५६,५०	०	०	०	०	३,४२,२६
१३ संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	८३,५३,१२	१,८५,००	०	०	०	०	८५,३८,१२
१४ अदालत	१,१२,७३,१८	३८,३८,५०	२,२०,००	६७,५०	०	०	१,५३,९९,१८
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	१०,३९,४८	२१,९४	०	०	०	०	१०,६१,४२
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	१६,९२,१३	६६,२४	०	०	०	०	१७,५८,३७
१७ लोक सेवा आयोग	१५,४५,२३	२,३७,०९	०	०	०	०	१७,८२,३२
१८ निर्वाचन आयोग	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	०	०	०	०	१,१४,४४,४३
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१९,२९,४३	६,४२,९८	०	०	०	०	२५,७२,४१
२० न्याय परिषद्	९२,९२	३,३७	०	०	०	०	९६,२९
२१ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	८,७९,०८	३८,६०	०	०	०	०	९,१७,६८
साधारण प्रशासन	२६,३५,५४,३९	२,८९,१९,६५	८६,९१,२४	२५,४५,०८	५,९३,९०	१४,४१,३६	३०,५७,४५,६२
१२ सामान्य प्रशासन	५,२२,०२,६४	१,१५,९९,११	४९,४४,६८	१५,७९,२९	५,२९,०१	१४,३९,७०	७,२२,९४,४३
१४ अदालत	९,७६,९७	५१,१६	०	०	०	०	१०,२८,१३
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	२३,१२,५८	५७,६७	०	०	०	०	२३,७०,२५
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	१४,४६	०	०	०	०	०	१४,४६
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,९१,३८	१४,९३	०	०	०	०	४,०६,३१
३५ अर्थ मन्त्रालय	१२,१३,७४	२१,९४	०	०	०	०	१२,३५,६८
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	१,८७,६८	९,१०	०	०	०	०	१,९६,७८
३८ उद्योग मन्त्रालय	२,७५,२४	५८,४५	०	०	०	०	३,३३,६९
३९ कानून तथा न्याय मन्त्रालय	४,३९,८३	६४,५०	८०,१५	३२,५४	०	०	६,१७,०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,६४,२२	३,७८,५६	०	०	०	०	७,४२,७८
४५ गृह मन्त्रालय	१,७६,०४,९७	३६,९६,७६	०	०	४,०३,१०	१४,३९,७०	२,३९,४४,५३
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	४,५८,६२	९,६५	०	०	२९,१०	०	४,९७,३७
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	३,८८,३३	०	०	०	०	०	३,८८,३३
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	१,६१,१०,०३	३७,०१,८४	३४,००,४५	१३,४६,५२	९६,८१	०	२,४६,५५,६५
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२,७०,८६	६८,६१	१,२७,७८	५३,२३	०	०	५,२०,४८
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	२,३३,९७	२,९१	०	०	०	०	२,३६,८८
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	२,७५,६५	३,९०,२८	०	०	०	०	६,६५,९३

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२,२५,९२	५०,५०	०	०	०	०	२,७६,४२
५८ रक्षा मन्त्रालय	१,७७,४७	७८,२९	०	०	०	०	२,५५,७६
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२,९८,४७	१४,२८,८१	०	०	०	०	१७,२७,२८
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	२,३३,५३	५,८८	०	०	०	०	२,३९,४१
६१ वातावरण मन्त्रालय	४,८५,४७	१४,४०	०	०	०	०	४,९९,८७
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	६,४६,६४	१,००,७६	०	०	०	०	७,४७,४०
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	३,५९,९८	२६,३७	०	०	०	०	३,८६,३५
६५ शिक्षा मन्त्रालय	२०,८१,८९	६,५७,५०	१,०२,५०	०	०	०	२८,४१,८९
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	१६,८१,६५	४,६०,०३	१२,३३,८०	१,४७,००	०	०	३५,२२,४८
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	९,७९,८४	१०,४८	०	०	०	०	९,९०,३२
६८ सिंचाई मन्त्रालय	१,६३,०४	१८,६८	०	०	०	०	१,८१,७२
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	६,३२,०४	६,४८	०	०	०	०	६,३८,५२
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	५,६७,१८	०	०	०	०	०	५,६७,१८
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१५,२२,३५	१४,५७	०	०	०	०	१५,३६,९२
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	६,२८,६४	२,००,००	०	०	०	०	८,२८,६४
१३ प्रहरी	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	०	०	०	०	१९,१७,९८,००
४५ गृह मन्त्रालय	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	०	०	०	०	१९,१७,९८,००
१४ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	१,७३,४७,३७	६१,२७,००	२९,४७,८४	२,८८,२६	६४,८९	१,६६	२,६७,७७,०२
३५ अर्थ मन्त्रालय	१,७३,४७,३७	६१,२७,००	२९,४७,८४	२,८८,२६	६४,८९	१,६६	२,६७,७७,०२
१५ योजना तथा तथ्याङ्क	१,२३,८२,४४	१०,१७,४८	७,९८,७२	६,७७,५३	०	०	१,४८,७६,१७
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१,२३,८२,४४	१०,१७,४८	७,९८,७२	६,७७,५३	०	०	१,४८,७६,१७
रक्षा	१६,६३,१२,०५	१,३०,१२,४२	१,६६,८७	१०	८८,७३	६७	१७,९५,८०,८४
२१ रक्षा	१६,६३,१२,०५	१,३०,१२,४२	१,६६,८७	१०	८८,७३	६७	१७,९५,८०,८४
५८ रक्षा मन्त्रालय	१६,६३,१२,०५	१,३०,१२,४२	१,६६,८७	१०	८८,७३	६७	१७,९५,८०,८४
सामाजिक सेवाहरु	७९,१४,०६,०७	४५,४६,७३,४५	११,३८,७८,०२	११,५२,०८,६४	६८,३१,५८	१,८३,८१,८२	१,५०,०३,७९,५८
३१ शिक्षा	४५,०८,२८,७६	४,७३,३१,४५	६,६३,४९,७८	१,१७,२६,३०	२,२७,२४	०	५७,६४,६३,५३
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	६,३०,००	४,००,००	०	०	१०,३०,००
६५ शिक्षा मन्त्रालय	४५,०८,२८,७६	४,७३,३१,४५	६,५७,१९,७८	१,१३,२६,३०	२,२७,२४	०	५७,५४,३३,५३
३२ स्वास्थ्य	१४,३५,९३,७७	४,९५,५८,०९	२,७२,९०,४६	१,८८,६५,४२	५३,७२,३९	४,५२,५०	२४,५१,३२,६३
४५ गृह मन्त्रालय	९०,५७	०	१८,१७,२६	५,६६,६८	०	०	२४,७४,५१
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	२८,७९,५८	१,९८,०४	०	०	३०,७७,६२

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	९,००,००	०	०	०	०	०	९,००,००
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	८,००,००	५,१९,४०	०	०	१३,१९,४०
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	१४,२६,०३,२०	४,९५,५८,०९	२,१७,९३,६२	१,७५,८१,३०	५३,७२,३९	४,५२,५०	२३,७३,६१,१०
३३ खानेपानी	९३,२५,४८	७,०५,३८,५५	१,६३,१५	२७,२२,८९	२,५९,५३	१,०४,८०,७९	९,३४,९०,३९
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	८९,३१,५१	५,७०,०४,४४	१,६३,१५	७,२७,८९	२,५९,५३	२८,८०,७९	६,९९,६७,३१
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,९३,९७	७१,१५,७७	०	०	०	०	७५,०९,७४
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	६४,१८,३४	०	१९,९५,००	०	७६,००,००	१,६०,१३,३४
३४ स्थानीय विकास	३,६४,४५,४८	१५,३४,९८,६३	१,७०,०६,२३	६,४६,१९,४१	७,६५,४५	६५,४३,५५	२७,८८,७८,७५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,६४,४५,४८	१५,३४,९८,६३	१,७०,०६,२३	६,४६,१९,४१	७,६५,४५	६५,४३,५५	२७,८८,७८,७५
३५ अन्य सामाजिक सेवाहरु	१५,१२,१२,५८	१३,३७,४६,७३	३०,६८,४०	१,७२,७४,६२	२,०६,९७	९,०४,९८	३०,६४,१४,२८
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	०	५,००	२,०६,६५	५,००	०	०	२,११,६५
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	२,०६,६५	५,००	०	०	२,११,६५
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	९,७९,६९,३७	२१,५७,८५	५,८९,७५	२१,५७,८५	०	०	१०,२८,२३,३३
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	८४,८७,३७	२१,०६,३६	५,६४,३८	७५,३५	०	०	१,१२,३३,४६
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	८,९४,८२,००	०	२५,३७	२०,८२,५०	०	०	९,१५,८९,८७
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	७०,९७,४३	१९,७३,८६	१२,८६,७७	१९,७३,८६	१,४७,९६	०	१,५९,३८,६०
३५ अर्थ मन्त्रालय	४९,००	२४,५०,००	०	०	०	०	२४,९९,००
५७ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	४८,९३,७८	११,००,००	०	०	०	०	५९,९३,७८
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	२१,५४,६५	१८,८२,५८	१२,८६,७७	१९,७३,८६	१,४७,९६	०	७४,४५,८२
११५ आवास	२६,०५,०२	९४,९०,११	७,३९,७९	९४,९०,११	०	१,२५,००	३,२३,८४,५२
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२५,३१,०२	१,९२,७०,६०	६,९४,३४	९४,९०,११	०	०	३,१९,१२,८९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	४५,४५	७३,१८	०	०	१,१८,६३
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	७४,००	१,५४,००	०	०	०	०	२,२८,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	१,२५,००	१,२५,००
११६ अन्य - सामाजिक	४,३५,४०,७६	३६,४७,८०	२,४५,४४	३६,४७,८०	५९,०१	७,७९,९८	१५,५०,५६,१८
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१५,३७,१९	३,४८,७३,६७	०	०	०	०	३,६४,१०,८६
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	५९,०१	७,७९,९८	८,३८,९९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	५,५१,२०	०	०	५,५१,२०
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	३,८९,४९,६२	४,६५,७९,५३	०	०	०	०	८,५५,२९,१५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	८,२६,५७	२,२४,२३,७७	०	०	०	०	२,३२,५०,३४
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	२,४५,४४	३,५४,१०	०	०	५,९९,५४

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१२,२७,३८	५६,२२	०	०	०	०	१२,८३,६०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१०,००,००	२८,५०,००	०	२७,४२,५०	०	०	६५,९२,५०
आर्थिक सेवाहरू	१५,७८,९१,६४	५०,१८,४८,३१	४,५२,०६,२२	१३,६७,०९,५७	४१,६६,८७	७५,६८,३७	८५,३३,९०,९८
४१ कृषि	७,१७,११,७४	३,८३,२०,१८	१,६३,२१,३३	४६,०७,७८	०	०	१३,०९,६१,०१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	२,८०,९५,९८	०	६,११,००	०	०	२,८७,०६,९८
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७,१७,११,७४	१,०२,२४,२०	१,६३,२१,३३	३९,९६,७८	०	०	१०,२२,५४,०३
४२ सिंचाइ	७२,७४,४२	७,४८,६४,६२	१०,१०,४६	६२,२७,५१	५,९२,३७	१,६४,३८	९,०१,३३,७६
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७२,७४,४२	१४,४०,७९	०	०	०	०	२२,३८,४५
६८ सिंचाई मन्त्रालय	६४,७६,७६	७,३४,२३,८३	१०,१०,४६	६२,२७,५१	५,९२,३७	१,६४,३८	८,७८,९५,३१
४३ भूमिसुधार तथा नापी	८०,३३,१२	२०,०७,४८	५९,१८,६५	२०,८२,१३	०	०	१,८०,४१,३८
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	८०,३३,१२	२०,०७,४८	५९,१८,६५	२०,८२,१३	०	०	१,८०,४१,३८
४४ वन	१,९९,०४,७०	८२,९७,२७	१,३९,४९,५३	८,८५,८६	०	०	४,३०,३७,३६
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,९९,०४,७०	८२,९७,२७	१,३९,४९,५३	८,८५,८६	०	०	४,३०,३७,३६
४५ उद्योग	८२,९७,७४	१,००,६६,३१	४,८८,७९	७०,८८	१,१६,५७	७४,६५	१,९१,१४,९४
३८ उद्योग मन्त्रालय	८२,९७,७४	१,००,६६,३१	२,६८,३४	३,४३	१,१६,५७	७४,६५	१,८८,२७,०४
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	२,२०,४५	६७,४५	०	०	२,८७,९०
४६ संचार	१,८३,८७,८३	३५,६७,४०	३२,३४,७१	७,८८,०५	२,१२,३८	११,४०,००	२,७३,३०,३७
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,००,५९	१,२३,५०	०	०	२,१२,३८	११,४०,००	१५,७६,४७
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,८३,८७,२४	२८,२६,४०	३२,३४,७१	७,८८,०५	०	०	२,५१,३६,४०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	६,१७,५०	०	०	०	०	६,१७,५०
४७ यातायात	४५,११,४६	२०,०८,३०,१५	२३,०१,३३	७,२१,८७,१२	२,३७,८०	२६,३९,५२	२८,२७,०७,३८
१२३ सडक यातायात	४५,११,४६	६,८६,०६,०७	२२,४६,२७	६,८६,०६,०७	१,८३,८०	१८,१७,७५	२७,१६,९५,५०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	४२,०४,९४	१८,२०,३४,१२	२२,३६,४८	६,४४,७३,५७	१,८३,८०	१८,१७,७५	२५,४९,५०,६६
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	१,०५,४९	१,२२,९६,०३	९,७९	४१,३२,५०	०	०	१,६५,४३,८१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२,०१,०३	०	०	०	०	०	२,०१,०३
१२४ हवाई यातायात	०	३५,३१,०५	५५,०६	३५,३१,०५	३९,००	१,९२	१,०१,२७,०३
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	५५,०६	२१,०६,०५	३९,००	१,९२	२२,०२,०३
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	६५,००,००	०	१४,२५,००	०	०	७९,२५,००
१३५ रेल यातायात	०	०	०	०	१५,००	८,३९,८५	८,३४,८५
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	१५,००	८,३९,८५	८,३४,८५
१३६ जल यातायात	०	५०,००	०	५०,००	०	०	५०,००

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	५०,००	०	०	५०,००
४८ विद्युत	१३,१७,७६	१४,०५,३०,७६	३,०३,७६	२,१७,७८,७८	११,२९	३०,०२,२८	१६,६९,४४,६३
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	४,५७,३६	१५,८६,५३	३,०३,७६	१७,५७,७८	११,२९	३०,०२,२८	७१,१९,००
६१ वातावरण मन्त्रालय	८,६०,४०	२,६३,५७,२०	०	०	०	०	२,७२,१७,६०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	११,२५,८७,०३	०	२,००,२१,००	०	०	१३,२६,०८,०३
४९ अन्य आर्थिक सेवाहरु	१,८४,५२,८७	२,३३,६४,१४	१६,७७,६६	२,८०,८१,४८	२९,९६,४६	५,४७,५४	७,५१,२०,१५
१२६ पर्यटन	५,९०,१८	११,००,००	०	११,००,००	२९,९६,४६	५,४७,५४	९८,०४,८१
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	११,००,००	०	०	११,००,००
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	५,९०,१८	४५,७०,६३	०	०	२९,९६,४६	५,४७,५४	८७,०४,८१
१२७ हावापानी	६,७९,६७	१,८६,२०	३६,८५	१,८६,२०	०	०	१०,७८,६८
६१ वातावरण मन्त्रालय	६,७९,६७	१,७५,९६	३६,८५	१,८६,२०	०	०	१०,७८,६८
१२८ आपूर्ति	४६,००,००	५	१,०१,६६	५	०	०	५९,१७,७१
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	४६,००,००	१२,१६,००	१,०१,६६	५	०	०	५९,१७,७१
१२९ वाणिज्य	११,५१,५३	५,२३	३,४९,९३	५,२३	०	०	१८,९८,३०
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	११,५१,५३	३,९१,६१	३,४९,९३	५,२३	०	०	१८,९८,३०
१३० श्रम	२४,६५,८०	०	१९,२२	०	०	०	२६,००,९१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२४,६५,८०	१,१५,८९	१९,२२	०	०	०	२६,००,९१
१३१ अन्य - आर्थिक	८९,६५,६९	२,६७,९०,००	११,७०,००	२,६७,९०,००	०	०	५,३६,१९,७४
३५ अर्थ मन्त्रालय	३१,६४,३०	१०,४५,९७	११,७०,००	२,०५,४०,००	०	०	२,५९,२०,२७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१६,०१,३९	१,१०,४८,०८	०	०	०	०	१,२६,४९,४७
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	०	२५,००,००	०	०	०	०	२५,००,००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	४७,५०,००	०	०	४७,५०,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	४२,००,००	२३,००,००	०	१५,००,००	०	०	८०,००,००
ऋण भुक्तानी	१२,५१,९३,६७	१८,०४,२३,२७	०	०	०	०	३०,५६,१६,९४
७३ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	०	०	०	०	१५,११,०८,०६
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	०	०	०	०	१५,११,०८,०६
७४ बाह्य ऋण भुक्तानी	३,४१,२७,०२	१२,०३,८१,८६	०	०	०	०	१५,४५,०८,८८
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	०	०	०	०	१२,२२,६९,२०
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	०	०	०	०	३,२२,३९,६८
विविध	१४,८९,०२,००	०	१,१८,९४,९४	८७,१०,७५	१,९३,००,००	०	१८,८८,०७,६९
८० विविध	१४,८९,०२,००	०	१,१८,९४,९४	८७,१०,७५	१,९३,००,००	०	१८,८८,०७,६९

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	२,२०,००	१,००,००	०	०	३,२०,००
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	७२,५२	१०,७५	०	०	८३,२७
९० अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	१४,८४,०२,००	०	०	०	०	०	१४,८४,०२,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	५,००,००	०	१,१६,०२,४२	८६,००,००	१,९३,००,००	०	४,००,०२,४२
कुल खर्च	१,६९,२१,५६,५८	१,१८,५१,७१,१९	१८,००,५७,२९	२६,३२,४१,६४	३,०९,८१,०८	२,७३,९२,२२	३,३७,९०,००,००
प्राथमिकता जम्मा	२,८७,७३,२७,७७		४४,३२,९८,९३		५,८३,७३,३०		

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को क्षेत्रगत रणनीति अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-८ क
(रु. हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्र	०१- रोजगारीमूलक, गरिवी निवारणोन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि		०२ - सघीय स्वरुलाई टेवा पुग्ने भौतिक पूर्वाधार		०३ - समावेशी तथा समन्यायिक विकास		०४ - आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण		०५ - सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता		०६ - उद्योग, व्यापार र सेवा क्षेत्रको मूलप्रवाहीकरण		०७ - साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
संवैधानिक अंगहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	१,०५,४६	५०,२५,६२	०	०	३,८२,११,३०	१३,३५,९७	४,५४,७८,३५
११ संवैधानिक अंगहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	१,०५,४६	५०,२५,६२	०	०	३,८२,११,३०	१३,३५,९७	४,५४,७८,३५
११ राष्ट्रपति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,१८,८७	९,४७,००	१५,६५,८७
१२ उपराष्ट्रपति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,८५,७६	१,५६,५०	३,४२,२६
१३ संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८३,५३,१२	१,८५,००	८५,३८,१२
१४ अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	५,५४,००	३९,००,५०	०	०	१,०९,३९,१८	५,५४,००	१,५३,९९,१८
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	०	०	०	०	०	०	०	०	१,८७,७८	२१,९४	०	०	८,५१,७०	०	१०,६९,४२
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	०	०	०	०	०	०	०	०	९१,७५	६६,२४	०	०	१६,००,३८	०	१७,५८,३७
१७ लोक सेवा आयोग	०	०	०	०	०	०	०	०	४२,८३	२,३७,०९	०	०	१५,०२,४०	०	१७,८२,३२
१८ निर्वाचन आयोग	०	०	०	०	०	०	०	०	२९,१०	१,५६,८७	०	०	१,१२,५८,४६	०	१,१४,४४,४३
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	०	०	०	०	०	०	०	०	६,४२,९८	०	०	०	१९,२९,४३	०	२५,७२,४१
२० न्याय परिषद्	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९२,९२	३,३७	९६,२९
२१ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८,७९,०८	३८,६०	९,१७,६८
साधारण प्रशासन	०	०	०	०	०	०	०	०	१,६१,९५,९०	३९,२४,०५	०	०	२५,६६,४३,६३	२,८९,८२,०४	३०,५७,४५,६२
१२ सामान्य प्रशासन	०	०	०	०	०	०	०	०	११,४९,४९	१४,८३,४२	०	०	५,६५,२६,८४	१,३१,३४,६८	७,२२,९४,४३
१४ अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	६,९७,८९	४३,७२	०	०	२,७९,०८	७,४४	१०,२८,१३
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२३,१२,५८	५,७,६७	२३,७०,२५
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४,४६	०	१४,४६
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,९१,३८	१४,९३	४,०६,३१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२,१३,७४	२१,९४	१२,३५,६८
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,८७,६८	९,१०	१,९६,७८
३८ उद्योग मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,७५,२४	५८,४५	३,३३,६९
३९ कानून तथा न्याय मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५,१९,९८	९७,०४	६,१७,०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,६४,२२	३,७८,५६	७,४२,७८
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	३,२०,००	१४,३९,७०	०	०	१,७६,८८,०७	३६,९६,७६	२,३१,४४,५३
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	२९,१०	०	०	०	४,५८,६२	९,६५	४,९७,३७
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,८८,३३	०	३,८८,३३
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	२,४६,५५,६५
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,९८,६४	१,२१,८४	५,२०,४८
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,३३,९७	२,९१	२,३६,८८
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,७५,६५	३,९०,२८	६,६५,९३

सेवा तथा क्षेत्र	०१- रोजगारीमूलक, गरिवी निवारणोन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि		०२ - सघीय स्वरुलाई टेवा पुग्ने भौतिक पूर्वाधार		०३ - समावेशी तथा समन्यायिक विकास		०४ - आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण		०५ - सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता		०६ - उद्योग, व्यापार र सेवा क्षेत्रको मूलप्रवाहीकरण		०७ - साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,७६,४२
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,७७,४७
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७८,२९
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४,२७,८१
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५,८८
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४,९९,८७
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,४६,६४
६५ शिक्षा मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,००,७६
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,५९,९८
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२६,३७
६८ सिंचाई मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,५९,९८
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२०,८१,८९
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,५७,५०
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२९,१५,४५
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,०७,०३
१३ प्रहरी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३५,२२,४८
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९,९०,३२
१४ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,३८,०४
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,६३,०४
१५ योजना तथा तथ्याङ्क	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,३८,०४
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,३८,०४
रक्षा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५,६७,१८
२१ रक्षा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५,२२,३५
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४,५७
सामाजिक सेवाहरू	१,८४,९८,६५	९,९८,९७,५८	४,७२,३०,५७	१८,२८,४०,७९	३,९९,७२,६८	५,६०,९०,९९	८,१७,५४,४१	१५,८२,९८,४४	११,७८,०२,४३	७,४८,०४,०७	०	०	०	०	५०,६८,५६,९३
३१ शिक्षा	१,०८,३२,७५	२७,८६,५०	६,३०,००	४,००,००	२,४५,००	२,५०,००	६,८२,१२,७४	४,७०,९५,९०	०	०	०	०	०	०	३३,७४,८५,२९
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	६,३०,००	४,००,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८५,२५,३५
६५ शिक्षा मन्त्रालय	१,०८,३२,७५	२७,८६,५०	०	०	२,४५,००	२,५०,००	६,८२,१२,७४	४,७०,९५,९०	०	०	०	०	०	०	५७,६४,६३,५३
३२ स्वास्थ्य	०	०	१६,५२,९५	३,०७,४१	९,९०,५७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५,८४,०६,७१
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	०	०	९०,५७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८,१७,२६
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५,६६,६८
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२८,७९,५८

सेवा तथा क्षेत्र	०१- रोजगारीमूलक, गरिबी निवारणोन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि		०२ - सघीय स्वरुलाई टेवा पुग्ने भौतिक पूर्वाधार		०३ - समावेशी तथा समन्यायिक विकास		०४ - आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण		०५ - सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता		०६ - उद्योग, व्यापार र सेवा क्षेत्रको मूलप्रवाहीकरण		०७ - साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	०	१,००,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,००,००
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१३,१९,४०
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	१६,५२,९५	३,०७,४१	०	०	०	०	११,४४,०६,३९	६,६५,८६,४८	०	०	५,३७,०९,८५	६,९८,००	२३,७३,६१,१०
३३ खानेपानी	०	७६,००,००	०	०	०	०	०	१२,०७,०२	७,६१,३०,१५	१,३३,१७	७,३०	०	४,०७,९७	४,७८	९,३४,९०,३९
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	८८,१३,०५	६,०६,०१,०४	१,३३,१७	७,३०	०	४,०७,९७	४,७८	६,९९,६७,३१
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	३,९३,९७	७,१५,७७	०	०	०	०	०	७५,०९,७४
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	७६,००,००	०	०	०	०	०	८४,१३,३४	०	०	०	०	०	०	१,६०,१३,३४
३४ स्थानीय विकास	४२,४५,२३	३,५२,५१,६२	४,४०,६५,४४	१६,२६,३२,६५	४,००,२०	१७,५३,४०	४१,८१,६९	२,४२,१५,८१	९,२१,४९	८,०८,११	०	०	४,०३,११	०	२७,८८,७८,७५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	४२,४५,२३	३,५२,५१,६२	४,४०,६५,४४	१६,२६,३२,६५	४,००,२०	१७,५३,४०	४१,८१,६९	२,४२,१५,८१	९,२१,४९	८,०८,११	०	०	४,०३,११	०	२७,८८,७८,७५
३५ अन्य सामाजिक सेवाहरू	३४,२०,६७	५,४२,५९,४६	८,८२,१८	१,९५,००,७३	३,८३,३६,९१	५,४०,८७,५२	१,५२,९६	१,०८,५६,५८	१५,४१,३८	६,८२,७८	०	०	११,०१,५३,८५	६३,३९,२६	३०,६४,१४,२८
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	०	०	०	०	०	०	०	०	२,०६,६५	५,००	०	०	०	०	२,११,६५
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	२,०६,६५	५,००	०	०	०	०	२,११,६५
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	०	०	०	०	८१,३९,१३	४२,५१,७५	०	०	०	०	०	०	९,०४,१९,९९	१२,४६	१०,२८,२३,३३
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	०	०	०	०	८१,३९,७६	४२,५१,७५	०	०	०	०	०	०	९,०४,१९,९९	१२,४६	१०,२८,२३,३३
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	०	०	२५,३७	२०,८२,४०	०	०	०	०	०	०	८,९४,८२,००	०	९,१५,८९,८७
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	४९,००	२४,५०,००	०	०	२२,४८,५०	३१,०४,१७	०	०	७,५४,७८	०	०	०	५,४९,८८	१८,५२,२७	१,५९,३८,६०
३५ अर्थ मन्त्रालय	४९,००	२४,५०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२४,९९,००
५७ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	०	०	०	०	३,२९,०४	०	०	०	७,५४,७८	०	०	०	३८,०९,९६	११,००,००	५९,९३,७८
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था	०	०	०	०	१९,१९,४६	३१,०४,१७	०	०	०	०	०	०	१६,६९,९२	७,५२,२७	७४,४५,८२
११५ आवास	५६,०३	१,९९,५०	८,८२,१८	१,९५,००,७३	७४,००	१,५४,००	१,५२,९६	७४,५५,३८	०	०	०	०	२१,७९,६४	१७,३०,१०	३,२३,८४,५२
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	५६,०३	१,९९,५०	८,८२,१८	१,९५,००,७३	०	०	०	१,०७,५१	७३,८२,२०	०	०	०	२१,७९,६४	१६,०५,१०	३,१९,१२,८९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	४५,४५	७३,१८	०	०	०	०	०	१,१८,६३
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था	०	०	०	०	७४,००	१,५४,००	०	०	०	०	०	०	०	०	२,२८,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,२५,००
११६ अन्य - सामाजिक	३३,१५,६४	५,१६,०९,९६	०	०	०	०	०	३४,०१,२०	५,७९,९५	६,८७,७८	०	०	१,२०,७४,३४	२७,४४,४३	१५,५०,५६,१८
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१२,६१,६९	२,९१२,९९७	०	०	०	०	०	०	२,७५,५०	५७,४३,७०	०	०	०	०	३,६४,१०,८६
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	५९,०१	७,७९,९८	०	०	०	०	८,३८,९९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	५,५१,२०	०	०	०	०	०	०	५,५१,२०
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८,५५,२९,१५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	८,२६,५७	२,२४२,३७७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,३२,५०,३४
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	२,४५,४४	३,५४,१०	०	०	०	०	५,९९,५४

सेवा तथा क्षेत्र	०१- रोजगारीमूलक, गरिवी निवारणोन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि		०२ - सघीय स्वरुलाई टेवा पुग्ने भौतिक पूर्वाधार		०३ - समावेशी तथा समन्यायिक विकास		०४ - आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण		०५ - सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता		०६ - उद्योग, व्यापार र सेवा क्षेत्रको मूलप्रवाहीकरण		०७ - साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१२,२७,३८	५,६२२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२,८३,६०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	१०,००,००	०	०	२८,५०,००	०	०	०	०	०	२७,४२,५०	६५,९२,५०
आर्थिक सेवाहरू															
४१ कृषि															
३५ अर्थ मन्त्रालय	७,८६,४८,८४	२,८५,६१,८९	१,३३,००,४५	२६,७१,३५,८४	७०,४३,७६	३,१५,२८,८३	७६,९१,७२	२५,८६,३३,९०	४६,६२,०२	२,४६,३९,५१	२,११,३५,३४	२,११,३५,३४	७,४७,८२,६०	८६,३५,५०	८५,३३,९०,९८
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७,२६,२४,४१	९३,९४,४५	३७,३६,५०	१४,८७,१२	२३,७८,८४	२,९६,९५,३३	८,२६,९१	२,६२,३२	०	०	५२,६७,३५	१४,६३,३२	३१,९९,०६	६,२५,४०	१३,०९,६१,०१
४२ सिंचाइ	०	१५७,६००	०	०	०	२,७१,३०,९८	०	०	०	०	०	०	०	०	२,८७,०६,९८
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७,२६,२४,४१	७८१,८४५	३७,३६,५०	१४,८७,१२	२३,७८,८४	२५,६४,३५	८,२६,९१	२,६२,३२	०	०	५२,६७,३५	१४,६३,३२	३१,९९,०६	६,२५,४०	१०,२२,५४,०३
६८ सिंचाई मन्त्रालय	८६,६१	५२,२३,१२	०	०	०	०	२६,५५,००	७,४२,८५,७२	१४,०२,५५	१७,४७,६७	०	०	४७,३३,०९	०	९,०१,३३,७६
४३ भूमिसुधार तथा नापी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७,३५,३४	१९,४९	०	०	०	०	१३,७०,३२	१४,१४,७९	१९,९५,३७	२६,१७,६५	०	०	९८,०७,७४	३७,६८	१,८०,४१,३८
४४ वन	७,३५,३४	१,९४९	०	०	०	०	१३,७०,३२	१४,१४,७९	१९,९५,३७	२६,१७,६५	०	०	९८,०७,७४	३७,६८	१,८०,४१,३८
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२,३८,६२	१,८२,८७	०	०	०	०	१६,१७,४४	२६,५३,४०	२,०४,६६	३,१४,८६	६५,८७,९६	५२,६४,८६	२,५२,०५,५५	७,६७,१४	४,३०,३७,३६
४५ उद्योग	२,३८,६२	१,८२,८७	०	०	०	०	१६,१७,४४	२६,५३,४०	२,०४,६६	३,१४,८६	६५,८७,९६	५२,६४,८६	२,५२,०५,५५	७,६७,१४	४,३०,३७,३६
३८ उद्योग मन्त्रालय	८२,७०	१,१९	२,२०,४५	६७,४५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,९१,१४,९४
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	२,२०,४५	६७,४५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,८७,९०
४६ संचार	०	०	३,१२,९७	१२,६३,५०	०	०	६,१७,५०	०	०	३,३२,९०	१२,४४,०३	५,५०,००	४,००,००	२,०६,३९,०५	१९,७०,४२
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	३,१२,९७	१२,६३,५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५,७६,४७
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,३२,९०	१२,४४,०३	५,५०,००	४,००,००	२,०६,३९,०५	१९,७०,४२
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	०	०	६,१७,५०	०	०	०	०	०	०	०	०	६,१७,५०
४७ यातायात	०	०	१७,६७,१९	२२,७८,९९,३१	०	०	३९,७६	४,७३,८५,००	१,९९,०५	३,३४,४२	०	०	५०,४४,५९	३८,०६	२८,२७,०७,३८
१२३ सडक यातायात	०	०	१६,९७,१३	२२,३४,९८,४१	०	०	३९,७६	४,०८,८५,००	१,६०,०५	३,३२,५०	०	०	५०,४४,५९	३८,०६	२७,१६,९५,५०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	१५,८१,८५	२०,७०,६९,८८	०	०	३९,७६	४,०८,८५,००	१,६०,०५	३,३२,५०	०	०	४८,४३,५६	३८,०६	२५,४९,५०,६६
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	१,१५,२८	१,६४,२८,५३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,६५,४३,८१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,०१,०३
१२४ हवाई यातायात	०	०	५५,०६	३५,३१,०५	०	०	०	६५,००,००	३९,००	१,९२	०	०	०	०	१,०१,२७,०३
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	५५,०६	२१,०६,०५	०	०	०	०	३९,००	१,९२	०	०	०	०	२२,०२,०३
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	१४,२५,००	०	०	०	६५,००,००	०	०	०	०	०	०	७९,२५,००
१३५ रेल यातायात	०	०	१५,००	८,१९,८५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८,३४,८५
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	१५,००	८,१९,८५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८,३४,८५
१३६ जल यातायात	०	०	०	५०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५०,००

सेवा तथा क्षेत्र	०१- रोजगारीमूलक, गरिवी निवारणोन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि		०२ - सघीय स्वरुलाई टेवा पुग्ने भौतिक पूर्वाधार		०३ - समावेशी तथा समन्यायिक विकास		०४ - आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण		०५ - सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता		०६ - उद्योग, व्यापार र सेवा क्षेत्रको मूलप्रवाहीकरण		०७ - साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	५०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५०,००
४८ विद्युत	३,६२,१०	३३,३९,७७	०	०	०	०	७,३९,०२	१३,२२,७४,९८	१,७२,८७	१,७९,५९,०८	२,४९	१,११,६०,३०	३,६४,३३	५,७७,६९	१६,६९,४४,६३
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	२,३२,७२	२०,७१,७०	१,७२,८७	३६,९३,४०	२,४९	३,८०	३,६४,३३	५,७७,६९	७१,१९,००
६१ वातावरण मन्त्रालय	३,६२,१०	३३,३९,७७	०	०	०	०	४,९८,३०	२,३०,१७,४३	०	०	०	०	०	०	२,७२,१७,६०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	०	०	०	०	१०,७१,८५,८५	०	१,४२,६५,६८	०	१,११,५६,५०	०	०	१३,२६,०८,०३
४९ अन्य आर्थिक सेवाहरु	४५,१९,०६	१,०४,०१,००	७२,६३,३४	३,६४,१८,४६	४६,६४,९२	१२,१६,००	४,५१,२७	३,५७,६९	३,५४,६२	४,२१,८०	३१,९०,३९	१,३५,७७	२६,८३,३९	३०,४२,४४	७५,१२,०१,५५
१२६ पर्यटन	०	०	४,८१,९५	५५,८०,३८	०	०	०	०	१,५६,००	४,१७,००	२८,४०,४६	१,३०,५४	१,०८,२३	९०,२५	९८,०४,८१
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	११,००,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	११,००,००
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	४,८१,९५	४४,८०,३८	०	०	०	०	१,५६,००	४,१७,००	२८,४०,४६	१,३०,५४	१,०८,२३	९०,२५	८७,०४,८१
१२७ हावापानी	०	०	०	०	०	०	४,५१,२७	३,५७,६९	०	०	०	०	०	०	८,०८,९६
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	४,५१,२७	३,५७,६९	०	०	०	०	०	०	८,०८,९६
१२८ आपूर्ति	०	०	०	०	४६,००,००	१२,१६,००	०	०	१,०१,६६	५	०	०	०	०	५९,१७,७१
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	०	४६,००,००	१२,१६,००	०	०	१,०१,६६	५	०	०	०	०	५९,१७,७१
१२९ वाणिज्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,४९,९३	५,२३	११,५१,५३	३,९१,६१	१८,९८,३०
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,४९,९३	५,२३	११,५१,५३	३,९१,६१	१८,९८,३०
१३० श्रम	१३,३६,५६	५,६००	०	०	६४,९२	०	०	०	९६,९६	४,७५	०	०	९,८६,५८	५५,१४	२६,००,९१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१३,३६,५६	५,६००	०	०	६४,९२	०	०	०	९६,९६	४,७५	०	०	९,८६,५८	५५,१४	२६,००,९१
१३१ अन्य - आर्थिक	३१,८२,५०	१,०३,४५,००	६७,८१,३९	३,०८,३८,०८	०	०	०	०	०	०	०	०	१,७१,८०	२५,००,९७	५,३८,१९,७४
३५ अर्थ मन्त्रालय	३१,८२,५०	८८,५०,००	९,८०,००	१,२७,४०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	१,७१,८०	९७	२,५९,२०,२७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	१६,०१,३९	१,१०,४८,०८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,२६,४९,४७
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५,००,००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	४७,५०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४७,५०,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	१५०,०००	४२,००,००	२३,००,००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८०,००,००
ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२,५१,९३,६७
७३ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९,१०,६६,६५
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९,१०,६६,६५
७४ बाह्य ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,४१,२७,०२
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (व)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,४१,२७,०२
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (दि)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३,४१,२७,०२
विविध	०	०	०	०	९,००,००	०	६५,२४,४२	५५,००,००	०	०	०	०	०	०	१७,२६,७२,५२
८० विविध	०	०	०	०	९,००,००	०	६५,२४,४२	५५,००,००	०	०	०	०	०	०	१७,२६,७२,५२

सेवा तथा क्षेत्र	०१- रोजगारीमूलक, गरिवी निवारणोन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि		०२ - सघीय स्वरुलाई टेवा पुग्ने भौतिक पूर्वाधार		०३ - समावेशी तथा समन्यायिक विकास		०४ - आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण		०५ - सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता		०६ - उद्योग, व्यापार र सेवा क्षेत्रको मूलप्रवाहीकरण		०७ - साधारण प्रशासन		जम्मा	
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी खर्च		
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,२०,००	१,००,००	३,२०,००
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७२,५२	१०,७५	८३,२७
९० अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४,८४,०२,००	०	१४,८४,०२,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	९,००,००	०	६५,२४,४२	५५,००,००	०	०	०	०	०	२,३९,७८,००	३१,००,००	४,००,०२,४२
कुल खर्च	९,७१,४७,४९	१२,८४,५९,४७	६,०५,३१,०२	४४,९९,७६,६३	४,७९,१६,४४	८,७६,१९,७५	१९,५९,७०,५५	४२,२४,३२,३४	१३,९५,६५,८१	१०,८३,९३,२५	२,११,३५,३४	२,६९,९०,७८	१,३४,०९,२८,३०	२५,१९,३२,८३	३,३७,९०,००,००	
रणनीति जम्मा	२२,५६,०६,९६	५१,०५,०७,६५	१३,५५,३६,१९	६९,८४,०२,८९	२४,७९,५९,०६	४,८१,२६,१२	१,५९,२८,६१३									

द्रष्टव्यः

१. रणनीतिहरू तीन वर्षीय अन्तरिम योजना (२०६७/६८-२०६९/७०) को आधारपत्र अनुसार राखिएका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को क्षेत्रगत लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-८ ख
(रु. हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्र	प्रत्यक्ष लाभ		अप्रत्यक्ष लाभ		तटस्थ		जम्मा
	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	
संवैधानिक अंगहरू	०	०	०	०	३,९१,१६,७६	६३,६१,५९	४,५४,७८,३५
११ संवैधानिक अंगहरू	०	०	०	०	३,९१,१६,७६	६३,६१,५९	४,५४,७८,३५
११ राष्ट्रपति	०	०	०	०	६,१८,८७	९,४७,००	१५,६५,८७
१२ उपराष्ट्रपति	०	०	०	०	१,८५,७६	१,५६,५०	३,४२,२६
१३ संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	०	०	०	०	८३,५३,१२	१,८५,००	८५,३८,१२
१४ अदालत	०	०	०	०	१,१४,९३,१८	३९,०६,००	१,५३,९९,१८
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	०	०	०	०	१०,३९,४८	२१,९४	१०,६१,४२
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	०	०	०	०	१६,९२,१३	६६,२४	१७,५८,३७
१७ लोक सेवा आयोग	०	०	०	०	१५,४५,२३	२,३७,०९	१७,८२,३२
१८ निर्वाचन आयोग	०	०	०	०	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	१,१४,४४,४३
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	०	०	०	०	१९,२९,४३	६,४२,९८	२५,७२,४१
२० न्याय परिषद्	०	०	०	०	९२,९२	३,३७	९६,२९
२१ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	०	०	०	०	८,७९,०८	३८,६०	९,१७,६८
साधारण प्रशासन	९,२२,२९	३,९०,२८	७,९७,७८,०१	२३,०७,३७	१९,२१,३९,२३	३,०२,०८,४४	३०,५७,४५,६२
१२ सामान्य प्रशासन	९,२२,२९	३,९०,२८	९२,१९,१८	१३,५३,२६	४,७५,३४,८६	१,२८,७४,५६	७,२२,९४,४३
१४ अदालत	०	०	०	०	९,७६,९७	५१,१६	१०,२८,१३
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	०	०	७,६६,५४	०	१५,४६,०४	५७,६७	२३,७०,२५
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	०	०	०	०	१४,४६	०	१४,४६
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	०	०	०	०	३,९१,३८	१४,९३	४,०६,३१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	०	१२,१३,७४	२१,९४	१२,३५,६८
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	०	०	०	०	१,८७,६८	९,१०	१,९६,७८
३८ उद्योग मन्त्रालय	०	०	०	०	२,७५,२४	५८,४५	३,३३,६९
३९ कानून तथा न्याय मन्त्रालय	०	०	५,१९,९८	०	०	९७,०४	६,१७,०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	०	०	३,६४,२२	०	०	३,७८,५६	७,४२,७८
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	५३,९८,०४	११,९९,९७	१,२६,१०,०३	३९,३६,४९	२,३१,४४,५३
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	२९,१०	०	४,५८,६२	९,६५	४,९७,३७
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	०	०	३,८८,३३	०	३,८८,३३
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	०	०	०	०	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	२,४६,५५,६५
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	३,९८,६४	१,२१,८४	५,२०,४८

सेवा तथा क्षेत्र	प्रत्यक्ष लाभ		अप्रत्यक्ष लाभ		तटस्थ		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	२,३३,९७	२,९९	२,३६,८८
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	२,७५,६५	३,९०,२८	०	०	०	०	६,६५,९३
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	०	०	०	०	२,२५,९२	५०,५०	२,७६,४२
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	०	०	१,७७,४७	७८,२९	२,५५,७६
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	०	०	०	०	२,९८,४७	१४,२८,८९	१७,२७,२८
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	२९	२,३३,५३	५,५९	२,३९,४९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	४,८५,४७	१४,४०	४,९९,८७
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	६,४६,६४	०	०	०	०	१,००,७६	७,४७,४०
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	०	०	०	०	३,५९,९८	२६,३७	३,८६,३५
६५ शिक्षा मन्त्रालय	०	०	०	०	२९,८४,३९	६,५७,५०	३६,४१,८९
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	१९,०७,३०	१,४७,००	१०,०८,१५	४,६०,०३	३५,२२,४८
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	०	०	०	०	९,७९,८४	१०,४८	९,९०,३२
६८ सिंचाई मन्त्रालय	०	०	०	०	१,६३,०४	१८,६८	१,८१,७२
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	२,३४,००	६,००	३,९८,०४	४८	६,३८,५२
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	०	०	५,६७,९८	०	५,६७,९८
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	१५,२२,३५	१४,५७	१५,३६,९२
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	०	०	६,२८,६४	२,००,००	८,२८,६४
१३ प्रहरी	०	०	६,७७,४४,७६	९,५४,९९	११,३८,७७,९८	९२,२९,९५	१९,९७,९८,००
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	६,७७,४४,७६	९,५४,९९	११,३८,७७,९८	९२,२९,९५	१९,९७,९८,००
१४ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	०	०	२८,१४,०७	०	१,७५,४६,०३	६४,९६,९२	२,६७,७७,०२
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	२८,१४,०७	०	१,७५,४६,०३	६४,९६,९२	२,६७,७७,०२
१५ योजना तथा तथ्याङ्क	०	०	०	०	१,३९,८९,९६	१६,९५,०९	१,५६,८५,०५
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	०	०	१,३९,८९,९६	१६,९५,०९	१,५६,८५,०५
रक्षा	०	०	२,९७,४९	०	१६,६२,७०,२४	१,३०,९३,९९	१७,९५,८०,८४
२९ रक्षा	०	०	२,९७,४९	०	१६,६२,७०,२४	१,३०,९३,९९	१७,९५,८०,८४
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	२,९७,४९	०	१६,६२,७०,२४	१,३०,९३,९९	१७,९५,८०,८४
सामाजिक सेवाहरू	३०,२०,९७,००	२९,८९,९७,९९	२३,८४,५२,९३	३०,४७,२३,३९	३७,९६,४५,७४	६,४६,२२,६९	१,५०,०३,७९,५८
३९ शिक्षा	१०,०४,३०,७०	२,२९,६५,९७	१९,९३,४०,२६	२,६६,८७,५८	३०,५६,३४,८२	९,४,०४,२०	५७,६४,६३,५३
५९ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	६,३०,००	४,००,००	१०,३०,००

सेवा तथा क्षेत्र	प्रत्यक्ष लाभ		अप्रत्यक्ष लाभ		तटस्थ		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
६५ शिक्षा मन्त्रालय	१०,०४,३०,७०	२,२९,६५,९७	११,१३,४०,२६	२,६६,८७,५८	३०,५०,०४,८२	९०,०४,२०	५७,५४,३३,५३
३२ स्वास्थ्य	७,७४,४९,९१	१,१२,८५,००	७,९५,७२,५८	४,७७,८१,४०	१,९२,३४,१३	९८,०९,६१	२४,५१,३२,६३
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	१८,१७,२६	५,६६,६८	९०,५७	०	२४,७४,५१
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	२८,७९,५८	१,९८,०४	०	०	३०,७७,६२
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	९,००,००	०	०	०	९,००,००
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	८,००,००	५,१९,४०	०	०	१३,१९,४०
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	७,७४,४९,९१	१,१२,८५,००	७,३१,७५,७४	४,६४,९७,२८	१,९१,४३,५६	९८,०९,६१	२३,७३,६१,१०
३३ खानेपानी	७८,२३,५३	५,१६,८८,३३	१९,२४,६३	३,१९,९९,१२	०	५४,७८	९,३४,९०,३९
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	७४,२९,५६	४,४५,७२,५६	१९,२४,६३	१,५९,८५,७८	०	५४,७८	६,९९,६७,३१
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,९३,९७	७,१५,७७	०	०	०	०	७,०९,७४
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	१,६०,१३,३४	०	०	१,६०,१३,३४
३४ स्थानीय विकास	१,८४,२३,९१	७,७४,१३,६४	३,५४,५१,२२	१३,५७,९१,२०	३,४२,०३	१,१४,५६,७५	२७,८८,७८,७५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	१,८४,२३,९१	७,७४,१३,६४	३,५४,५१,२२	१३,५७,९१,२०	३,४२,०३	१,१४,५६,७५	२७,८८,७८,७५
३५ अन्य सामाजिक सेवाहरु	९,७८,८८,९५	५,५५,६५,०५	१,०१,६४,२४	६,२४,६४,०१	४,६४,३४,७६	३,३८,९७,२७	३०,६४,१४,२८
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	०	०	२,०६,६५	०	०	५,००	२,११,६५
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	२,०६,६५	०	०	५,००	२,११,६५
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	९,६६,२७,२६	४०,११,३१	१७,७१,८६	२,५२,९०	१,६०,००	०	१०,२८,२३,३३
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	७,१९,८९	१९,२८,८१	१७,७१,८६	२,५२,९०	१,६०,००	०	१,१२,३३,४६
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	८,९५,०७,३७	२०,८२,५०	०	०	०	०	९,१५,८९,८७
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	०	०	१०,८३,८२	२४,५०,००	७४,४८,३४	४९,५६,४४	१,५९,३८,६०
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	२४,५०,००	४९,००	०	२४,९९,००
५७ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	०	०	१०,८३,८२	०	३८,०९,९६	११,००,००	५९,९३,७८
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	०	०	०	०	३५,८९,३८	३८,५६,४४	७४,४५,८२
११५ आवास	०	०	२७,१३,४८	२,७६,५७,५३	६,३१,३३	१३,८२,१८	३,२३,८४,५२
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	२७,१३,४८	२,७६,५७,५३	५,११,८८	१०,३०,००	३,१९,१२,८९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	४५,४५	७३,१८	१,१८,६३
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	०	०	०	०	७४,००	१,५४,००	२,२८,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	१,२५,००	१,२५,००
११६ अन्य - सामाजिक	१२,६१,६९	५,१५,५३,७४	४३,८८,४३	३,२१,०३,५८	३,८१,९५,०९	२,७५,५३,६५	१५,५०,५६,१८

सेवा तथा क्षेत्र	प्रत्यक्ष लाभ		अप्रत्यक्ष लाभ		तटस्थ		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१२,६१,६९	२,९१,२९,९७	२,७५,५०	५७,४३,७०	०	०	३,६४,१०,८६
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	५९,०१	७,७९,९८	८,३८,९९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	५,५१,२०	०	०	५,५१,२०
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	०	०	३०,४०,९२	२,५६,५४,५८	३,५९,०८,७०	२,०९,२४,९५	८,५५,२९,१५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	२,२४,२३,७७	८,२६,५७	०	०	०	२,३२,५०,३४
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	२,४५,४४	१,५४,१०	०	२,००,००	५,९९,५४
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	०	०	१२,२७,३८	५६,२२	१२,८३,६०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	१०,००,००	५५,९२,५०	६५,९२,५०
आर्थिक सेवाहरु	२,५२,९९,७७	५,८५,५२,६०	९,६५,१९,४२	५०,३९,७९,८३	८,५४,४५,५४	८,३५,९३,८२	८५,३३,९०,९८
४१ कृषि	२,०६,३४,९१	३,२४,८०,४२	५,९५,३५,४८	६९,७६,२०	७८,६२,६८	३४,७१,३२	१३,०९,६१,०१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	२,७१,३०,९८	०	१५,७६,००	०	०	२,८७,०६,९८
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,०६,३४,९१	५३,४९,४४	५,९५,३५,४८	५४,००,२०	७८,६२,६८	३४,७१,३२	१०,२२,५४,०३
४२ सिंचाइ	२,४३,५५	१९,०२,००	३९,००,६१	७,९०,२९,५१	४७,३३,०९	३,२५,००	९,०१,३३,७६
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	०	०	७,९७,६६	१४,४०,७९	०	०	२२,३८,४५
६८ सिंचाई मन्त्रालय	२,४३,५५	१९,०२,००	३९,०२,९५	७,७५,८८,७२	४७,३३,०९	३,२५,००	८,७८,१५,३१
४३ भूमिसुधार तथा नापी	०	०	२,७१,८२	१,६७,५५	१,३६,७९,९५	३९,२२,०६	१,८०,४१,३८
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	२,७१,८२	१,६७,५५	१,३६,७९,९५	३९,२२,०६	१,८०,४१,३८
४४ वन	१,०६,६४	३२,५४	१,५९,६५,२६	५१,२५,५२	१,७७,८२,३३	४०,२५,०७	४,३०,३७,३६
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,०६,६४	३२,५४	१,५९,६५,२६	५१,२५,५२	१,७७,८२,३३	४०,२५,०७	४,३०,३७,३६
४५ उद्योग	२१,८१,६४	०	३८,४१,३८	४,७१,१२	२८,८०,०८	९७,४०,७२	१,९१,१४,९४
३८ उद्योग मन्त्रालय	२१,८१,६४	०	३८,४१,३८	४,७१,१२	२६,५९,६३	९६,७३,२७	१,८८,२७,०४
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	२,२०,४५	६७,४५	२,८७,९०
४६ संचार	०	०	०	६,१७,५०	२,१८,३४,९२	४८,७७,९५	२,७३,३०,३७
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	०	०	३,१२,९७	१२,६३,५०	१५,७६,४७
६७ सूचना तथा संचार मन्त्रालय	०	०	०	०	२,१५,२१,९५	३६,१४,४५	२,५१,३६,४०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	६,१७,५०	०	०	६,१७,५०
४७ यातायात	१५,००	०	१७,८६,९५	२५,२६,८९,७३	५२,४८,६४	२,२९,६७,०६	२,८७,०७,३८
१२३ सडक यातायात	०	०	१७,८६,९५	२५,२६,८९,७३	५१,५४,५८	१,२८,८४,०९	२,७९,६९,५०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	१७,७७,१६	२४,७७,३७,३८	४८,४८,०६	५,८८,०६	२५,४९,५०,६६

सेवा तथा क्षेत्र	प्रत्यक्ष लाभ		अप्रत्यक्ष लाभ		तटस्थ		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	९,७९	४१,३२,५०	१,०५,४९	१,२२,९६,०३	१,६५,४३,८१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	२,०१,०३	०	२,०१,०३
१२४ हवाई यातायात	०	०	०	०	९४,०६	१,००,३२,९७	१,०१,२७,०३
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	०	०	९४,०६	२१,०७,९७	२२,०२,०३
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	०	०	७९,२५,००	७९,२५,००
१३५ रेल यातायात	१५,००	०	०	८,१९,८५	०	०	८,३४,८५
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१५,००	०	०	८,१९,८५	०	०	८,३४,८५
१३६ जल यातायात	०	०	०	०	०	५०,००	५०,००
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	५०,००	५०,००
४८ विद्युत	८,००,६९	२,४०,८१,६४	४,६७,७९	१४,०६,५२,४९	३,६४,३३	५,७७,६९	१६,६९,४४,६३
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	०	०	४,०८,०८	५७,६८,९०	३,६४,३३	५,७७,६९	७,१९,००
६१ वातावरण मन्त्रालय	८,००,६९	२,४०,८१,६४	५९,७१	२२,७५,५६	०	०	२,७२,१७,६०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	१३,२६,०८,०३	०	०	१३,२६,०८,०३
४९ अन्य आर्थिक सेवाहरु	१३,१७,३४	५६,००	१,०७,५०,१३	१,८२,५०,२१	१,१०,५९,५२	३,३६,८६,९५	७,५१,२०,१५
१२६ पर्यटन	०	०	१,६७,६४	४८,९७,३८	३४,१९,००	१३,२०,७९	९८,०४,८१
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	०	०	११,००,००	११,००,००
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	१,६७,६४	४८,९७,३८	३४,१९,००	२,२०,७९	८७,०४,८१
१२७ हावापानी	०	०	०	०	७,१६,५२	३,६२,१६	१०,७८,६८
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	०	७,१६,५२	३,६२,१६	१०,७८,६८
१२८ आपूर्ति	०	०	४६,००,००	०	१,०१,६६	१२,१६,०५	५९,१७,७१
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	४६,००,००	०	१,०१,६६	१२,१६,०५	५९,१७,७१
१२९ वाणिज्य	०	०	०	०	१५,०१,४६	३,९६,८४	१८,९८,३०
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	०	१५,०१,४६	३,९६,८४	१८,९८,३०
१३० श्रम	१३,१७,३४	५६,००	१,८१,१०	४,७५	९,८६,५८	५५,१४	२६,००,९१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१३,१७,३४	५६,००	१,८१,१०	४,७५	९,८६,५८	५५,१४	२६,००,९१
१३१ अन्य - आर्थिक	०	०	५८,०१,३९	१,३३,४८,०८	४३,३४,३०	३,०३,३५,९७	५,३८,१९,७४
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	०	४३,३४,३०	२,१५,८५,९७	२,५९,२०,२७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	१६,०१,३९	१,१०,४८,०८	०	०	१,२६,४९,४७
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	०	०	०	०	०	२५,००,००	२५,००,००

सेवा तथा क्षेत्र	प्रत्यक्ष लाभ		अप्रत्यक्ष लाभ		तटस्थ		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	०	०	४७,५०,००	४७,५०,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	४२,००,००	२३,००,००	०	१५,००,००	८०,००,००
ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	१२,५१,९३,६७	१८,०४,२३,२७	३०,५६,१६,९४
७३ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	१५,११,०८,०६
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	१५,११,०८,०६
७४ वाह्य ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	३,४१,२७,०२	१२,०३,८१,८६	१५,४५,०८,८८
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	०	०	०	०	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	१२,२२,६९,२०
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	०	०	०	०	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	३,२२,३९,६८
विविध	०	०	२,९२,५२	१,१०,७५	१७,९८,०४,४२	८६,००,००	१८,८८,०७,६९
८० विविध	०	०	२,९२,५२	१,१०,७५	१७,९८,०४,४२	८६,००,००	१८,८८,०७,६९
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	२,२०,००	१,००,००	०	०	३,२०,००
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	७२,५२	१०,७५	०	०	८३,२७
९० अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	०	०	०	०	१४,८४,०२,००	०	१४,८४,०२,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	३,१४,०२,४२	८६,००,००	४,००,०२,४२
कुल खर्च	३२,८२,३९,०६	२७,७८,६०,८७	४१,५३,४०,२९	८१,११,२१,२६	१,१५,९६,१५,६०	३८,६८,२२,९२	३,३७,९०,००,००
जम्मा	६०,६०,९९,९३		१,२२,६४,६१,५५		१,५४,६४,३८,५२		

संकेत	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट	रकम	प्रतिशत
१	प्रत्यक्ष लाभ	६०६०९९९३	१७.९४
२	अप्रत्यक्ष लाभ	१२२६४६१५५	३६.३०
३	तटस्थ	१५४६४३८५२	४५.७६

द्रष्टव्य : लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट छुट्याईएका आधारहरु

बजेटका प्रत्येक क्रियाकलाप लैङ्गिक दृष्टिले कता उन्मुख छ भनी निर्यात गर्न निम्नानुसार वर्गीकरण गरिएको छ ।

(क) महिलालाई ५० प्रतिशत भन्दा बढी लाभ पुग्ने क्रियाकलाप – प्रत्यक्ष लाभ ।

(ख) महिलालाई २० प्रतिशतदेखि ५० प्रतिशतसम्म लाभ पुग्ने क्रियाकलाप – अप्रत्यक्ष लाभ ।

(ग) महिलालाई २० प्रतिशतभन्दा न्यून लाभ पुग्ने क्रियाकलाप – तटस्थ ।

उपरोक्तानुसार प्रतिशत निकाल्दा देहायका क्रियाकलापहरुको सूचकहरुका आधारमा मूल्यांकन गरी सो मूल्यांकनका आधारमा प्राप्त हुने नतिजा बमोजिम लैङ्गिक बजेटलाई वर्गीकरण गरिएको छ ।

क्र.सं.	सूचक	प्रतिशत
१	महिलाहरुको क्षमता अभिवृद्धि	२०
२	महिलाहरुको योजना तर्जुमा र कार्यन्वयनमा सहभागिता	२०
३	लाभको बाँडफाँडमा महिलाहरुको हिस्सा	२०
४	महिलाहरुको रोजगार/आयअभिवृद्धिमा सहयोग	२०
५	महिलाहरुको समयको प्रयोगमा गुणात्मक सुधार र कार्यबोझमा ल्याउने कमी	२०
जम्मा		१००

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को क्षेत्रगत गरिवी न्यूनीकरण बजेट अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-८ ग
(रु. हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्र	गरिवी न्यूनीकरण बजेट		तटस्थ बजेट		जम्मा
	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूँजीगत तथा सावां भुक्तानी	
संवैधानिक अंगहरू	०	०	३,९१,१६,७६	६३,६१,५९	४,५४,७८,३५
११ संवैधानिक अंगहरू	०	०	३,९१,१६,७६	६३,६१,५९	४,५४,७८,३५
११ राष्ट्रपति	०	०	६,१८,८७	९,४७,००	१५,६५,८७
१२ उपराष्ट्रपति	०	०	१,८५,७६	१,५६,५०	३,४२,२६
१३ संविधानसभा/व्यवस्थापिका-संसद	०	०	८३,५३,१२	१,८५,००	८५,३८,१२
१४ अदालत	०	०	१,१४,९३,१८	३९,०६,००	१,५३,९९,१८
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	०	०	१०,३९,४८	२१,९४	१०,६१,४२
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	०	०	१६,९२,१३	६६,२४	१७,५८,३७
१७ लोक सेवा आयोग	०	०	१५,४५,२३	२,३७,०९	१७,८२,३२
१८ निर्वाचन आयोग	०	०	१,१२,८७,५६	१,५६,८७	१,१४,४४,४३
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	०	०	१९,२९,४३	६,४२,९८	२५,७२,४१
२० न्याय परिषद्	०	०	९२,९२	३,३७	९६,२९
२१ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	०	०	८,७९,०८	३८,६०	९,१७,६८
साधारण प्रशासन	१,८८,९४,३२	४,७०,९१	२५,३९,४५,२१	३,२४,३५,१८	३०,५७,४५,६२
१२ सामान्य प्रशासन	७९,३५,८१	४,७०,९१	४,९७,४०,५२	१,४१,४७,१९	७,२२,९४,४३
१४ अदालत	६,९७,८९	४३,७२	२,७९,०८	७,४४	१०,२८,१३
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	०	०	२३,१२,५८	५७,६७	२३,७०,२५
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	०	०	१४,४६	०	१४,४६
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	०	०	३,९१,३८	१४,९३	४,०६,३१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	१२,१३,७४	२१,९४	१२,३५,६८
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	०	०	१,८७,६८	९,१०	१,९६,७८
३८ उद्योग मन्त्रालय	०	०	२,७५,२४	५८,४५	३,३३,६९
३९ कानून तथा न्याय मन्त्रालय	०	३०,९१	५,१९,९८	६६,१३	६,१७,०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,६४,२२	०	०	३,७८,५६	७,४२,७८
४५ गृह मन्त्रालय	६३,६४,०५	०	१,१६,४४,०२	५१,३६,४६	२,३१,४४,५३
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	४,८७,७२	९,६५	४,९७,३७
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	३,८८,३३	०	३,८८,३३
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	०	०	१,९६,०७,२९	५०,४८,३६	२,४६,५५,६५
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	३,९८,६४	१,२१,८४	५,२०,४८
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	२,३३,९७	२,९१	२,३६,८८
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	२,७५,६५	३,९०,२८	०	०	६,६५,९३
५७ युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	०	०	२,२५,९२	५०,५०	२,७६,४२
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	१,७७,४७	७८,२९	२,५५,७६
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	०	०	२,९८,४७	१४,२८,८१	१७,२७,२८

सेवा तथा क्षेत्र	गरिवी न्यूनीकरण बजेट		तटस्थ बजेट		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	२,३३,५३	५,८८	२,३९,४१
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	४,८५,४७	१४,४०	४,९९,८७
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	०	०	६,४६,६४	१,००,७६	७,४७,४०
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	०	०	३,५९,९८	२६,३७	३,८६,३५
६५ शिक्षा मन्त्रालय	०	०	२१,८४,३९	६,५७,५०	२८,४१,८९
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	२९,१५,४५	६,०७,०३	३५,२२,४८
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	०	०	९,७९,८४	१०,४८	९,९०,३२
६८ सिंचाई मन्त्रालय	०	०	१,६३,०४	१८,६८	१,८१,७२
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	२,३४,००	६,००	३,९८,०४	४८	६,३८,५२
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	५,६७,१८	०	५,६७,१८
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	१५,२२,३५	१४,५७	१५,३६,९२
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	६,२८,६४	२,००,००	८,२८,६४
१३ प्रहरी	०	०	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	१९,१७,९८,००
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	१८,१६,२१,९४	१,०१,७६,०६	१९,१७,९८,००
१४ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	०	०	२,०३,६०,१०	६४,१६,९२	२,६७,७७,०२
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	२,०३,६०,१०	६४,१६,९२	२,६७,७७,०२
१५ योजना तथा तथ्याङ्क	१,०९,५८,५१	०	२२,२२,६५	१६,९५,०१	१,४८,७६,१७
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१,०९,५८,५१	०	२२,२२,६५	१६,९५,०१	१,४८,७६,१७
रक्षा	०	०	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	१७,९५,८०,८४
२१ रक्षा	०	०	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	१७,९५,८०,८४
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	१६,६५,६७,६५	१,३०,१३,१९	१७,९५,८०,८४
सामाजिक सेवाहरू	५७,४९,८५,६६	४३,८७,४७,९३	३३,७१,३०,०१	१४,९५,१५,९८	१,५०,०३,७९,५८
३१ शिक्षा	३२,७८,१८,६६	५,८४,७७,४०	१८,९५,८७,१२	५,८०,३५	५७,६४,६३,५३
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	६,३०,००	४,००,००	१०,३०,००
६५ शिक्षा मन्त्रालय	३२,७८,१८,६६	५,८४,७७,४०	१८,८९,५७,१२	१,८०,३५	५७,५४,३३,५३
३२ स्वास्थ्य	६,५०,७४,९९	८,६५,१०	११,११,८१,६३	६,८०,१०,९१	२४,५१,३२,६३
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	१९,०७,८३	५,६६,६८	२४,७४,५१
५८ रक्षा मन्त्रालय	०	०	२८,७९,५८	१,९८,०४	३०,७७,६२
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	९,००,००	०	०	०	९,००,००
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	८,००,००	५,१९,४०	१३,१९,४०
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	६,४१,७४,९९	८,६५,१०	१०,५५,९४,२२	६,६७,२६,७९	२३,७३,६१,१०
३३ खानेपानी	८८,६२,४३	४,८०,२५,८०	८,८५,७३	३,५७,१६,४३	९,३९,९०,३९
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	८४,६८,४६	३,२४,९६,६९	८,८५,७३	२,८१,१६,४३	६,९९,६७,३१
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,९३,९७	७१,१५,७७	०	०	७५,०९,७४

सेवा तथा क्षेत्र	गरिवी न्यूनीकरण बजेट		तटस्थ बजेट		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	८४,१३,३४	०	७६,००,००	१,६०,१३,३४
३४ स्थानीय विकास	५,२९,९३,५२	२१,३५,८०,९१	१२,२३,६४	१,१०,८०,६८	२७,८८,७८,७५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	५,२९,९३,५२	२१,३५,८०,९१	१२,२३,६४	१,१०,८०,६८	२७,८८,७८,७५
३५ अन्य सामाजिक सेवाहरू	१२,०२,३६,०६	११,७७,९८,७२	३,४२,५१,८९	३,४१,२७,६१	३०,६४,१४,२८
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	०	०	२,०६,६५	५,००	२,११,६५
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	२,०६,६५	५,००	२,११,६५
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	९,८२,२४,१२	४२,५४,६३	३,३५,००	९,५८	१०,२८,२३,३३
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	८७,१६,७५	२१,७२,१३	३,३५,००	९,५८	१,१२,३३,४६
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	८,९५,०७,३७	२०,८२,५०	०	०	९,१५,८९,८७
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	३,७८,०४	२४,५०,००	८१,५४,१२	४९,५६,४४	१,५९,३८,६०
३५ अर्थ मन्त्रालय	४९,००	२४,५०,००	०	०	२४,९९,००
५७ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	३,२९,०४	०	४५,६४,७४	११,००,००	५९,९३,७८
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	०	०	३५,८९,३८	३८,५६,४४	७४,४५,८२
११५ आवास	२१,६८	१,२८,०८,६५	३३,२३,१३	१,६२,३१,०६	३,२३,८४,५२
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२१,६८	१,२८,०८,६५	३२,०३,६८	१,५८,७८,८८	३,१९,१२,८९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	४५,४५	७३,१८	१,१८,६३
६३ संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	०	०	७४,००	१,५४,००	२,२८,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	१,२५,००	१,२५,००
११६ अन्य - सामाजिक	२,१६,१२,२२	९,८२,८५,४४	२,२२,३२,९९	१,२९,२५,५३	१५,५०,५६,१८
२५ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१२,६१,६९	२,९१,२९,९७	२,७५,५०	५७,४३,७०	३,६४,१०,८६
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	५९,०१	७,७९,९८	८,३८,९९
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	०	५,५१,२०	५,५१,२०
६२ शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	१,८५,२३,९६	४,६५,७७,६०	२,०४,२५,६६	१,९३	८,५५,२९,१५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	८,२६,५७	२,२४,२३,७७	०	०	२,३२,५०,३४
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	१,५४,१०	२,४५,४४	२,००,००	५,९९,५४
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	१२,२७,३८	५६,२२	१२,८३,६०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१०,००,००	०	०	५५,९२,५०	६५,९२,५०
आर्थिक सेवाहरू	१३,०७,७९,११	४१,७२,८०,५२	७,६४,८५,६२	२२,८८,४५,७३	८५,३३,९०,९८
४१ कृषि	८,३७,३४,३७	४,०६,६५,०८	४२,९८,७०	२२,६२,८६	१३,०९,६१,०१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	२,८७,०६,९८	०	०	२,८७,०६,९८
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	८,३७,३४,३७	१,१९,५८,१०	४२,९८,७०	२२,६२,८६	१०,२२,५४,०३
४२ सिंचाइ	१४,४२,५८	७,२२,३३,४७	७४,३४,६७	९०,२३,०४	९,०१,३३,७६
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७,९७,६६	१४,४०,७९	०	०	२२,३८,४५
६८ सिंचाई मन्त्रालय	६,४४,९२	७,०७,९२,६८	७४,३४,६७	९०,२३,०४	८,७८,९५,३१

सेवा तथा क्षेत्र	गरिवी न्यूनीकरण बजेट		तटस्थ बजेट		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
४३ भूमिसुधार तथा नापी	५,३६,२१	१६,६७,५५	१,३४,१५,५६	२४,२२,०६	१,८०,४१,३८
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	५,३६,२१	१६,६७,५५	१,३४,१५,५६	२४,२२,०६	१,८०,४१,३८
४४ वन	१,६६,४३,०८	७९,६८,२६	१,७२,११,१५	१२,१४,८७	४,३०,३७,३६
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,६६,४३,०८	७९,६८,२६	१,७२,११,१५	१२,१४,८७	४,३०,३७,३६
४५ उद्योग	५७,९५,३१	८४,९२,२२	३१,०७,७९	१७,१९,६२	१,९१,१४,९४
३८ उद्योग मन्त्रालय	५७,९५,३१	८४,९२,२२	२८,८७,३४	१६,५२,१७	१,८८,२७,०४
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	२,२०,४५	६७,४५	२,८७,९०
४६ संचार	३,३२,९०	१२,४४,०३	२,१५,०२,०२	४२,५१,४२	२,७३,३०,३७
५१ विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	३,१२,९७	१२,६३,५०	१५,७६,४७
६७ सूचना तथा संचार मन्त्रालय	३,३२,९०	१२,४४,०३	२,११,८९,०५	२३,७०,४२	२,५१,३६,४०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	६,१७,५०	६,१७,५०
४७ यातायात	१३,०८,७७	२०,७७,१९,३२	५७,४१,८२	६,७९,३७,४७	२८,२७,०७,३८
१२३ सडक यातायात	१३,०८,७७	२०,६८,९९,४७	५६,३२,७६	५,७८,५४,५०	२७,१६,९५,५०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१२,०५,८६	१९,०४,७०,९४	५४,१९,३६	५,७८,५४,५०	२५,४९,५०,६६
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	१,०२,९१	१,६४,२८,५३	१२,३७	०	१,६५,४३,८१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	२,०१,०३	०	२,०१,०३
१२४ हवाई यातायात	०	०	९४,०६	१,००,३२,९७	१,०१,२७,०३
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	९४,०६	२१,०७,९७	२२,०२,०३
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	७९,२५,००	७९,२५,००
१३५ रेल यातायात	०	८,१९,८५	१५,००	०	८,३४,८५
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	८,१९,८५	१५,००	०	८,३४,८५
१३६ जल यातायात	०	०	०	५०,००	५०,००
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	५०,००	५०,००
४८ विद्युत	८,७०,७८	४,८५,६५,६७	७,६२,०३	११,६७,४६,१५	१६,६९,४४,६३
३७ ऊर्जा मन्त्रालय	१०,३८	२२,०९,४७	७,६२,०३	४१,३७,१२	७१,१९,००
६१ वातावरण मन्त्रालय	८,६०,४०	२,६३,५७,२०	०	०	२,७२,१७,६०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	१,९९,९९,००	०	११,२६,०९,०३	१३,२६,०८,०३
४९ अन्य आर्थिक सेवाहरु	२,०१,१५,११	२,८७,२४,९२	३०,११,८८	२,३२,६८,२४	७,५१,२०,१५
१२६ पर्यटन	३३,२२,४१	०	२,६४,२३	६२,१८,१७	९८,०४,८१
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	०	०	०	११,००,००	११,००,००
४९ पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	३३,२२,४१	०	२,६४,२३	५१,१८,१७	८७,०४,८१
१२७ हावापानी	०	०	७,१६,५२	३,६२,१६	१०,७८,६८
६१ वातावरण मन्त्रालय	०	०	७,१६,५२	३,६२,१६	१०,७८,६८
१२८ आपूर्ति	४७,०१,६६	१२,१६,०५	०	०	५९,१७,७१

सेवा तथा क्षेत्र	गरिबी न्यूनीकरण बजेट		तटस्थ बजेट		जम्मा
	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	चालू खर्च	पूजीगत तथा सावां भुक्तानी	
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	४७,०१,६६	१२,१६,०५	०	०	५९,१७,७१
१२९ वाणिज्य	९,१५,६७	३,५९,७९	५,८५,७९	३७,०५	१८,९८,३०
६० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	९,१५,६७	३,५९,७९	५,८५,७९	३७,०५	१८,९८,३०
१३० श्रम	१४,०१,४८	५६,००	१०,८३,५४	५९,८९	२६,००,९१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१४,०१,४८	५६,००	१०,८३,५४	५९,८९	२६,००,९१
१३१ अन्य - आर्थिक	९७,७३,८९	२,७०,९३,०८	३,६१,८०	१,६५,९०,९७	५,३८,१९,७४
३५ अर्थ मन्त्रालय	३९,७२,५०	१,३७,४५,००	३,६१,८०	७८,४०,९७	२,५९,२०,२७
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१६,०१,३९	१,१०,४८,०८	०	०	१,२६,४९,४७
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	०	०	०	२५,००,००	२५,००,००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	४७,५०,००	४७,५०,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	४२,००,००	२३,००,००	०	१५,००,००	८०,००,००
ऋण भुक्तानी	०	०	१२,५१,९३,६७	१८,०४,२३,२७	३०,५६,१६,९४
७३ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	१५,११,०८,०६
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	९,१०,६६,६५	६,००,४१,४१	१५,११,०८,०६
७४ बाह्य ऋण भुक्तानी	०	०	३,४१,२७,०२	१२,०३,८१,८६	१५,४५,०८,८८
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	०	०	३,०२,८८,१९	९,१९,८१,०१	१२,२२,६९,२०
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	०	०	३८,३८,८३	२,८४,००,८५	३,२२,३९,६८
विविध	२१,८२,००	०	१७,७९,१४,९४	८७,१०,७५	१८,८८,०७,६९
८० विविध	२१,८२,००	०	१७,७९,१४,९४	८७,१०,७५	१८,८८,०७,६९
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	०	०	२,२०,००	१,००,००	३,२०,००
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	७२,५२	१०,७५	८३,२७
९० अर्थ मन्त्रालय-सेवानिवृत्त सुविधा तथा कर्मचारी सुविधा	८,८२,००	०	१४,७५,२०,००	०	१४,८४,०२,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१३,००,००	०	३,०१,०२,४२	८६,००,००	४,००,०२,४२
कुल खर्च	७२,६८,४१,०९	८५,६४,९९,३६	१,१७,६३,५३,८६	६१,९३,०५,६९	३,३७,९०,००,००
	१,५८,३३,४०,४५		१,७९,५६,५९,५५		

संकेत	वर्गीकरण	रकम	प्रतिशत
१	गरिवी न्यूनीकरण	१५८३३४०४५	४६.८६
२	तटस्थ	१७९५६५९५५	५३.१४

द्रष्टव्य : गरिवी न्यूनीकरण बजेट छुट्टयाईएका आधारहरु

गरिवी न्यूनीकरणको वर्गीकरण

विवरण	वर्गीकरण
गरिवी न्यूनीकरणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने बजेट रकम	गरिवी न्यूनीकरण बजेट
गरिवी न्यूनीकरणमा अप्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने बजेट रकम	तटस्थ बजेट

गरिवी न्यूनीकरणका सूचकहरु :

- ग्रामीण क्षेत्रमा लगानी हुने सरकारी रकम
- ग्रामीण क्षेत्रको आय आर्जनमा सघाउ पुऱ्याउने कार्यक्रमहरुका रकम
- ग्रामीण क्षेत्रमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरुका रकम
- सामाजिक परिचालनका लागि गरिने सरकारी रकम
- सामाजिक क्षेत्रमा लगानी गरिने रकम
- सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमहरुका विशेष गरी शिक्षा, स्वास्थ्य आदिका रकम
- स्थानीय निकायहरुलाई जाने अनुदानका रकम
- गरिवी निवारणमा केन्द्रीत सरकारी रकम

खर्च शीर्षकगत व्यय अनुमान

आर्थिक वर्ष २०६७/६८

अनुसूची-९

(रु.हजारमा)

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोझै भुक्तानी	कुल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
चालू		१,६६,४६,०६,०४	१९,०१,९२,४२	१,८५,४७,९८,४६	४,८३,९६,४९	१,९०,३१,९४,९५
१	उपभोग खर्च	७०,८१,६८,७५	३३,५६,४२	७१,१५,२५,१७	४,३८,३५	७१,१९,६३,५२
१.०१	तलव	३६,९०,३९,५४	२३,२४,५३	३७,१३,६४,०७	१,४७,६१	३७,१५,११,६८
१.०२	भत्ता	७,२२,३८,८६	४,३२,९२	७,२६,७१,७८	०	७,२६,७१,७८
१.०३	सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता	२९,७१,५७	२,०५	२९,७३,६२	०	२९,७३,६२
१.०४	पोशाक	२,९५,७३,१७	१६	२,९५,७३,३३	०	२,९५,७३,३३
१.०५	खाद्यान्न तथा आहार	८,३३,८३,९३	०	८,३३,८३,९३	०	८,३३,८३,९३
१.०६	औषधि उपचार	१,८९,४१,२२	०	१,८९,४१,२२	०	१,८९,४१,२२
१.०७	सेवा निवृत्त सुविधा	१२,९९,३३,५४	०	१२,९९,३३,५४	०	१२,९९,३३,५४
१.०८	तालिम कार्यक्रम खर्च	२०,८६,९२	५,९६,७६	२६,८३,६८	२,९०,७४	२९,७४,४२
२	कार्यालय संचालन र सेवा खर्च	७,२४,८२,६६	१,०८,६१,१६	८,३३,४३,८२	५७,२६,७२	८,९०,७०,५४
२.०१	पानी तथा विजुली	७७,९७,४१	१,२८,१६	७९,२५,५७	३,२०	७९,२८,७७
२.०२	संचार महसूल	४३,३८,०८	२,३७,२८	४५,७५,३६	२,५०	४५,७७,८६
२.०३	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	२,००,७३,९७	२०,५७,३७	२,२१,३१,३४	१,७३,१६	२,२३,०४,५०
२.०४	भाडा	१,०३,६७,४४	२,७६,२१	१,०६,४३,६५	१०,१०	१,०६,५३,७५
२.०५	मर्मत तथा सम्भार	६२,५९,२९	४,०९,५८	६६,६८,८७	१४,४५	६६,८३,३२
२.०६	इन्धन तथा अन्य इन्धन	८५,४३,९३	४,००,३५	८९,४४,२८	२८,१५	८९,७२,४३
२.०७	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	१,०५,९२,९५	७१,७६,६१	१,७७,६९,५६	५२,९६,३२	२,३०,६५,८८
२.०८	विविध खर्च	४५,०९,५९	१,७५,६०	४६,८५,१९	१,९८,८४	४८,८४,०३
३	अनुदान (चालू ट्रान्सफर)	५९,५५,४८,७२	११,७०,९६,४६	७१,२६,४५,१८	१,५४,९८,०२	७२,८१,४३,२०
३.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	६५,४६,०७	१०,८०,००	७६,२६,०७	२९,८१,१०	१,०६,०७,१७
३.०२	स्थानीय निकाय - निशर्त अनुदान	३,३१,९९,००	०	३,३१,९९,००	०	३,३१,९९,००
३.०३	सामाजिक सेवा - निशर्त अनुदान	२५,२०,०२,९३	७८,३१,०२	२५,९८,३३,९५	१,३३,५५	२५,९९,६७,५०
३.०४	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	९,४५,९६,००	४९,००,००	९,९४,९६,००	०	९,९४,९६,००
३.०५	सामाजिक सेवा - सशर्त अनुदान	१७,३७,१२,८१	८,०४,७०,७८	२५,४१,८३,५९	१,२३,८३,३७	२६,६५,६६,९६
३.०६	स्थानीय निकाय - सशर्त अनुदान	२,९४,९३,१२	१,१८,४८,७०	४,१३,४१,८२	०	४,१३,४१,८२
३.०७	छात्रवृत्ति	५९,९८,७९	१,०९,६५,९६	१,६९,६४,७५	०	१,६९,६४,७५
४	सेवा तथा उत्पादन खर्च	८,२७,०३,७८	५,६६,५३,३८	१३,९३,५७,१६	२,५७,४८,४०	१६,५१,०५,५६
४.०१	उत्पादन सामग्री सेवा	२८,००,२९	६०,००	२८,६०,२९	०	२८,६०,२९
४.०२	औषधि	१,३२,६५,१८	१,२१,५७,६२	२,५४,२२,८०	१,३७,९८,०३	३,९२,२०,८३
४.०३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१,७१,४१	५०,७६	२,२२,१७	०	२,२२,१७
४.०४	कार्यक्रम खर्च	५,५०,३२,५१	४,१८,२९,२५	९,६८,६१,७६	१,१४,१८,६७	१०,८२,८०,४३
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	१,१०,८२,११	२५,३२,६७	१,३६,१४,७८	५,३१,७०	१,४१,४६,४८

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी	कुल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
४.०६	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	३,५२,२८	२३,०८	३,७५,३६	०	३,७५,३६
९	भैपरी आउने खर्च	७,५०,८८,४६	२२,२५,००	७,७३,१३,४६	९,८५,००	७,८२,९८,४६
९.०१	भैपरी आउने - चालू खर्च	७,५०,८८,४६	२२,२५,००	७,७३,१३,४६	९,८५,००	७,८२,९८,४६
११	व्याज भुक्तानी	१२,५१,९३,६७	०	१२,५१,९३,६७	०	१२,५१,९३,६७
११.०१	आन्तरिक ऋणको व्याज भुक्तानी	९,१०,६६,६५	०	९,१०,६६,६५	०	९,१०,६६,६५
११.०२	बाह्य ऋणको व्याज भुक्तानी	३,४१,२७,०२	०	३,४१,२७,०२	०	३,४१,२७,०२
१२	फिर्ता खर्च	५४,२०,००	०	५४,२०,००	०	५४,२०,००
१२.०१	फिर्ता खर्च	५४,२०,००	०	५४,२०,००	०	५४,२०,००
पूँजीगत		६५,८२,१४,२४	३६,७९,८४,२४	१,०२,६१,९८,४८	२६,९१,८३,३०	१,२९,५३,८१,७८
५	पूँजी ट्रान्सफर खर्च	२,७१,८१,३५	८,८५,००	२,८०,६६,३५	०	२,८०,६६,३५
५.०१	जग्गा खरीद	२,४०,५६,३५	८,८५,००	२,४९,४१,३५	०	२,४९,४१,३५
५.०२	भवन खरीद	३१,२५,००	०	३१,२५,००	०	३१,२५,००
६	पूँजी निर्माण	३१,४३,४६,४६	१६,०३,८१,९०	४७,४७,२८,३६	९,२७,९६,८८	५६,७५,२५,२४
६.०१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	२८,४०,६८	८,३७,४४	३६,७८,१२	२६,२१	३७,०४,३३
६.०२	सवारी साधन	६०,१५,६८	२२,६२,२६	८२,७७,९४	८,४४,६५	९१,२२,५९
६.०३	मेशिनरी औजार	१,८१,५७,९६	७७,९४,८०	२,५९,५२,७६	६४,३१,६९	३,२३,८४,४५
६.०४	भवन निर्माण	६,६७,४३,०५	२,३१,७९,८२	८,९९,२२,८७	४५,००	८,९९,६७,८७
६.०५	सार्वजनिक निर्माण	२०,८१,०८,४२	११,३१,२१,५६	३२,१२,२९,९८	८,०४,७३,३०	४०,१७,०३,२८
६.०६	पूँजीगत सुधार	३७,७५,८२	५,६५,३१	४३,४१,१३	९१,००	४४,३२,१३
६.०७	अध्ययन तथा पूँजीगत प्राविधिक परामर्श सेवा सम्बन्धी खर्च	८७,०४,८५	१,२६,२०,७१	२,१३,२५,५६	४८,८५,०३	२,६२,१०,५९
७	लगानी	४,८६,२०,७९	४,१२,९०,९७	८,९९,११,७६	९,९१,०३,०३	१८,९०,१४,७९
७.०१	शेयर लगानी	३,२०,७०,००	५४,००,००	३,७४,७०,००	०	३,७४,७०,००
७.०२	ऋण लगानी	१,६५,५०,७९	३,५८,९०,९७	५,२४,४१,७६	९,९१,०३,०३	१५,१५,४४,७९
८	अनुदान (सब्सिडि)	२२,९६,१७,५२	१६,१६,७७,५७	३९,१२,९४,०९	७,५३,६८,३९	४६,६६,६३,४८
८.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	१,०१,०६,००	०	१,०१,०६,००	७,५३,६८,३९	१,७६,१९,४८
८.०२	स्थानीय निकाय - निशर्त अनुदान	४,३३,२६,९४	३,६५,०३,०६	७,९८,३०,००	०	७,९८,३०,००
८.०३	सामाजिक सेवा - निशर्त अनुदान	३,७८,७८,२०	१,००,००	३,७९,७८,२०	९०,००	३,८०,६८,२०
८.०४	सामाजिक सेवा - सशर्त अनुदान	८,०२,७६,५९	६,८५,५२,१४	१४,८८,२८,७३	४,८७,९८,५४	१९,७६,२७,२७
८.०६	स्थानीय निकाय सशर्त अनुदान	५,८०,२९,७९	५,६५,२२,३७	११,४५,५२,१६	१,८९,६६,३७	१३,३५,१८,५३
९	भैपरी आउने खर्च	३,८४,४८,१२	३७,४८,८०	४,२१,९६,९२	१९,१५,००	४,४१,११,९२
९.०२	भैपरी आउने - पूँजीगत खर्च	३,८४,४८,१२	३७,४८,८०	४,२१,९६,९२	१९,१५,००	४,४१,११,९२
सावां भुक्तानी		१८,०४,२३,२७	०	१८,०४,२३,२७	०	१८,०४,२३,२७

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी	कुल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
१०	सावां भुक्तानी	१८,०४,२३,२७	०	१८,०४,२३,२७	०	१८,०४,२३,२७
१०.०१	आन्तरिक ऋणको सावां भुक्तानी	६,००,४१,४१	०	६,००,४१,४१	०	६,००,४१,४१
१०.०२	वाह्य ऋणको सावां भुक्तानी	१२,०३,८१,८६	०	१२,०३,८१,८६	०	१२,०३,८१,८६
	कुल जम्मा	२,५०,३२,४३,५५	५५,८१,७६,६६	३,०६,१४,२०,२१	३१,७५,७९,७९	३,३७,९०,००,००

खर्च शीर्षकगत यथार्थ खर्च
आर्थिक वर्ष २०६५/६६

अनुसूची-९ क
(रु. हजारमा)

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी	कुल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
चालू		१,१४,९२,६९,८९	१०,०८,९२,७५	१,२५,०९,५४,६४	२,७२,३४,७८	१,२७,७३,८९,४९
१	उपभोग खर्च	५७,९४,३२,४४	२४,५९,६३	५८,९८,९२,०७	३,७४,६९	५८,२२,६६,७६
१.०१	तलब	३२,५६,३०,६९	१८,४९,६५	३२,७४,८०,३४	२,८२,६८	३२,७७,६३,०२
१.०२	भत्ता	१,५९,२९,३५	१,४९,८२	१,६०,७९,१७	०	१,६०,७९,१७
१.०३	सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता	२३,९०,३५	५८	२३,९०,९३	०	२३,९०,९३
१.०४	पोशाक	१,१३,३४,४७	०	१,१३,३४,४७	०	१,१३,३४,४७
१.०५	खाद्यान्न तथा आहार	५,९८,२२,०९	१०,८५	५,९८,३२,९४	०	५,९८,३२,९४
१.०६	औषधि उपचार	२,१७,२६,४९	०	२,१७,२६,४९	३०	२,१७,२६,७९
१.०७	सेवा निवृत्त सुविधा	१४,१०,२९,२९	०	१४,१०,२९,२९	०	१४,१०,२९,२९
१.०८	तालिम कार्यक्रम खर्च	१५,७७,७९	४,४८,७३	२०,२६,४४	९९,७९	२१,१८,१५
२	कार्यालय संचालन र सेवा खर्च	५,८०,६९,७९	४७,७२,९९	६,२८,३४,६२	३९,२८,७४	६,५९,६३,३७
२.०१	पानी तथा विजुली	६७,६७,२६	४९,८९	६८,१७,०७	४,६८	६८,२१,७५
२.०२	संचार महसुल	५०,६९,०९	१,१२,८२	५१,७३,९१	१३,५२	५१,८७,४३
२.०३	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	१,३८,१०,९६	१४,९४,३२	१,५३,०५,२८	१,०७,४७	१,५४,१२,७५
२.०४	भाडा	९४,१७,७५	१,४८,७३	९५,६६,४८	२३,४०	९५,८९,८८
२.०५	मर्मत तथा सम्भार	६०,४३,००	२,४२,४८	६२,८५,४८	१९,३५	६३,०४,८३
२.०६	इन्धन तथा अन्य इन्धन	९९,४९,३०	२,९०,७५	९४,३२,०५	३२,९९	९४,६४,९७
२.०७	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	३८,३९,१७	२३,३३,९९	६१,६४,३६	१९,१९,८२	८०,८४,१८
२.०८	विविध खर्च	३९,८९,१८	१,००,८९	४०,८९,९९	१०,०८,३९	५०,९८,३८
३	अनुदान (चालू ट्रान्सफर)	३८,३५,८५,०९	६,२९,३०,९३	४४,६५,१५,२२	५२,२२,९९	४५,१७,३८,१२
३.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	१,१०,३४,०९	०	१,१०,३४,०९	७,२९,३४	१,१७,६३,४३
३.०२	स्थानीय निकाय - निशर्त अनुदान	२,५०,४९,३६	०	२,५०,४९,३६	०	२,५०,४९,३६
३.०३	सामाजिक सेवा - निशर्त अनुदान	२०,५८,२८,०६	१,५८,१३,६२	२२,१६,४१,६८	१९,५०	२२,१६,६१,१७
३.०४	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	४,६२,०९,४४	९,९९,९२	४,७२,०९,३६	०	४,७२,०९,३६
३.०५	सामाजिक सेवा - सशर्त अनुदान	९,०५,२९,१४	३,७८,१९,८७	१२,८३,४९,०९	४९,६८,४९	१३,३३,१७,४२
३.०६	स्थानीय निकाय - सशर्त अनुदान	३४,९८,९२	६,३४,६०	४०,५२,७२	३,१३,६६	४३,६६,३८
३.०७	छात्रवृत्ति	१५,३२,९६	७६,६२,९२	९१,९५,०८	०	९१,९५,०८
४	सेवा तथा उत्पादन खर्च	४,४९,९९,०९	३,०७,३०,०८	७,५७,२९,१७	१,८५,०८,४४	९,३४,२९,६०
४.०१	उत्पादन सामग्री सेवा	२२,६३,४७	०	२२,६३,४७	०	२२,६३,४७
४.०२	औषधि	७५,१७,३९	८२,५४,९६	१,५७,७२,४७	१,२०,९९,८०	२,७८,७२,२७
४.०३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	७२,२९	१,१९	७३,४०	०	७३,३९
४.०४	कार्यक्रम खर्च	२,३६,८६,२०	२,०७,७३,६२	४,४४,५९,८२	६९,५९,४५	५,०६,१९,२७
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	१,०२,२०,१०	१६,८९,८६	१,१९,०९,९६	२,४६,४९	१,२१,५६,४५

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी	कुल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
४.०६	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	४,३१,८०	११,२५	४,४३,०५	२,७०	४,४५,७५
११	व्याज भुक्तानी	८,१५,४२,४०	०	८,१५,४२,४०	०	८,१५,४२,४०
११.०१	आन्तरिक ऋणको व्याज भुक्तानी	५,७८,०४,९९	०	५,७८,०४,९९	०	५,७८,०४,९९
११.०२	बाह्य ऋणको व्याज भुक्तानी	२,३७,३७,४१	०	२,३७,३७,४१	०	२,३७,३७,४१
१२	फिर्ता खर्च	२४,४९,१६	०	२४,४९,१६	०	२४,४९,१६
१२.०१	फिर्ता खर्च	२४,४९,१६	०	२४,४९,१६	०	२४,४९,१६
पूँजीगत		४९,५४,९८,८५	१५,९५,६७,५९	६५,५०,६६,४४	७,५८,२२,१७	७३,०८,८८,६४
५	पूँजी ट्रान्सफर खर्च	५२,८१,०३	३,००	५२,८४,०३	०	५२,८४,०३
५.०१	जग्गा खरीद	५२,८१,०३	३,००	५२,८४,०३	०	५२,८४,०३
६	पूँजी निर्माण	२०,३४,२९,७९	६,४२,१९,८४	२६,७६,४९,६३	४,४१,५६,२७	३१,१८,०५,९०
६.०१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	१६,९८,५५	२,४१,०६	१९,३९,६१	७०,३५	२०,०९,९६
६.०२	सवारी साधन	२८,४५,२८	१६,६७,५९	४५,१२,८७	६४,३८	४५,७७,२५
६.०३	मेशिनरी औजार	१,५२,७६,३२	३८,४२,८२	१,९१,१९,१४	१२,६६,२५	२,०३,८५,३९
६.०४	भवन निर्माण	२,८९,०२,३४	१,१३,१३,४४	४,०२,१५,७८	३१,६०,३२	४,३३,७६,१०
६.०५	सार्वजनिक निर्माण	१४,९४,४०,४६	४,४२,२६,७२	१९,३६,६७,१८	३,५३,६०,१२	२२,९०,२७,३०
६.०६	पूँजीगत सुधार	३५,१४,००	६१,८०	३५,७५,८०	०	३५,७५,८०
६.०७	अध्ययन तथा पूँजीगत प्राविधिक परामर्श सेवा सम्बन्धी खर्च	१७,५२,८४	२८,६६,४१	४६,१९,२५	४२,३४,८५	८८,५४,१०
७	लगानी	५,२७,६६,३१	९६,९४,४५	६,२४,६०,७६	१,५३,३९,१७	७,७७,९९,९४
७.०१	शेयर लगानी	३,७७,८२,६०	३०,००,००	४,०७,८२,६०	०	४,०७,८२,६०
७.०२	ऋण लगानी	१,४९,८३,७१	६६,९४,४५	२,१६,७८,१६	१,५३,३९,१७	३,७०,१७,३४
८	अनुदान (सब्सिडि)	२३,४०,२१,७२	८,५६,५०,३०	३१,९६,७२,०२	१,६३,२६,७३	३३,५९,९८,७७
८.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	१६,४५,३७	०	१६,४५,३७	१,८९,१४	१८,३४,५१
८.०२	स्थानीय निकाय - निशर्त अनुदान	५,९७,०१,९०	९८,४५,११	६,९५,४७,०१	०	६,९५,४७,०१
८.०३	सामाजिक सेवा - निशर्त अनुदान	२,९३,२४,०९	६,४९,१८	३,५९,७३,२७	०	३,५९,७३,२८
८.०५	सामाजिक सेवा - सशर्त अनुदान	९,५१,७३,६४	५,७८,२६,८८	१५,३०,००,५२	१,१८,७५,५५	१६,४८,७६,०८
८.०६	स्थानीय निकाय सशर्त अनुदान	४,८१,७६,७२	१,७३,२९,१३	६,५५,०५,८५	४२,६२,०४	६,९७,६७,८९
सावां भुक्तानी		१८,८३,४१,१३	०	१८,८३,४१,१३	०	१८,८३,४१,१३
१०	सावां भुक्तानी	१८,८३,४१,१३	०	१८,८३,४१,१३	०	१८,८३,४१,१३
१०.०१	आन्तरिक ऋणको सावां भुक्तानी	८,७१,३८,५९	०	८,७१,३८,५९	०	८,७१,३८,५९
१०.०२	बाह्य ऋणको सावां भुक्तानी	१०,१२,०२,५४	०	१०,१२,०२,५४	०	१०,१२,०२,५४
कुल जम्मा		१,८३,३१,०१,८७	२६,०४,६०,३४	२,०९,३५,६२,२१	१०,३०,५६,९५	२,१९,६६,१९,१८

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को बजेटका अपेक्षित उपलब्धिका सूचकहरु

सि.नं.	क्षेत्रगत कार्यक्रम	उपक्षेत्रगत कार्यक्रम		आर्थिक वर्ष २०६६/६७ सम्मको	आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को अन्त्यमा हुने	थप हुने जम्मा उपलब्धी
१	कृषि	खाद्यान्न उत्पादन	मे.टन.	७७६२६५६	८५८००००	८१७३४४
२	सिंचाई	थप जग्गामा सिंचाई सुविधा	हेक्टर	१२५२४७५	१३०९३७५	५६९००
३	वन	विरुवा रोप्ने	गोटा	२०००००००	२३५०००००	३५०००००
		सामुदायिक वनको क्षेत्र	प्रतिशत	२२	२३	१
		भूमिहिनले लिजहोल्ड जग्गाबाट लाभ लिने	घरधुरी	४३९८३	४९६२३	६४४०
४	सडक	जिल्ला सदरमुकाममा बाटो पुग्ने	संख्या	७१	७२	१
		पिच सडक पुगेको जिल्ला	संख्या	५०	५४	४
		कालो पत्रे सडक	कि.मि.	६३०४	६९८०	६७६
		नयाँ ट्रयाक खोल्ने सडक	कि.मि.	९१००	९४४०	३४०
		नियमित र पटके सडक मर्मत	कि.मि.		६०००	६०००
		आवधिक सडक मर्मत	कि.मि.		६००	६००
५	ग्रामिण सडक	कालो पत्रे सडक	कि.मि.	१७३	२०३	३०
		ग्राभेल सडक	कि.मि.	२७१२	३९०२	११९०
		नयाँ ट्रयाक खोल्ने सडक	कि.मि.	८६००	९९१५	१३१५
		नियमित सडक मर्मत	कि.मि.	९२००	११०९०	१८९०
६	विद्युत	उत्पादन	मेगावाट	७८५	८०१	१६
		विद्युत सुविधा उपभोग गर्ने ग्राहक	संख्या	१८७७३६५	२०५२३६५	१७५०००
		प्रशारण लाईन	कि.मि.	३३२६	३४०१	७५
७	सञ्चार	टेलिफोन सुविधा उपभोग गर्ने	संख्या	८०५००००	९८०००००	१७५००००
		टेलिफोन धनत्व	प्रतिसय ब्यक्ति	२९.०९	३४.९३	५.८४
		रेडियो प्रशारणको कभरेज	एफ. एम	४०	४५	५
		टेलिभिजन कभरेज	जनसंख्या	७१.५	७२	०.५
८	शिक्षा	प्राथमिक तहमा विद्यालय भर्ना दर	प्रतिशत	९३.७	९६	२.३
		विद्यालय छाडने दर	प्रतिशत	६.५	५.१	-१.४
		साक्षरता दर ६ वर्ष उमेर समूह भन्दा माथि	प्रतिशत	७२	७८	६
९	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रसुति सेवा लिने	संख्या	२५००००	२७००००	२००००
		निःशुल्क औषधि पाउने	संख्या	१४८७९४७९	१६३६७४२७	१४८७९४८
		मातृ मृत्युदर	प्रति लाखमा	२५०	२४०	-१०
		बाल मृत्युदर	प्रति हजारमा	४८	४५	-३
		नवजात शिशुमृत्युदर	प्रति हजारमा	२९	२७	-२
		शिशु मृत्युदर	प्रति हजारमा	३०	२८	-२
		भौतिक सुविधा सम्पन्न अस्पताल	संख्या	७५५	९११	१५६

सि.नं.	क्षेत्रगत कार्यक्रम	उपक्षेत्रगत कार्यक्रम	आर्थिक वर्ष २०६६/६७ सम्मको	आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को अन्त्यमा हुने	थप हुने जम्मा उपलब्धी	
१०	खानेपानी	आधारभूत खानेपानी पाउने जनता	प्रतिशत	८०.४	८१.७८	१.३८
११	शहरी विकास	शहरी सुविधा उपभोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	१७.५	१९.५	२
१२	पर्यटन	सबै मौसममा सञ्चालन हुने विमानस्थल	संख्या	१४	१७	३
		पर्यटक आगमन	संख्या	५४६८४९	८०००००	२५३१५१
१३	वैकल्पिक ऊर्जा	वायोग्यास प्लान्ट	संख्या	२२६७७५	२५६७७५	३००००
		लघु जल विद्युत उत्पादन	किलोवाट	१५७९६	२०७९६	५०००
		सौर्य टुकी वितरण	संख्या	२२५०००	२७५०००	५००००
१४	सामाजिक सुरक्षा	वृद्ध भत्ता	संख्या	६५००००	८०००००	१५००००
		विधवा भत्ता	संख्या	३०००००	३५००००	५००००
		बाल संरक्षण अनुदान	संख्या	४०००००	४५००००	५००००
		अन्य	संख्या	३००००	३७०००	७०००
१५	आवास	जनता आवास : भवन निर्माण	संख्या	२२४१	३०००	७५९